3 MAYIS 1980 CUMARTESİ 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

BİR BARDAK ÇAYIN ÖYKÜSÜ

Bugün 8. sayfada

Hükümet şeker pancarında, gül yaprağında, tiftikte ve yaş kozada taban fiyatlarını belirlerken IMF ve OECD'nin buyrukları dışına çıkmadı

ÜRETİCİYE YİNE BİRŞEY YOK

- Belirlenen taban fiyatları önceki yıllara göre daha fazla görünürken, geçtiğimiz yıllardaki üreticiye olan borçlar henüz ödenmedi. Örneğin hükümetten pancar üreticilerinin geçen yıldan 5 milyar lira alacağı var
- Şeker pancarına 300 kuruş, gül yaprağına 30 lira, tiftiğe 600 lira ve yaş kozaya 800 lira taban fiyat verildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Hükümet şeker pancarı, gül yaprağı, tiftik ve yaş koza taban fiyatlarını belirlerken yine IMF ve OECD-nin buyrukları doğrultusunda karar aldı. Şeker pancarına 300 kuruş, gül yaprağına 30 lira, tiftiğe 600 lira yaş kozaya da 800 lira taban fiyat verilirken hükümetten üreticilerin geçen yıllardan alacaklı olduğu bildirildi. Paranın değerinin bir yıl içinde yaklaşık yüzde 70'den fazla düşmesi, tüm üretim girdileri fiyatlarının alabildiğince artması sonucu, geçtiğimiz yıllara göre, daha yüksek olarak belirlenmiş gibi gözükmesine karşın taban fiyatlarının üreticilere hiç bir kazanç getirmediği belirtildi.

Bakanlar Kurulu yaptığı toplantıda, şeker pancarına 300 kuruş, gül yaprağına 30 lira, tiftiğe 600 lira yaş kozaya da 800 lira taban fiyatı verilmesi kararlaştırıldı.

Bakanlar Kurulu toplantısıyla ilgili olarak yapılan açıklamada şöyle denildi:

"Bakanlar Kurulu, Türk köylüsünü yakından ilgilendiren şeker pancarı, gül yaprağı, tiftik ve yaş koza taban fiyatlarını tespit etmiştir. Bakanlar

(Devamı 7, Sayfada)

30 NİSAN DİRENİŞİ İLE İLGİLİ OLARAK

DİSK üyesi 300'ü aşkın işçi ve temsilci gözaltında

- Gözaltına alınanlar arasında İstanbul'da Deva, Hilton, Sheraton, Neyir, Phillips, Uzel, Man, Surgurlar, İstanbul Belediyeleri işyerleri temsilcileri var.

HABERİ 7. SAYFADA

ASKERİ YARGITAY'IN KARARI:

141, 142'ye sıkıyönetim mahkemeleri bakmayacak

- Askeri Yargıtay Daireler Kurulu, TCK'nın 141 ve 142. maddelerinde yer alan eylemlerin sıkıyönetim ilanına neden olan eylemlerden olmadığı gerekçesiyle, bu maddelerle ilgili davalara sıkıyönetim mahkemelerinde bakılmasının yasaya aykırı olduğuna karar verdi

ANKARA(A.A)

Askeri Yargıtay, TCK nin 141 ve 142. maddelerinin kapsamına giren suçlara Sıkıyönetim Mahkemelerinde bakılmasının suçların sıkıyönetim ilanını gerektiren eylemlerden olmadığı gerekçesiyle yasaya aykırı olduğuna karar verdi.

Askeri Yargıtay daireler kurulu kararında, 141 ve 142 maddelerdeki suçların sıkıyönetim ilanına neden olan yaygın şiddet eylemlerinden olmadığını bildirdi.

TCK nin 141. maddesine muhalefet suçundan yargılanan 8 jandarma üstegmeninin Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde beraat etmesi kararını Askeri Yargıtay 4. Dairesi bozdu. Kararın bozulmasıdan sonra Askeri Yargıtay daireler kuruluna gönderilen dosya hakkında da, kurul 1980/50 esas numarasıyla aldığı kararda TCK'nin 141 ve 142.nci maddelerindeki suçlara Sıkıyönetim Mahkemelerinde bakılmaması gerektiği kanaatine vardı.

Daireler kurulunun kararında, şöyle denildi.

Bir suçun, karar, ha-

(Devamı 7. Sayfada)

BAHAR KIŞI ALTETTİ

ŞİMDİ ÇOCUKLAR CIVIL CIVIL, ŞİMDİ TOMURCUKLAR PATLADI...

Hüseyin AVUÇ

Siz ne derseniz deyin, bahar kışı altetti işte. Nasıl da direndi öyle soğuklar. Önce uzun mu uzun, tekdüze geçti. Halk yakıtsızlıktan çok zor günler geçirdi. Bulabildiği zamanlarda da pahalılıktan alamadı. Kırsal kesimlerde soğuktan ölenler oldu. Zatürreden ölen bebelerin sayısı arttı. Nisan'ın başlarında gökyüzü mavileşmeye güneş parlamaya başladı. Tam soğuk geride kaldı derken, aniden başladı esmeye kesik kesik. Direniyordu kış. Ocak-Şubat aylarında serpilmeye başlayan bahar, sonunda Mayıs'ın ilk günlerinde kışı kesin olarak altetti. Oldum olası çocuklar bahara, bahar da çocuklara vurgundur.

Şimdi çocuklar cıvıl cıvıl,
Şimdi tomurcuklar patladı...

CHP'Lİ YILDIZ, CENGİZ AYHAN'I SAKLAYAN BAŞKOMİSERİN GÖREVE DÖNÜP DÖNMEDİĞİNİ SORDU

ANKARA(DEMOKRAT)

İçel CHP Milletvekili Veli Yıldız 4 kişinin katili Cengiz Ayhan'ı saklayan Başkomiser Ömer Cengiz'in tekrar göreve dönüp dönmediğini İçişleri Bakanı'nın yanıtlamasını istedi. Yıldız, İçişleri Bakanından Tarsus'da öldürülen 9 kişinin ve yaralanan 14 yurttaşın suçlarının ne olduğunu sordu.

Veli Yıldız, dün İçişleri Bakanına yönelttiği soru önergesinde öl-

(Devamı 7. Sayfada)

Batur: "Kastelli ile Fenerbahçeli olduğu için görüştüm"

ANKARA (DEMOKRAT)

Cumhurbaşkanı adayı Senatör Muhsin Batur Banker Kastelli ile görüşmelerinin kamuoyuna yanlış aksettirildiğini belirterek "Kastelli ile iki

(Devamı 7, Sayfada)

DÜNYA'DA 1 MAYIS

Şili'de 1 Mayıs gösterilerine katılan din adamları tutuklandı

İtalya'daki 1 Mayıs gösterilerine Komünist Sosyalist ve Hristiyan Demokrat eğilimli tüm sendikaların üyeleri katıldılar. Yapılan konuşmalarda daha çok enflasyon ve işsizlik konuları üzerinde duruldu.

- Salvador'da Ulusal Muhafızların ateş açması sonucu 20 kişi öldü

DIŞ HABERLER SERVİSİ

1 Mayıs İşçi Bayramı dünyanın tüm kıtalarındaki çeşitli ülkelerde yapılan gösteriler ve yürüyüşlerle kutlandı. Kimi ülkelerde, yasal gösteriler halinde süren 1 Mayıs kutlamaları, kimi ülkelerde 1 Mayıs'ın yasadışı ilan edilmesine karşı

(Devamı 7. Sayfada)

ÇOCUK SÖMÜRÜSÜNE YENİ BİR ÖRNEK

Milli Eğitim Bakanlığı öğretmenlerden leylek yuvalarını saymalarını istedi

- Yapı ve Kredi Bankası ile Milli Eğitim Bakanlığı nın ortaklaşa düzenlediği anketin amacı, "Ülkemizde doğayı koruma ve öğrencilerin gözlemci olarak çalışmalara katılması,, olarak belirlendi

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye'de bütün işler bitti de, sıra "Leylek yuvalarının sayımı"na geldi. Milli Eğitim Bakanlığımız bu düşüncede olsa gerek, aksi halde öğrencileriyle ilgilenecek zamanı bile zor bulan öğretmenlerimizden leylek saymalarını istemezdi. Evet yanlış duymadınız, Milli

(Devamı 7. Sayfada)

T.C.
Milli Eğitim Bakanlığı
Devlet Kitapları Müdürlüğü
Sultanahmet-İstanbul

Sayı:5/
Konu:" Leylek Sayım Formu"Hk.

Milli Eğitim Müdürlüğü

Milli Eğitim Bakanlığı Yayımlar ve Basılı Eğitim Malzemeleri Genel Müdürlüğünün 15.2.1980 tarih ve 01244 sayılı yazıları ile Müdürlüğümüz tarafından dağıtımı istenilen Yapı Kredi Bankası ve Doğal Hayatı Koruma Derneğinin birlikte düzenledikleri "Leylek Sayımı Anket Broşürleri" ilişikte sunulmuştur.

Ülkemizde doğayı koruma ve öğrencilerin gözlemci çalışmalarına katkıda bulunacak çalışmanın boşa gitmemesi için ekte gönderilen broşürlerin kısa zamanda bölgenizdeki ilkokulların eline geçecek şekilde sevkinin yapılması ve her okulda bir öğretmen beraberinde bir kısım öğrenci ile çevrelerinde bir kır gezisi düzenlenerek leylek yuvalarının sayımının yapılması anket formalarının doldurulması ve en yakın Yapı ve Kredi Bankası şubelerinden birine veya " P.K. 18. Bebek-İstanbul" adresine postalanması gerekmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Devlet Kitapları M.S. Müdürü
Mustafa A. Arabacıoğlu

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Bölüm:Kültür
Sayı : 040/865

25.3.1980

..............................Kaymakamlığına

..............................Okulu Müdürlüğüne

Milli Eğitim Bakanlığı Yayımlar ve Basılı Eğitim Malzemeleri Genel Müdürlüğü ile Yapı Kredi Bankası'nın birlikte düzenledikleri " Leylek Sayımı Anketi" i ile ilgili yazı aşağıya çıkarılmış olup, ekli olarak gönderilen broşürlerin de doldurularak doğrudan doğruya P.K. 18 Bebek-İstanbul adresine postalanmasının İlçeniz dahilindeki ilkokul Müdürlüklerine duyurulmasını rica ederim.

EK: Broşür

JT/25.3.1980

Ankara Valisi a.
Milli Eğitim Müdürü
Nahit POLAT

Öğretmenlerin yeni görevi, öğrencilerine leylek yuvalarını saydırmak. Görevi veren Milli Eğitim Bakanlığı. Haydi, herkes görev başına.

FRANKFURT'TA "TÜRKİYE'DE FASİZM VE ALMANYA'DA BOZKURTLAR" KONULU TOPLANTI YAPILDI

FRANKFURT (ÖZEL)

Bazı SPD (Alman Sosyal Demokrat Parti) milletvekilleri ile Uluslararası Af Örgütü tarafından Frankfurt Halkevi Salonunda düzenlenen "Türkiye'de faşizm ve Almanya'da bozkurtlar" konulu toplantı büyük bir ilgiyle izlendi.

Yapılan konuşmalar sonunda söz alan dinleyiciler, Federal Almanya

(Devamı 7. Sayfada)

KONYA DMMA BAŞKANI PROF.DR. PERVİN YAZGAN GÖREVDEN ALINDI

ANKARA(DEMOKRAT)

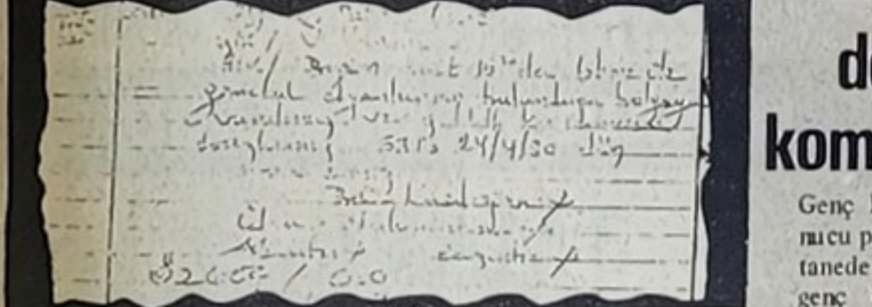
TÜMÖD ve TÜMAŞ Ankara Şb. Başkanları bir açıklama yaparak, Konya DMMA Başkanı Prof. Dr. Pervin Yazgan'ın görevden alındığını bildirdiler. Açıklamada, Akademide çalışan 170 öğretim üyesi, memur ve işçinin maaşının ödenmediği belirtildi.

TÜMÖD ve TÜMAS

(Devamı 7. Sayfada)

Doktor kayıtlarında genç kızın cinsel uzuvlarında 6x4x3 cm. boyutunda darbe sonucu meydana geldiği anlaşılan yara bulunduğu belirtilerek anestezi altında muayeneye alınması istendi.

Gülseren Kaym'ın ameliyat notunda "Orifis'in 3/4'ünü içine alacak şekilde yaranın ve sol labia majoradaki 6x4x3 boyutundaki derin yaranın" tamamlandığı belirtildi.

AMELİYAT EDİLDİ VE DEVAMLI BAKIMA ALINDI

1 Mayıs yasaklamalarını protesto gösterilerinde gözaltına alınan

Bir genç kız dövülerek komaya sokuldu

Genç kızın organının darbe sonucu parçalandığı belirlendi. Hastanede acilen ameliyata alınan genç kızın dövüldüğü doktor raporuyla saptandı.

HABERİ 7. SAYFADA

MENEMEN HALKEVİ BAŞKANI GÖZALTINA ALINDI

Kayseri'de faşistlerin sorguya çektiği genç ölü bulundu

- İstanbul'da bir bekçi öldürüldü.

HABERİ 5. SAYFADA

MALİYE BAKANLIĞI, MERKEZ BANKASI ÜST YÖNETİMİNİ DEĞİŞTİRME ÇABALARINI YOĞUNLAŞTIRDI

HABERİ 7. SAYFADA

ODTÜ 2. Uluslararası Kültür Şenliği başladı

ANKARA (DEMOKRAT)

ODTÜ 2. Uluslararası Kültür Şenliği dün ODTÜ Spor salonunda başladı.

Şenlik etkinliklerine öğrencilerden oluşan ODTÜ korosunun "canlar merhaba" türküsünü söylemesiyle başlandı. Daha sonra açış konuşmasını yapan bir öğrenci şenliğin "emekçi halkın öz kültürünü geliştirme mücadelesinin bir parçası" olduğunu ifade etti.

Açış konuşmasından sonra devrim şehitleri için saygı duruşunda bulunuldu ve şenliğe gelen mesajlar okundu. Mamak Cezaevinde 1 yılı aşkın bir süredir bulunan ÖTK Yönetici-

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

inemriğedleY ısıkraŞ

Malumunuz Başbakanımızın ağzından aralıksız inciler dökülür. Şu bir avuç inci, Beyefendinin bir yarım gün içinde sağa sola saçtıklarından,gelişigüzel saptayabildiklerim: "Yolumuz doğru, hedefimiz doğru, yaptığımız doğrudur.", "Devlet terörü? Hangi Devlet terörü? Vatandaş Devletten değil, eşkiyadan şikayetçidir.", "Ecevit teröristlere arka çıkıyor.", "Devletin meşru kuvvetleri görevlerini yapacaklar. Sayın Ecevit teröristleri ne kadar himaye etmeye kalkarsa kalksın.","1 Mayıs 1978'de bozgunculukla özgürlükçülüğü karıştırarak Taksim'de..." vb.

Eğer bu sözler bir gerçeği yansıtıyorsa, şu sözler de gerçeğin ta kendisidir: "Yer çekimi yoktur.", "Başbakanımız kıvırcık saçlıdır.", "Kediler yumurtlar.", "Londra'da tedavi gören İçişleri Bakanımızın prostadı şişmemiştir.", "Turşu tatlıdır.", "1 Mayıs, bahar bayramı, Hıdrellez işçi bayramıdır.", "Öküzler süt verir.", "Erbakan masondur.", "Ekvator'a kar yağar.", "Karakollar huzur evidir.", "Hazar gölü Amerika'dadır.", "Türkeş güleç yüzlüdür." , "2x2 = 5 ", "Erkmen gelmiş geçmiş, gelecek en iyi Dışişleri Bakanıdır. "H_2O = Tuz", "TRT yansızdır.", "B.E. ve Z.M. erkektir.", "T. Koraltan Kültür Bakanlığına biçilmiş kaftandır.", "Çince Türkçedir." "Enflasyon denetim altındadır.", "İdi Amin kısırdır.", "Vatandaş her bakımdan zevkten dört köşedir." "Üçgen dörtgendir.","Öğretmenin katli vaciptir.", "Sinek besleyicidir.", "Atatürk AP'lidir.", "Hamlet komünisttir.", "Nihat Erim Anayasa profesörüdür.", "Filler tek gözlüdür.", "Bilgiç bilgiçtir.", "Ay ışığında vitamin vardır.", "1961 Anayasasını N. Ilıcak'tan önce Konfiçyus eleştirmiştir.", "Kangurular anarşisttir. Ceplerinde bomba taşırlar.", "TCK'nın 141-142. maddeleri ülsere birebirdir.", "Timsahların ağzı karanfil kokar."," İzocam, elmor ve Demirel kurtarıcıdır." vb.

Zaten, gerçek nedir? Görecelidir. Hem de değişkendir.

Carter ile Brejnev'e, Humeyni ile Şah'a, Arafat ile Begin'e, Saddam Hüseyin ile Hafız Esat'a, Enver Hoca ile Cüce Feng'e, Nato ile Varşova Paktına yer değiştirin. Ne olur? Eski ağızlar yeni şarkılar okur... Yeni ağızlar da eski şarkıları. Bizimkisi ise, hep bildiğini: Yel değirmenini.... ve de tersten.

DÜŞÜNCE ALANI

Kara paralardan kara servete

Kara iş
kara para
kara servet
karabank

Bülent SOYLAN
(İktisatçı)

-3-

Kara Para'nın katlanarak büyüdüğünü anlatmıştık. Bunu tüm ekonomi için düşündüğümüzde adına kara servet demek gerekiyor. Çünkü bunlar yurt içinde ve yurt dışında artık yüzmilyarlarca Türk Lirası ile milyarlarca doları buldu.

Bunların tutarı konusunda çok çeşitli tahminler var. Ortaklaşa bir tahmin yapmaksa oldukça zor. Önce bunun tanımı ve kapsamında, sonra da hesaplamadaki varsayımlarda birleşmek gerek. Yalnız mutlak olan birşey var; bu servet tüm ekonomiye kredi veriyor, hammadde, yedek parça buluyor, bir araştırmaya göre de(*) devlet kadar ithalat yapıyor.

TÜRK EKONOMİSİ VE KARA SERVET

Şimdiki boyutları ve gelişme temposu gözönünde tutulduğunda kara servet, ekonominin dümenine elini atmış üçüncü bir eldir.

Dümeni yakın zamana kadar birlikte tutan ve zig-zaklı da olsa belli bir yol aldırabilen Devlet ve yasal gereklere uyan özel sektör, günümüzde ne zaman ve nasıl müdahale edeceği pek belli olmayan ve gemiyi karaya oturtabilecek bir zoraki ortağa sahiptir.

Ekonominin gerekleri karşısında devlet kontrolündeki kurumlar herşeye katlanabilir. Üretim azsa yatırımları o alana kaydırır üretimi arttırırsınız. Belli bir tüketimi kısmak isterseniz onu daha az üretirsiniz, üzerine tüketim vergileri koyarsınız, fiyat ayarlaması yaparsınız vb.

Özel sektörün yasal gereklere uyan kesimi için de gerektiğinde buna benzer şeyler yapılabilir. Nihayet teşvik tedbirlerini harekete geçirir emir yerine özendirme yoluyla onu belli davranışlara kanalize edersiniz. Ama kaçakçının, karaborsacının, spekülatörün ve tefecinin tercihlerine nasıl yön verebilirsiniz?

Kaçakçı elindeki dövizle ithalatta bulunur, silah getirir, elektronik eşya getirir, kozmetik getirir, bunlar aşağıda anlatacağımız olay dışında devletçe, "istenmeyen" ithalattır. Çünkü normalinde gerekli görülen eşya zaten ithal edilir ve gereksinme karşılanır. Böylece kaçakçı devletin ithal ettiği şeyi kaçak getirmez.

Onun getireceği, devletin tercih etmediği ve getirmediği, ama içeride belli bir talebi olan maldır. Böylece kaçak ithalat özel olarak bir kesimi tatmin ederken genel olarak ekonomiye istenmeyen bir müdahalede bulunur.

Kararlı ve sağlıklı bir ekonomide genel anlamda zararlı olan kaçak ithalat yani kara servet'in kara işi son yıllarda, şüphesiz ki yararına da olduğu için yasa dışı ama ekonomiye yararlı bir görev yapmıştır. Bu, durmak üzere olan ekonominin özel kesiminin "ikili finansman" dediğimiz olayla gereksinmelerini karşılamasıdır.

Yasal yoldan ithalatın devamına olanak bulunmamasına karşın, iç talep öyle yükselmiştir ki, kaçakçılar lüks tüketimini bırakıp gerçekten ekonomiye gerekli malların ticaretini yapmışlardır.

TEFECİ KREDİLERİ

Kara servetin bir kısmı ikili finansman yada doğrudan kaçak yoluyla ekonominin ithalat işlerinde rol oynarken bir kısmı da yine özel kesimin kredi gereksinmesini karşılamıştır. Yalnız bu kredilerin çok büyük kısmı sanayiciye, üreticiye değil, yine kara para yaratan spekülatöre, karaborsacıya, kaynak olmuştur.

Bundan sonraki bölümde, Türkiye'deki kara iş ve kara paranın en önemli unsuru olan tefecilik ve bankerlik olgusu üzerine açıklamalar yapılacaktır.

TEFECİ KİM BANKER KİM?

Osmanlının kötülemiş dönemindeki Galata bankerleri bir yana bırakılırsa, para alım satımı yaptığı halde kendine "banker" diyenlerin tümü tefeci.

Bu yasanın verdiği isimdir.

TEFECİ FONLARI NEDEN BİRDENBİRE GENİŞLEDİ?

Ne kadar "köklü müessese"ler olduklarını duyurup övünseler de öteden beri bildiğimiz tefecilerin bugünkü çapta ve kaygısızca, üstelik banker sıfatını kullanarak ortaya çıkmaları oldukça yeni.

Bu konunun gelişiminin Türkiye'deki enflasyon oranı ile sıkı bir yakınlığı da var. Enflasyon hızlandıkça bu olgu da hızlanıyor.

Önce para arzı yönünden alalım konuyu.

Bu piyasayı besleyen kaynaklardaki genişlemenin iki etkeninden biri, yüksek kârlarla çalışan tefeci anaparalarının hızla büyümesi, diğeri ise, daha önce bu piyasa ile hiçbir ilgisi olmayan, her hangi bir işe yatırılmamış ve yatırılamayacak atıl paraların yüksek enflasyon tarafından harekete geçirilmeleri.

KARA PARA'NIN VERİM GÜCÜ

Ekonomideki kara servetin oluşumunda tefeci sermayesinin ve tefeci fonlarının etkili bulunduğunu, tefeci fonlarının büyümesinde birinci etkenin ise tefeci anaparalarının yüksek verimi olduğunu söyledik. Şimdi bunun üzerinde biraz duralım.

Para ticaretinde kârlılığı belirleyen iki ana faktör var. Paranın alış maliyeti ve satış fiyatı.

Tefecinin para alırken ödediği faiz 1970 yıllarında % 25-30 dolaylarında. Bu rakam Danıştay'ın bazı kararlarından saptayabildiğimiz. Yasalar aynı olmasına karşın o günlerde bu oranlar gazetelerde ilân edilmediği için tam olarak çıkaramıyoruz oranları.

1980 yılında ise % 31,5'tan % 60'a kadar değişiyor. Oranın çok toleranslı olmasının nedeni pazarlık gücünden çok, verilen paranın güvencesi ve alışverişin yöntemi ile ilgili.

Toplanan paranın faizi dışında birtakım "genel giderleri" de olduğu muhakkak. Ama yine de maliyeti pek fazla etkilemiyor. Aslında bu maliyetler hiç de yüksek değil, çünkü satışı çok kârlı bir iş.

Tefeci parayı genellikle yıllık ve daha uzun vadeli aldığı halde satışında kısa vadeyi tercih eder. Vadenin kısa olmasının iki yararı vardır; birincisi; paranın kısa vadede satılması yüksek faiz oranı uygulama olanağı verir. İkincisi; verilen paranın rizikosunu azaltır. Şimdi buna ilişkin örnek verelim.

Yıllık % 120 faiz ödeyerek para alan için aylık faiz yükü % 10'a gelir. Oysa spekülasyon yani fiyatı yükselecek malı alıp yükseldiği zaman satmak için mutlaka bir yıllığına borç almak gerekmez. Bazan bir kaç gün bile yeter.

Spekülatör, hangi malın piyasanın yükselme arifesinde olduğunu "sezen" kişidir. Sezdiği anda gider, stokunu yapar ve fiyatların yükselmesi ile de vurgunu vurur. Mal stokunu ufak bir iskonto ile elinden çıkarır ve kârını eder.

Bu süreç spekülatörün sezgisi oranında kısa sürelerde gerçekleşir. Diyelim ki demire zam gelecektir. Bay x bunu "sezer" ve gider tefeciden bir aylığına 10 milyon lira borçlanıp demir ya da demirden yapılmış mal, örneğin teneke alır ve depolar. "Sezgi" doğru çıkar ve % 100 zam gerçekleşir. Eldeki 10 milyon şimdi 20 milyon olmuştur. Bir aylık faiz olarak % 120'den 1 milyon lira tefeciye ödenir, kalan 9 milyon ise "uyanık" iş adamlığının karşılığıdır.

Vadenin böyle kısa olması, parayı sağlayanın da hesabına gelir. Çünkü korsan ticarette her zaman yakayı ele verme sözkonusudur ve parayı kullanan spekülatörün başına gelecek herhangibirşey, bazı belirsiz güvencelere bağlanmış alacağın alınamaması sonucunu doğurabilir.

(*)Güngör Uras'ın Günaydın'da yayınlanan araştırması.

DEVAMI YARIN

YARADANA SIĞINIP

Laklak eğitimi

"Yapı ve Kredi Bankası ve Doğal Hayatı Koruma Derneğinin düzenlediği "26-31 Mayıs 1980" II. Doğa ve Çocuk Haftası nedeni ile

İlkokullara Çağrı..

LEYLEK SAYIMI ANKETİ

DOĞAL HAYATI KORUMA DERNEĞİ

YAPI ve KREDİ BANKASI

Can YÜCEL

Sür-sürülü gazetelerde çıkan şu ilan doğrusu çok orostopolca! Banka, bir hamlede bütün ilkokullara ökselerini döğüşüveriyor. Sonra da onbinlerce, yüzbinlerce çocuk, Froydiyen bir Kolpayla (Bebeleri dünyaya leyleklerin getirdiği aldatmacasına dayanılarak) ve leyleklerin erketeliğiyle kafesleniyor, yani kumbaralandırılıyor.Ortada bozuk para da kalmadığına göre, beşer,onar liralık harçlıklarla Banka âbâd oldu gitti! Hacı Kalfa, hem Doğal Hayatı, hem de Yapı ve Kredi'yi temsil ediyor madem, değil mi?... Buna reklâmcılıkta Tekleri Çiftleştirme yöntemi deniyor. Bir çeşit imge zepevenkliği yani... Özel Teşebbüs için bütün bu yollar helâl ve mübah olduğuna göre de... bişey demeğe hakkımız yok...

Gelgelelim, Milli Eğitim Bakanlığı da, son günlerde Bekçi Özal'ın tokmağıyla davulu gümbürdetilen *"Devlet Eşit Özel Sektöre Hizmet"* düsturuna *kafa-kol kaptırmış olacak ki, Milli Eğitim Müdürlüklerine 25 Mart 1980 günlü ve 040/865 sayılı bir genelge yollayarak, "Öğretmenlerin kır gezintileri düzenleyip, doğayı koruma ve öğrencilerin gözlemci olarak çalışmalara katılmasını sağlama amacıyla öğrenci gruplarıyla haftanın belirli günlerinde leylek yuvalarını sayıma çıkmalarını ve anket sonuçlarını da simgesi Leylek olan YAPI ve KREDİ Bankasının yerel şubelerine yollamalarını*"emretmiş. İnanmadınız mı yoksa?Vallahi, doğru söylüyorum. Hem bu buyruğun yadırganacak nesi var ki?.... Bence, Bakanlık genel eğitim felsefesi doğrultusunda tutarlı ve cesur bir adım atmış oluyor böylece! Çocuklarımız, tıkış tıkış öyle, götiçi kadar sınıflara kapanıp öğretmenlerinin (ders adına çığırma zorunda bırakıldıkları) lâklâkiyatı hatmedecek yerde, açık havaya çıkıp, kırda bayırda güle oynaya leyleklerin kendisinin has ve öz lâklâkını dinlerler; sıra içlerine mahpus, pösteki sayacak yerde, leylek yuvalarını sayarlar, daha iyi!... Hem böylece *"ömrü laklâkla geçer"* sözünün öğretmenlere değil leyleklere dair olduğu da öğrencilerce anlaşılmış olur. Öğretmenler rahat soluk alır, çene düşüklüğünden kurtulurlar. Zamanla çocuklar açıklıkta kendi kendilerini yönetmeğe de alışacakları için, öğretmenlere gereksinim kalmaz, Topluma yararlı başka bir uğraş edinirler. Giderek okullar kapanır. Devlet korkunç bir masraf kaleminden halâs olur, bütçe hafifler. Okul yapıları özel girişimcilere dağıtılır.Yalnız, bunun için tatilleri kışa alıp uygulama günlerinin iyi havalara rastlatılması şart. Bak, bu lâf kalabalığında leyleklerin göçmen kuşlar olduğunu unutuyordum! Onların geliş-gidiş zamanlarına göre ayarlanacak elbet öğretim takvimi! Hem belki de bebeler leyleği ilk havada göreceklerinden, onlar da seyyah olur, leyleklerin ardından göçer giderler sıcak diyarlara. Böylece, efendim, anarşinin de kökü kazınır! Görüyorsunuz ,bu harika buluş sayesinde, Haşim Paşa'nın rüyasından da öte bir ütopya gerçekleştirilmiş olabil[illegible] bir ezbere Dünya da yaşa[illegible] Gerçek Leylek Dünyası'na ge[illegible] bırakıp hakikate ulaşalım! [illegible] çıkarsın, göz[illegible] Paltosunun yakasını ind[illegible]

HALKIN DİLİNDEN

Zile'de olayları çıkaranlar serbestçe dolaşıyor

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
ANKARA

5.3.1980 tarihinde Tokat ili Zile ilçesinde meydana gelen toplu olaylara karıştığımız iddiasıyla aleyhimizde en ufak bir delil olmadığı halde tutuklanmış bulunmaktayız. Zile Cezaevi'nden Cumhuriyet Savcılığı'na defalarca olayda olmadığımıza dair şahitler gösterdiğimiz; şahitlerimizin dinlendikten sonra tahliyemize karar verilmesini istediğimiz halde dosyalarımızı yürüten sayın savcı yardımcısı ile yine bu işlerle ilgili dosyaları yürüten Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Sayın Hüsnü Zabun, vermiş olduğumuz dilekçeleri hiç okumadan, şahitlerimizi dinlemeden mezkur dilekçelerimizi Sulh Ceza Hakimi Merih Tolunay da dosyamızı incelemeden tahliye isteğimizin her defasında reddine karar verdi.

Yapılan bu uygulama tamamen yanlış ve kasıtlı olarak yapılmaktadır. Şöyle ki bizler dilekçelerimizde mahkemeden doğrudan doğruya tahliye talebinde bulunmadık. Dilekçelerimizi doğrudan Cumhuriyet Savcılığı'na verdik. Bu merciden tanıklarımızın sözlü ifadelerinin alınmasını daha sonra tahliyemiz için ilgili mahkemeye dilekçelerimizin intikal ettirilmesini istedik. Dilekçelerimizde açık bir şekilde tanıkların ifadelerinin alınmasını talep etmemize rağmen sayın savcı beyler kasıtlı davranarak dilekçelerimizi hiçe sayarak, bizlerin mağduriyetine sebep olmuşlardır. Sayın savcı beyler sağ eylemci kişilerle devamlı işbirliği halindedirler. Sağ grubun direktifleriyle hareket etmektedirler. Bu olaylarda Zile'de sol gruptan 15 kişinin ağır yaralandığı bir kişinin öldürüldüğü bazı işyerlerinin tahrip edildiği bir çok sol eğilimli tüccar ve esnafın dükkanlarına tehdit mektupları gönderildiği halde, bu suçu işleyen sağ görüşlü kişiler hakkında en ufak bir soruşturma yapılmadığı gibi sağ gruptan bir kişi dahi tutuklanmamıştır. İşte bu görünüm gerçekte savcı beylerin adaletsizliğini ispatlamaya yeter kanısındayız. Bizler ise yüklenen suçları işlemediğimizi hatta en ufak suç unsuru bir delil olmadığını ispat etmeye hazırız. Şu anda ortalama 50 kişinin doğrudan ve gıyabi tutuklanması isteminde bulunan bu savcılar bunlarla işbirliği halinde çalışan ve ülkücülerin militanlığını yapan Sulh Ceza Hakimi Sayın Sıtkı Merih Tolunay dosyamızı incelemeden savunmamızı zapta bizim söylediğimiz gibi geçirmeden, dosyamızı incelemeden savunmamızı dikkate almadan keyfi olarak tutuklamış ve mağduriyetimize neden olmuştur.

Zile adliyesinde adalet tamamen sarsılmış, insanlık dışı muameleler alabildiğine genişletilmektedir. Zile'de görevli Cumhuriyet Savcıları Zeki ve Hüsnü Zabun ile Sulh Ceza Hakimi Sıtkı Merih Tolunay'dan davacıyız. Çünkü bunlar görevlerini kötüye kullanmak ve adliyenin tarafsızlığına gölge düşürmektedir. Yine karakolda alınan ifadeler sopa ve işkence altında önceden hazırlanmış ve altı zorla imzalattırılmıştır. İşkenceden sonra doktora sevk istendiğinden en az bir hafta sonra yaralar iyileştikten sonra yapılmıştır.

Bu nedenle çok ivedi olarak bir müfettiş görevlendirmeyi, tarafsız bir şekilde davamızın incelenmesini ifadelerimizin alınmasını, mağduriyetimizin kaldırılmasını, bizi haksız ve delilsiz yere tutuklayan görevliler hakkında gerekli soruşturmanın yapılmasını ve gereğini yüce makamınızdan arz ediyoruz.

ZİLE CEZAEVİ'NDEN
BİR GRUP HÜKÜMLÜ

Yaşamak,insanca bizim de hakkımız!

Sizlere Mardin-Nusaybin'den sesleniyorum. Burası feodal ve gerici (yobaz) bir özelliğe sahiptir. Genellikle halkın çoğu yoksul ve geçimlerini çok zor koşullar altında yapmaktadır. Şöyle ki sanayi ve iş sahaları yoksulluğa katlanmak zorunda kalmaktadırlar. Ve bu zor yaşam koşulları onları her türlü yasadışı işe itmektedir, bunlara karşı somut örnekler verecek olursak, Nusaybin bölgesi sınırın hemen içinde bir yerleşim bölgesidir. Bu nedenle bazı çıkarcı kişiler buyoksul halkı bile bile ölüme yollamakta, karşı taraf olan Suriye'ye yollayıp silah ve her türlü kaçak eşyalar getirmeye teşvik etmektedirler. Bu iş için giden kafilenin yarısı ancak sağ olarak dönebilmektedir. Çünkü ya patlıyan mayın sonucu ya da askerlerin erken müdahalesi bu kafilenin ölümlerine belli başlı neden olurlar. Bu durumda olan kişiler bu olayı yaşıyacağını bildiği halde evine bir aş getirebilmek için ölümü göze alıp bile bile gitmektedir. Bu yoksulluğu çeken halkın bazıları ise kurtuluşu göçmekte zannederek batıya göç edip zor koşullar altında çalışıp eline geçen parayla geçimini zor koşullar altında sürdürmeye çalışmaktalar. Tabii ki aslında orada karşılaştıkları zorlukların da tartışılması kaçınılmazdır. Buranın da siyasi konumu hakkında bazı şeyleri göz önüne alırsak, geri kalmış bir yapı olduğundan, tutucu bir görüntü serilir gözler önüne. Nusaybin'de günde ortalama iki kişi ölmektedir. İlgisizlik o denli ileri derecededir ki, buranın halkı kabile yaşantısından bir türlü kurtulamamakta asrımızda utanılacak düzeyde bir ilkellikte yaşamaktadırlar. Buna karşın her hangi bir siyasi gelişmeye yönelik faaliyetleri denetlemek amacı ile aramıza siviller dolduruluyor. Böyle bir ilgi son derece yoğunken, esas sorunlarla ilgilenilmemesi de bir acizlik belirtisi değil midir? Bunu herkese soruyorum.

T.K.
NUSAYBİN/MARDİN

Anadolu

Ezilen horlanan sende
Yokluğa itilen sende
Doktorsuz ölenler sende
İnsaf mı bu Anadolu?

Viski içip keyif çatan
Fikri için hapis yatan
Milyonlara milyon katan
Oda sende Anadolu.

Madende çalışan sende,
Kaçırılan vergi sende,
Acından ölenler sende.
İsmin kalmış Anadolu.

Onarılmaz yara bende,
Milyon milyon para onda,
Hak adalet vicdan kimde?
Sende yoktur Anadolu.

ANADOLU ANADOLU
Hani köyün suyu yolu
Senin ismin İŞSİZDOLU
Yakıştı mı Anadolu?

Selman TANYILDIZ

Karaborsa önlenmeli

Bizler Zonguldak Tekel'den alışveriş eden esnaflarız. İlimizde halen iki adet Tekel binası vardır. Bu binalarda bir çok kirli işlerin döndüğü açıkça meydandadır.

Örnekleyecek olursak, bilindiği üzere Samsun sigarasının bir kısmı yurt dışında yapılmakta ve halk tarafından beğenilmektedir.

Bu Tekel idaresindeki mevcut kadro Tekel yapısı halk deyimi ile "Yerli Samsun" dağıtmamakta devamlı karton, Yugoslav veya diğer sigaraları bayilere dağıtmakta fakat yine de aynı satış depolarındaki "Samsun" sigaraları karaborsadan satılmakta. Çoğunlukla 11-15 yaş arasındaki çocuklar bu işi yapmaktadır.

Satış esnasında bayilere verilen sigaralardan bir kaç tane bedeli ile alındıktan sonra karaborsaya devredilmektedir.

Her bayiden alınan sigaralar önemli bir yekûn tutmaktadır. Çayın bulunmadığı zamanlarda kiloluk çay paketlerinin karaborsaya nasıl devredildiği tüm bayiiler tarafından bilindiği halde kimse ses çıkarmamakta.

Rakı ve Votka dahil tüm Tekel maddelerini karaborsaya devreden gelir sağlayan bu kişilerden hesap sorulmasını istiyoruz. Yetkililerden gereğinin yapılmasını bekliyoruz.

ZONGULDAK'TAN
BİR TEKEL BAYİİ

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

ARTIK BAHAR GELDİ

ANNEM, BABAM...

KARDEŞİM VE BEN

HİÇ ÜŞÜMEYECEĞİZ

HASLET

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

3 MAYIS

1963 Afyon'da 500 inşaat işçisi işsizliği protesto etmek için yürüyüş yaptı.

1965 İstanbul'da Taylı Mensucat Fabrikasının 34 işçisi 231 gün olan greve başladı.

1977 İzmir Belediyesi'nde 6.000 Genel-İş üyesi işçi ücretlerini alamadıkları için greve başladı.

Amerika'nın başarısız müdahale girişimini görüşmek üzere

Dünya kurtuluş örgütleri Tahran'da toplanacak

● İran Cumhurbaşkanı Beni Sadr 10–12 Mayıs tarihleri arasında Dünya Kurtuluş Örgütleri temsilcilerini Tahran'a çağırdı.

● Beni Sadr: "Vietnam'da 50 bin Amerikalı genci feda eden bir Amerika'nın, 50 rehinenin hayatına değer vermiş olması düşünülemez".

ANKARA(DEMOKRAT)

İran İslam Cumhuriyeti Başkanı Beni Sadr, Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Avrupa Parlamento Başkanı Simone Veil, Küba Cumhurbaşkanı Fidel Castro, FKÖ Lideri Yaser Arafat ve İslam Ülkeleri Konferansı Genel Sekreteri'ne gönderdiği mesajlarda Amerika'nın son askeri girişimini eleştirerek, ABD'nin amacının İran İslam Cumhuriyeti'ni devirmeye yönelik olduğunu belirtti. Mesajda, Amerika'nın İran'ın özgürlük ve egemenliği aleyhindeki tehdit ve kışkırtmalarına devam ettiği ve bölgede dünya barışının ciddi tehlikelerle karşı karşıya bırakıldığı da ifade edildi. Dr.Beni Sadr mesajında, Avrupa Parlamentosu üyelerinin Tahran'da 10-12 Mayıs tarihleri arasında, Amerika'nın askeri saldırısının sonuçlarını görüşecek olan toplantıya katılmasını da istedi.

İran İslam Cumhuriyeti Başkanı, Fidel Castro'ya gönderdiği mesajda ise İran'ın Bağlantısız Ülkeler'e katılacağını ifade etti. Beni Sadr, Fidel Castro'dan, bağlantısız ülkeleri olağanüstü bir toplantıya çağırmasını isteyerek, Küba Devlet Başkanı'nın 10-12 Mayıs tarihleri arasında Tahran'da yapılacak toplantıya bir heyet göndermesini talep etti.

Beni Sadr, FKÖ Lideri Yaser Arafat'a gönderdiği mesajında ise şunları kaydetti:

"Vietnam'da 50 bin Amerikalı genci feda eden bir Amerika'nın, 50 rehinenin hayatına değer vermiş olması düşünülemez. ABD'nin amacı, İran ve bölge ülkelerinin servetlerini talan etmek ve İsrail'i mahvolmaktan kurtarmaktır."

İran İslam Cumhuriyeti Başkanı Beni Sadr, mesajının devamında Amerika'nın müdahaleci siyaseti ile mücadele edilmesini istedi. Beni Sadr Arafat'tan da, dünyadaki kurtuluş örgütleri temsilcilerinin 10-12 Mayıs 1980 tarihleri arasında yapacağı toplantıya bir heyet göndermesini önerdi.

Beni Sadr ayrıca, özgürlük ve bağımsızlıktan yana olan tüm parti ve uluslararası kuruluşların da 10 Mayıs Tahran Toplantısı'na katılmaları gerektiğini vurgulayarak, Amerika'nın İran devrimine karşı kurduğu komplolarla mücadele edilmesi doğrultusunda çağrıda bulundu.

Japon-Amerikan pazarlığı sürüyor

Ohira, Carter'la İran bunalımını görüştü

WASHINGTON (AJANSLAR)

Japonya Başbakanı Masayoşi Ohira ABD Başkanı Jimmy Carter ile görüşmelerde bulunmak üzere Washington'da bulunuyor.

Ohira, Başkan Carter'a İran'a karşı askeri bir eylemde bulunmaması yolunda çağrıda bulundu. Bilindiği gibi, Japonya, İran'ın en büyük petrol alıcılarından biri olduğu için, Amerika ile İran arasında bir seçim yapmak zorunda kalmıştı. Ohira, ABD'nin müttefiği olarak kalmanın, kendileri için İran'dan petrol almaktan daha önemli olduğunu bildirince, İran Japonya'ya petrol satışını durdurmuştu. Japonya, Arap ülkelerinden petrol almağa başlamasına karşın, yine de yeniden İran'la petrol anlaşması yapmayı istemektedir. Bu nedenle, Amerika ile İran arasındaki çelişki, Japonya'yı rahatsız etmektedir.

Ohira, Washington'da bu sorundan başka, Japon ordusunun (öz savunma örgütü) silah harcamalarını arttırması konusunda da görüşmeler yaptı. Bilindiği gibi, Ohira'nın bundan önce Washington'u ziyaretinde, Japonya'nın askeri harcamaları arttırmasına karar verilmiştir. Ancak daha sonra Ohira, bu karardan vazgeçtiğini bildirmişti.

Japonya Başbakanıyla Carter'ın ayrıca, ABD'ye yapılan Japon otomobil ihracı konusunda da görüştükleri öğrenildi. Japon otomobil şirketleriyle, Amerikan otomobil şirketleri arasındaki büyük rekabet nedeniyle, Amerikan şirketleri Japon otomobil ihracına sınır konulmasını istiyorlar.

MISIR PARLAMENTOSU "UTANÇ YASASI" NI ONAYLADI

● "Utanç yasası" ile kabul edilen yeni değişikliğe göre. "bir sosyal sınıfın diğer bir sosyal sınıf üzerinde tahakkümünü" savunanlar, "bireyin özgür ve özel haklarını gaspetmek" suçuyla 6 yıldan başlamak üzere cezalandırılacaklar.

● Mısır Parlamentosunda yapılan oylamada kabul edilen Anayasa değişikliği devlet başkanının yetkilerini arttırıyor.

KAHİRE (A.P)

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat tarafından parlamentoya getirilen "utanç yasası" ve bir takım Anayasal değişiklikler oylama sonucu kabul edildi. Oylama sırasında 36 parlamenter "utanç yasası"na tümüyle karşı olduklarını belirtip parlamentoyu terkettiler.

"Utanç yasası" "dini, ahlaki ve ulusal değerlere" karşı çıkılmasını yasaklamakta ve "kutsal öğretiye ters düşen her türlü broşür ve bildiriyi yayınlayanların" cezalandırılmalarını öngörmektedir. Ayrıca yasa "bir sosyal sınıfın diğer bir sosyal sınıf üzerinde tahakküm kurmasını savunan ve bunun için devlete karşı girişimde bulunanlar" için 6 yıldan 10 yıla kadar hapis cezasını da içeriyor.

Utanç yasasına göre bu tür suçları işleyenlerin yargılanacakları özel bir "utanç mahkemesi" kurulması da gerekmektedir.

ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ

Parlamentodan geçen diğer Anayasa değişikliklerine göre Enver Sedat ömür boyu başkanlık yapabilme şansını kazanıyor ve yetkileri artıyor.

Öngörülen Anayasa değişikliği, 6 yıllık başkanlık süresinin sınırsız olarak yinelenebilmesinden başka değişiklikleri de içeriyor. Buna gore, İslam şeriatı, Mısır yasalarının temelini teşkil edecek. 132 büyükten oluşan bir kurul oluşturulacak ve bu topluluk, iç siyasete ilişkin konularda son sözü söyleyecek. Kurulun bazı üyeleri devlet başkanı tarafından atanacak, diğerleri ise seçimle bu göreve gelecekler. Bu kurulun feshi ancak devlet başkanının kararı ile olabilecek.

Bu durumda basın, yasama, yürütme ve yargılamadan sonra hükümetin dördüncü kuvveti haline getirilecek. Basına toplum hakları ile bireyin özel haklarına saygı ile sınırlanmak koşuluyla "tam bir özgürlük" verilecek.

MISIR MUHALEFET CEPHESİ LİDERİ GENERAL ŞAZLİ

"Cephemiz Sedat'ın devrilmesini amaçlayan herkese açıktır"

1973 Arap–İsrail savaşının Mısır Cephesi'ndeki komutanlarından biri olan General Şazli daha sonra Sedat'la anlaşmazlığa düştü. 1973 savaşındaki rolü tartışma konusu olan Şazli bir yandan Şüveyş'in karşı yakasına geçilmesini sağladığı için övülürken, bazılarınca da Mısır birliklerinin İsrail güçlerince çevrilmesinden sorumlu tutulmaktaydı. Camp David anlaşmasına karşı çıkan Şazli bugün yurtdışında Sedat'a karşı muhalefet hareketi örgütlüyor.

Guardian Weekly dergisinin Şazli'yle yaptığı konuşma:

Soru — Eğer Sedat devrilseydi ve sizler de Camp David anlaşmasını feshetseydiniz, İsrail Sina içlerine doğru ilerler miydi?

Şazli — Anlaşma ile birlikte Mısır da karar verme özgürlüğünü ve bağımsız hareket edebilme yeteneğini yitirdi. Şimdi tümüyle Siyonistlerin denetimi altında ve onların tavırlarıyla Arap dünyasının çıkarlarının birbirine ters düştüğü açık. Eğer bağımsızlığımızı kazanmak uğruna Sina'yı gözden çıkarmamız gerekiyorsa, bunu çekinmeden yaparız. Çünkü onun boşluğunu dolduracak kapasiteye sahibiz.

Soru — Mısır'ın Siyonizmle ve emperyalizmle işbirliğinin sonucu olarak ulusal iradesini yitirmesinin sonuçları nelerdir?

Şazli — Araplarla İsrail arasındaki çelişki kaçınılmazdır. İsrail, Arap topraklarını işgal altında tuttuğu sürece bu böyle olacaktır. İsrail'in yayılmacılığı gün geçtikçe artarken bu gidişe bir "Dur" demenin zamanı gelmiştir. Şimdi Mısır'la anlaşmalar yapabiliyorsa, bunun geçici olduğu bilinmelidir. İsrail'in gerçekleştirmek istediği, ilk etapta Mısır'ı tarafsızlaştırmaktır. Böylece Doğu Cephesini yıkmayı daha sonra da Mısır'a geri gelmeyi planlamaktadır. Biz, bu senaryoyu bozmak ve 1976'da olduğu gibi İsrail'i Doğu'dan ve Batı'dan baskı altına alarak etkisiz hale getirmek istiyoruz.

Soru — İsrail ile barışa karşı mısınız?

Şazli — Biz hiç bir zaman barışın kendisine karşı olmayız. Ancak İsrail ile barışabilmenin koşulları vardır. İsrail, önce işgal ettiği Filistin topraklarından çıkmalı ve yayılmacılık siyasetine son vermelidir. Ama bildiğiniz gibi bu ilkeler Sedat için geçerli değildir. Tüm bunlardan kolayca vazgeçebilmiş ve İsrail'le birlikte olabilmiştir.

Soru — Başkan Sedat'ın barışçı bir tutum içerisine girmesi, Mısır halkı için sempati toplamıştır. Bu gerçeği nasıl inkar edebilirsiniz?

Şazli — Bunu nasıl bilebilirsiniz ki? Demokrasinin ortadan kaldırıldığı, gazetelerin sansürden geçirildiği, yazarların aydınların korkutulduğu, korkmayanların da yurtdışına sürüldüğü bir ülkede hiç kimse halkın gerçekten ne düşündüğünü bu kadar kolay bilemez.

Soru — Sedat'a karşı oluşturmuş olduğunuz cephe kimleri temsil ediyor?

Şazli — Sağdan da soldan da herkesi barındırıyor. Bizim cephemiz, Sedat'ın devrilmesini amaçlayan herkese açıktır. Müslüman Kardeşlere bile. Ancak Sedat devrildikten sonra halkın nasıl bir düzen istediğini soracağız. Eğer Mısır'ın muhafazakar bir ülke olmasını isterlerse, bırakın öyle olsun. Eğer istenilen sol yönetimli bir Mısır olursa, o zaman Mısır ilerici ülkelerden biri olacaktır.

Soru — Siz kendisine karşı yoğun bir muhalefet olduğunu ileri sürdüğünüz Sedat'ın demokratikyollarla devrilmesini talep ediyorsunuz sanırım. Ama bildiğiniz gibi bu işi "silahlı eylem" yoluyla yapacak gruplar da var. Bu güçler de bir devrimi öngöreceklerdir.

Şazli — Ben Sedat'ın devrilmesinden sözettim. Sanıyorum ki, kavram yeterince açıktır. Bu amaçla kullanılacak yöntemler çeşitlidir. Bunların içine "şiddet yoluyla" devirmek de girer.

Soru — Bu defa ordunun da Sedat'a karşı tavır alabilmesi mümkün müdür?

Şazli — "Politik zordan" sözettiğimizde bunun içine her türlü zor yöntemini ve kaynağını dahil ediyoruz. Bu zor, halktan geldiği gibi, ordudan da gelebilir. Eğer 1977'de olduğu gibi başkaldırmalar yeniden gündeme gelirse, ordunun geçmişteki gibi bir tavır alacağını sanmıyorum. Yaşanılan koşullar, tüm halkı olduğu gibi onları da politize etmiştir.

Gerek ABD, gerekse diğer Avrupa devletleri kendi ülkelerinde biçimsel demokrasiyi benimserlerken, Üçüncü Dünyada otokratlar ve diktatörlerle ilişki kurmayı her zaman tercih etmektedirler.

Soru — Sedat'ın son birkaç ay içinde Camp David'in başarısızlığa uğramasıyla birlikte umutsuz bir konuma geldiğini düşünüyor musunuz?

Şazli — Neden son bir-iki ay içinde demek zorunda kalıyorsunuz? Bu, bir buçuk yıldan beri açık olan bir olgudur. Begin bu durumu açıkça dile getirmişti: "Biz, işgal altındaki Filistin topraklarında bağımsız bir devletin kurulmasını kabul etmeyeceğiz. Bizler bu topraklarda yeni yerleşim alanları inşa ediyoruz." Begin bunu Camp David'den önce söylemişti, hala da söylüyor. Öyleyse neden "26 Mayıs'a kadar" demek zorunda kalalım. (26 Mayıs, otonomi görüşmelerinin sonuçlanacağı tarihtir.-ç.n.)

Soru — Sedat bölgede "Batı'nın jandarmalığı" rolünü oynayabilir mi?

Şazli — Hayır. Sedat bu rolü oynayamaz. Zaten ABD de onun bu rolü yüklenmesini istemiyor.

Soru — Sedat'ın "ayrılıkçı, bağımsız barış"ından (Camp David-ç.n.) sonra bölgede Araplar ile İsrail arasındaki güçler dengesinde ortaya çıkan değişiklikleri nasıl yorumluyorsunuz?

Şazli — Normal olarak Mısır, İsrail ordusunun üçte ikisinin kendi tarafında tutulmasına yol açabilecek bir ülkedir. Eğer Mısır, İsrail'le bugünkü ilişkileri içinde olmasaydı, İsrail ordusunun yalnızca üçte biri Doğu'ya yönelik olarak tutulacaktı. Ama şimdi Mısır'la uğraşmak zorunluluğundan kurtulmuş olan İsrail, Doğu'da 1973'te sahip olduğu baskıdan daha fazlasını gerçekleştirebilecek niteliktedir.

Soru — Arap Birliğini ve stratejik olarak bölgenin bütünlüğünü parçalayacak bir gelişme olarak, Sedat'ın politikasının İsrail'le tam bir ittifak haline dönüşebileceğini olası görüyor musunuz?

Şazli — Her şey mümkündür. Biz, Sedat'ın aklın alamayacağı, kabul edilemez şeyleri nasıl kolayca yapabildiğini bir süredir açıkça görmekteyiz.

Federal Almanya Başbakanı Schmit büyük devletler arasındaki dialog kopukluğundan endişeli.

Avrupa'daki Amerikan birliklerinin boşluğunu Almanya dolduracak

● Trier toplantısı'nda Savunma Bakanı Apel, Avrupa'nın bir savaş alanı olmaktan çıkmasının doğu ile batı arasındaki güç dengesinin korunmasıyla mümkün olacağını belirtti.

TRİER(ANKA)

Federal Almanya'nın, uluslararası gerginliğin artmasına karşılık NATO ülkeleri arasındaki diyalogtan kaçınma eğilimini endişeyle karşıladığı belirtildi.

Federal Almanya'nın Trier kentinde silahlı kuvvetler komutanlarının katıldığı toplantıda konuşan Başbakan Helmut Schmidt, 1914 yılında Birinci Dünya Savaşı öncesinde de, büyük devletler arasında aynı eğilimin gözlendiği ve bu nedenle büyük felaketi önleyebilecek bir uzlaşmaya varılamamış olmasına dikkat çekti. Şu anda güçler dengesinin o güne nazaran daha kritik olduğunu söyleyen Schmidt atılan adımlarda bunun gözardı edilmemesi gerektiğini belirtti.

Schmidt ayrıca Batı Avrupa'nın Sovyetler Birliğini zorla Afganistan'dan çıkarmaya çalışmak gibi bir çılgınlığı düşünmediğini de kaydetti, ancak Sovyetler Birliği'ne siyasi baskı yapılması gereğini savundu.

375 general, amiral ve yüksek rütbeli subayın katıldığı Trier toplantısında konuşan Federal Almanya Savunma Bakanı Hans Apel'de doğu ile batı arasındaki askeri güç dengesinin korunabilmesi halinde Orta Avrupa'nın bir savaş alanı haline gelmesinin uzak bir olasılık olacağını ileri sürdü. Apel, "Avrupa'da bazı bölgelerde savaş durumları ortaya çıkabilir ama NATO'nun etkisi altındaki bölgelerde değil" şeklinde konuştu.

Daha sonra Apel, Federal Alman silahlı kuvvetlerinin, dünya çapında "sorumlulukları" nedeni ile ABD'nin Avrupa'daki kuvvetlerini azaltmakla ortaya çıkabilecek boşluğu doldurmaya hazır olması gerektiğini belirtti. Ülkesinin silahlı kuvvetlerinin NATO bölgesi dışında görev almalarının söz konusu olmayacağını söyleyen Apel, Federal Alman ordusunun üzerine düşen her görevi yapabilecek güçte olduğunu sözlerine ekledi.

İSVEÇ TARİHİNİN EN BÜYÜK GREV DALGASINI YAŞIYOR

STOCKHOLM(AJANSLAR)

İsveç'te toplu iş sözleşmeleri görüşmeleri sırasında çıkan anlaşmazlıkların ülkeyi tam bir kaos'un eşiğine getirdiği bildirildi. Halen kamu sektöründe sürmekte olan grev ve lokavt nedeniyle ortaya çıkan karmaşıklığın daha da gelişmesi bekleniyor.

Yüzde 12 ile 13 arasında bir zam artışı isteyen işçilerin önerilerini kabul etmeyen sanayiciler 800.000 işçiyi kapsayan bir lokavt kararı aldılar. İşçi sendikaları lokavt kararına karşı 120.000 işçinin greve gireceklerini bildirdiler.

İş adamlarının ücret artışı teklifinin yüzde 2,3 oranında olduğu belirtildi. Kamu işyerlerinde çalışanların da greve gitmesiyle, özellikle tramvay ve metro gibi kitle ulaşım araçlarının çalışmamasının güçlükler yarattığını bildiren yetkililer İsveç'in dış ülkelerle olan bağlantısının hava trafiğinin de grev kapsamında olması nedeniyle tümüyle durmuş olduğunu söylediler.

Güney Kıbrıs limanlarında süresiz greve gidiliyor

LEFKOŞE (AA)

Güney Kıbrıs'ta bulunan limanlarda, süresiz greve gidiliyor.

Edinilen bilgilere göre Rum Limanlar İdaresi personelinin bağlı bulunduğu sendikanın genel kurul toplantısında grev kararı alındı.

Grev dalgasının Kıbrıs'ın birçok kesiminde yükseldiği şu günlerde, Kıbrıs'ın güneyindeki limanlarda çalışan personelin greve gitmesi sonucu, Limasol ve Larnaka limanlarının felce uğrayacağı bildiriliyor.

DANİMARKA'DA CÔCA COLA BOYKOT EDİLİYOR

KOPENHAG (ANKA)

Danimarka'daki Otel, Lokanta, eğlence yerleri İşçi Sendikaları Federasyonları, Guatemala'daki Çoca Cola işçilerine uyguladığı baskı nedeniyle Amerikan "Coca Cola" şirketinin ürünlerini boykot etme kararı aldı. İşçi Sendikaları Federasyonları ayrıca, boykota katılmak için halka çağrıda bulunma kararı aldı.

Bilindiği gibi daha önce de Uluslararası Gıda İşçileri Federasyonu, Guatemala'daki işçilere baskı uyguladığı gerekçesiyle "Coca Cola" şirketinin boykot edilmesi çağrısında bulunmuş, Meksika ve İskandinavya ülkelerinde bu karar doğrultusunda boykot uygulaması başlatılmıştı.

İNGİLTERE ASKER ÜCRETLERİNİ ARTIRDI

LONDRA (A.P)

İngiltere Muhafazakar Hükümeti, orduya ilgiyi artırmak ve daha fazla insanın orduya kaydolmasını sağlamak amacı ile askerlerin ücretlerine büyük miktarda zam yaptı.

Ülkedeki enflasyon oranını düşürebilmek amacıyla işçilerin bu yıl ki zam oranlarını yüzde 14 ile sınırlandıran hükümet, askerlere sağlanan yüzde 16.8'lik zam oranını 1 Nisan tarihinden itibaren geçerli olmasını kabul etti.

Son ücret artışlarından sonra hükümetin bu yıl ki savunma harcamalarının 24.84 milyar dolara yükseleceği bildirildi.

EKONOMİ

Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Adıgüzel:

"Bazı bankerlik firmaları ciddiyetten uzaklaşan, spekülatif davranışlara yol açan tutum içindedir"

İZMİR (THA)

Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Yılmaz Adıgüzel, bankerlik firmalarında toplanan birkaç milyarlık tasarrufların tehlikeye düşmesi olasılığının bulunduğunu öne sürerek, " böyle bir tehlike karşısında söz konusu tasarruf sahipleri perişan olacaklardır" dedi.

Adıgüzel yaptığı açıklamada, bir türlü yasal düzenlemeye kavuşturulamayan sermaye piyasasında doğan büyük boşluk dolayısıyla bankerlik müessesesinin büyük önem kazandığını belirterek şunları söyledi: "Ne var ki bu alanda faaliyet gösteren bazı bankerlik firmaları halk tasarruflarını yatırımlara yönlendirme ve para-kredi işlemlerinin gerektirdiği güven ve ciddiyetten giderek uzaklaşan, spekülatif davranışlara yol açan toplumun tasarruf ve yatırım eğilimini tehlikeye düşürebilecek bir tutum ve davranış içine girmiş görünmektedir. Para-kredi piyasalarında ciddi dengesizlikler ve dolayısıyla faiz fiyatlarında aşırı turmanışlara yol açan enflasyonu körükleyen bu tür uygulamaların mutlaka düzen ve kontrol altına alınması gerektiği kanısındayız. Aksi taktirde hiçbir ekonomik ve mali kuruluşun tahammül edemiyeceği yüksek faiz oranlarının cazibesine ve reklam kampanyalarının tesirine kapılarak bu kuruluşlar bünyesinde toplanan ve birkaç milyar lirayı aştığı tahmin edilen küçük ve orta tasarrufların tehlikeye düşmesi ihtimali büyüktür. Böyle bir tehlike karşısında söz konusu tasarruf sahipleri perişan olacaklardır."

Turgut Özal, Arap ülkelerinin Türkiye'ye yatırım yapmalarını istedi

DOHA (AA)

Katar'da temaslarını sürdüren Başbakanlık Müsteşarı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşar Vekili Turgut Özal, Arap ülkelerine Türkiye'de yatırım yapmaları için çağrıda bulundu.

3 günlük bir ziyaret için katar'da bulunan Özal, Türkiye'nin bu yıl Arap ülkelerinden 1 milyar dolarlık borç ile 5 milyon ton ham petrol istediğini söyledi.

Arap ülkeleri'nin Türkiye'de yatırım yapmaları yönünde çağrıda bulunan Özal, Türkiye'nin jeopolitik durumu nedeniyle Türk ekonomisinin iyileşmesinin tüm bölge çıkarlarına hizmet edeceğini ifade etti.

İran Körfezi ülkeleriyle ikili anlaşmaların bu yıl içinde sonuçlandırılacağını umduğunu kaydeden Özal, Arap ülkelerinin ayrıca gelecek yıl bir "Arap ülkeleri Türkiye'ye yardım programı"na başlamalarını ümit ettiğini sözlerine ekledi.

Turgut Özal Katar'dan sonra Suudi Arabistan'da da Türkiye'ye yardım konusunu görüşecek.

GÖSTERGE

1 Mayıs'lar ve Ecevit

Arslan Başer KÀFAOĞLU

Türkiye'de I Mayıs'in ilk kez işçi gösterileriyle kutlanması 1975 yılına rastlar.(X) 1976'da ise bu kutlama dev bir işçi gösterisi oldu. Ne Ecevit ve :de ne zamanın Başbakanı Demirel bu kutlamalar hakkında bir eleştiri yaptılar. Zannetmeyin ki, sayın okuyucular 1976 işçi gösterisinde, İşçi Bayramı kutlanışında 1977 ya da 1978'den eksik bir yan vardı. Gine Marx, Engels resim ve portreleri, Gine Ecevit'in de Demirel'in de hoşlanmadıkları ama serbest bir işçi gösterisinde kimsenin önleyemiyeceği sloganlar vardı. (XX) Bunlar hakkında soruşturma da açılmadı.

KARA I MAYIS

1977 yılı I Mayıs kutlaması da Demirel Başbakan ve hatta Türkeş Başbakan yardımcısı iken yapıldı. Valilik makamında şimdiki kontenjan senatörü Namık Kemal Şentürk, İçişleri Bakanlığı koltuğunda ise MSP Genel Sekreteri ve Necmettin Erbakan'ın gözdesi sağ kolu Oğuzhan Asiltürk vardı. DİSK'in aralarında tanınmış bir hukukçunun da yer aldığı düzenleme komitesi hem kentin büyük bir kısmını kapsayan uzun yürüyüş kortejinde ve hemde kentin en büyük alanında yürüyüş, toplanma ve kutlama iznini aldılar. Gine aynı resimler, sloganlar vardı. Yollardaki güvenlik güçleri bunlara itiraz da etmediler. Sonradan bu pankartlar dolayısıyla düzenleme komitesi için soruşturma da açılmadı. Ama karanlık güçlerin sinsi bir planıyla halk başlarının üzerinden ateş edilerek meydanın dört bir yanından paniğe uğratıldı, çoğu ayaklar altında ezilerek 36 kişi öldü. Bu 36 kişinin ölümüne neden olan ateşi kim açtı? Bunlar nereden geldiler? Burası belli değil. Aradan 3 yıl geçti hala belli değil... O zaman ki DİSK yönetimi de bir "Mao'cu bozkurtlar" fobisine kapıldı... Ölenlerin kan bedelinin davacısı olmadı. Bir gömü töreni, anma duruşu bile yapmadı... Alana gelenler İşçi davası için" gelmişlerdi. O uğurda, evet gözümüzü kırpmadan yazıyoruz, şehit olmuşlardı. Burada kim "Maocu", kim "Dev Gençli", kim İGD'li bakılmamalıydı.. Ama o zamanki DİSK yönetimi bu hatayı işledi...

ECEVİT BU KONUDA KONUŞAMAZ

Bu olay sırasında Ecevit 191 milletvekiliyle muhalefet lideriydi. Davanın arkasına gereği ölçüde düşmedi... Altı ay sonra da Başbakan oldu, bu kanlı kırımın üzerine örtülmüş kalın şalın bir ucundan aralamaya bile girişmedi. Öylece Demirel ile aynı derecede "suç ortağı" oldu. Bu nedenle Ecevit, tıpkı Demirel gibi, I Mayıs konusunda konuşabilecek son iki kişiden biridir. Çünkü üzerlerinde ki suçlamayı atamamışlardır. Gerçi Ecevit o zaman DİSK ile girdiği balayı dolayısıyla "gönülden değil ağızdan" bir kaç değerli söz etti. Ama anlaşılıyor ki bu sözler, çok basit bir oyalama taktiğiymiş. Ama Ecevit bunu anlamıyor. İşçiyi hala kendisini eskisi gibi değerlendiriyor sanıyor.(XXX)

Ecevit Başbakan olduktan sonra da "ayni oy düşüncesiyle yapıldığı belli bir yeğleme" ile ve sıkı önlemler altında bir daha kutlandı I Mayıs İşçi Bayramı. Zararlıydı da, tıpkı Demirel'in verdiği izin gibi, neden izin verildi. Hemde o zaman Türkeş Başbakan yardımcısı ise, 1978 yılı I Mayıs'ında da Feyzioğlu ve Sükan gibi iki anti sol azılısı aynı makamlardaydı. O I Mayıs'ta da tıpkı Demirel Hükümetleri'nin izin verdiği 1976 ve 1977 kutlamalarında ki gibi coşku, aynı sloganlar, aynı pankartlar... Ve olay olmadı... Çünkü dışardan saldırılmadı... Ama ne görüyoruz? Demirel "meydanlarda Marx, Lenin resimleri gezdirildi" diye bu kutlamaya saldırırken, Ecevit "senin zamanında ki kutlamalarda daha fazla gezdirildi" diyebilecekken, Demirel gibi meydanlarda işçi öldürtmedi ama, Demirel'in yapmadığı bir şeyi yaptı: O pankartlar hakkında soruşturma açma hünerini gösterdi. Ama yineliyelim: I Mayıs 1977 can kırımının perdesini aralamaya yanaşmadı... Muhalefette buna angaje olduğu halde yanaşmadı.

AĞIZ VE KULAK

Demirel kırkyılda bir doğru söyledi. Gerçekten "Ecevit ağzından çıkanı duymuyor" olmalı. Hem kendilerinin sendikal hakların kurucusu olduğunu savunuyor ve hemde işçiyi "sendikasına karşı çıkmaya" kışkırtıyor. Hem Halk partili işçileri sendikalarına uymamaya çağırıyor hem de şu iki duruma katlanma zorunda olduğunu unutuyor:

1–Kendi partisinden 25 milletvekilinin I Mayıs'ın işçi bayramı olarak kutlanması önerisine disiplin uygulaması yapmak.

2–Bu kararı alan DİSK Yönetim Kurulu'nda ki sendikaların isimlerini öğrenme zahmetine giremiyor. (Bu yönetim kurulunda kendi partisinin Merkez Yürütmesine yükselmiş kişiler

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Sökmüyor

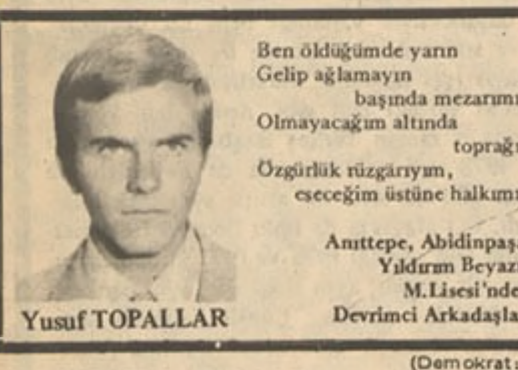
Ergin ATASÜ

Halkı karşısına alan yönetimlerin başarısızlığı tarih sahifelerini doldurur. Ama hiç bir dönemde bu başarısızlıklardan ders alındığı görülmemiştir. Zaten tarih dediğimiz bilim,bu ders almamışlığın sonunda oluşmuştur. İnsanlık tarihinde tutucu yönetimlerin ne denli kanlı olurlarsa olsunlar yıkılıp gitmelerinin onların bu davranışlarıyla orantılı olarak çabuklaştığı gözlenir. Zaten yönetimler yıkılmaya yüztuttukları dönemlerde daha hırçınlaşırlar. Komşumuz İran'da Şah yönetiminin (daha 1978 sonlarında) yıkılıp gideceğine kim ihtimal verebilirdi? Şah bütün gelirini ulusuna karşı oluşturduğu ordusuna yatırırken, halkın muhalefeti ve bir kaç aylık direnişi sonunda sökülüp atıldı.

Yakın tarihimizde bunun en canli ve görkemli örneği ulusal kurtuluş mücadelemizdir. Bu mücadele en olumsuz koşullar altında halkın inancı ve katılımıyla gerçekleşmiş, emperyalizm o dönemde ummadığı ilk darbeyi, bir Ortadoğu ülkesi olan Anadolu halkından yemişti. Emperyalizm yediği bu darbenin acısını uzun yıllar boyu yeşeren her uluslaşma hareketiyle yeniden duymuş ve duyduğu hıncı hiç bir zaman unutmamıştır.

Emperyalizm, dünya üzerinden gelip geçmiş bütün ekonomik yapılanmalar içinde en acımasız olanıdır. Köleci toplumun firavunları, feodal toplumun kazıklı voyvodaları onun yanında birer melek kalırlar. Fakat bunun gözlenmesi geri bıraktırılmış ülkeler emekçilerinin gözüyle dünyaya baktığımız zaman olanaklıdır. Yoksa onların iç toplumsal yapılarında gözlenen hayır hasenat dernekleri, hayvan sevenler, fukaraperver dernekler, görkemli kent yaşamı ve her türlü teknik olanağın güncel yaşamlarına girmiş olması yüzeysel bir yaklaşımla ilk bakışta sevimli bir yapıyı sergiler, ama bunun ne pahasına oluştuğu konusuna girip, perde şöyle bir aralandığında, altından çıkan korkunç manzara ve pis koku, insanı dehşete düşürür. İşte milyonların hatta milyarların yaşamından çalınarak oluşmuş bu düzenin her geri kalmış ülkede komisyoncuları ve temsilcilerinin olduğunu unutmamak gerekir. Çünkü emperyalizm,geçen asırda olduğu gibi, artık ordularıyla girmemektedir. Ülkelere Daha ucuz ve kolay bir yöntem geliştirmiştir. O ülkeden bir grup insanı satın alır, kendi düzeninin güzel yönlerini onların kafalarına kazır. Böylece güvenilir bir azınlık sayesinde istediğini elde eder. Günümüz hükümetleri ve komşu ülkelerin bir kısmında gözlediğimiz yönetimler bunun birer örneğidir.

Ama sonuç ne oluyor? Bu geri kalmış ülkelerde oynanan demokrasi oyunu,halkın bilinçlenip gerçekleri görmesini engelliyemiyor. Baştaki yönetime önce kızıyorsunuz, gelişen muhalefet diğer bir partinin kontroluna giriyor. O parti yönetime gelince oynanan oyunun aynı olduğu ortaya çıkıyor. İşte gerçek halk muhalefeti ondan sonra başlıyor. Sahte liderlerin maskeleri çabuk düşüyor. Halk aldatıldığını hemen anlıyor. Üstelik bu sahte liderlerin hırçınlığı, emperyalizmi doğrudan temsil ettiği sanılanlardan daha fazla oluyor. Çünkü onlar da oynadıkları oyunun heyecanına kendilerini kolay kaptırdıklarından foyalarının bu kadar çabuk ortaya çıkmasına dayanamıyorlar. Halk kurtla kuzuyu çabuk anlıyor ve kuzu rolünü kim oynarsa oynasın gerçekte değişmeyen düzende bu değişmez rolün kendisinde olduğunu farkediveriyor. İşte ondan sonra kurtuluş yakınlaşıyor. Bir arpa boyu mesafe, fakat sabır gerekiyor...

Yusuf TOPALLAR

Ben öldüğümde yarın
Gelip ağlamayın
başında mezarımın
Olmayacağım altında
toprağın
Özgürlük rüzgarıyım,
eseceğim üstüne halkımın

Anıttepe, Abidinpaşa,
Yıldırım Beyazıt
M.Lisesi'nden
Devrimci Arkadaşları

(Demokrat: 1574)

Yusuf TOPALLAR

Yiğit oğlumuz "sarı" sanılmasın ki onurlu mücadelen duracak.

ANKARA
Natoyolu-Ege Mahallesi-
Şirintepe'den Devrimci
Demokrat ve Yakınları

(Demokrat: 1575)

M.Atilla ÖZBELEN
(1951 - ....)

Ekilir ekin geliriz
Ezilir un geliriz
Bir ölür bin doğarız

1977 1 Mayıs'ta katledildi.
Anısı yaşıyor.

D.A.Y.M'den
Devrimci Arkadaşları

(Demokrat: 1658)

AP iktidarı döneminde Kayseri'de 50 kişi öldürüldü

KAYSERİ (DEMOKRAT)

CHP Kayseri Milletvekili Gani Aşık ve Kayseri İl Örgütü Başkanı Mustafa Kulkuloğlu basına yaptıkları ortak yazılı açıklamada, AP azınlık iktidarı döneminde, Kayseri'de siyasal nedenlerle bugüne kadar 50 kişinin öldürüldüğünü söylediler.

AP azınlık hükümetinin işbaşına geldiği günden bu yana Türkiye çapında 1500'ü aşkın kişinin hayatlarını yitirdiği, binlerce yurttaşın sakat kaldığını, evlerin ve iş yerlerinin tahrip edildiğini savunan Aşık ve Kulkuloğlu yazılı açıklamalarında daha sonra şu görüşlere yer verdiler:

"Vali Babür İnsal'ın göreve başladığından bu yana Kayseri'de akan kanlar bu ilde devleti temsil etmesi gerekenleri boğacak bir ölçüye ulaşmıştır. Valinin Çalışkanlar Kıraathanesi katliamından sonra: "Bu bir kasırgaydı, geldi geçti.. Bir daha böyle şeyler olmayacak" demesine karşın ilimizde anılan olaydan sonra esen kanlı kasırgalarla elli dolayında yurttaşımız daha yaşamından olmuştur."

Mut ilçesinde polisin izinsiz arama yaptığı öne sürüldü

İÇEL–MUT (DEMOKRAT)

İçel'in Mut ilçesinde polisin izinsiz mahalleri bastığı, evleri aradığı, ilerici, demokrat olarak bilinen veya evinde sol yayın bulunduran kişileri karakola götürerek, işkenceye tabi tuttuğu öne sürüldü.

Bu arada karakollarda her tür işkencenin uygulandığı, buna karşılık, sağcı olarak bilinen Hükümet Tabibi'nin işkence görenlere rapor vermediği savunuldu.

DEMİREL: "KİMSE AÇ AÇIKTA KALMAYACAK, DEVLET GÜÇLÜDÜR, YIKILANI YAPAR" DEMİŞTİ

Sel baskınından sonra zor durumda kalan halk devletten yardım umudunu kesince evlerini kendi olanakları içinde yapmaya çalışıyor.

Adana'da selden zarar görenler evlerini kendileri yapıyor

● "AFETTEN SONRA BUNCA ZAMAN GEÇTİ. BAŞBAKAN VE BAKANLAR TELEVİZYONDA BOL BOL YARDIMDAN SÖZ ETTİLER. OYSA ŞİMDİ EVİMİ KENDIM YAPIYORUM."

ADANA(DEMOKRAT)

Adana'da evleri su altında kalan yurttaşların devletten bugüne kadar herhangi bir yardım alamadığı ve yıkılan evlerini kendi olanaklarıyla kendilerinin yapmaya çalıştıkları bildirildi.

Sinanpaşa Mahallesi 448-449-450 ve 451 no'lu sokaklarda oturan ve su baskınından en fazla zarar gören yurttaşlar, Demirel'in "kimse aç-açıkta kalmayacak, devlet güçlüdür yıkılanı bozulanı yapar" demesine rağmen bugüne kadar devletten hiç bir yardım alamadıklarını belirterek, şöyle konuştular:

"Afetten sonra bunca zaman geçti. Başbakan ve bakanlar televizyonda bol bol yardımdan sözettiler. Devletin gücünden bahsettiler. Oysa bugüne kadar devletin beş kuruş bir yardımını görmediğimiz gibi, zarar ziyan tesbiti de yapılmadı. Söylenenlerin hepsi her zamanki gibi yine boş çıktı."

Afette evi yıkılan bir yurttaş, "Baskında evim tamamen çöktü. Şimdi gördüğünüz gibi kendim yapıyorum. Öyle zannediyorum ki, inşaat bittikten sonra yetkililer gelip zarar ziyan tesbiti yapacaklar" dedi.

SSK İşçi Temsilciliğini Uluşahin kazandı

ANKARA (ANKA)

SSK'da çalışan 55 bin işçinin temsilcisi olarak SSK Yönetim Kurulu'na seçilecek üyeyi belirlemek amacıyla yapılan seçimi, "demokrasi güçleri birliği"nin adayı Salih Sadık Uluşahin kazandı.

Uluşahin'i destekleyen, "demokrasi güçleri birliği" DİSK'e bağlı Sosyal-İş Sendikası, Türk-İş'e bağlı Petrol-İş ve Tez Büro-İş Sendikası ile bağımsız Tüm-Has İş Sendikası ve TÖTED, TÜM–DER, TÖS–DER, Sigorta Müfettişleri Derneği arasındaki birlikle sağlandı.

Adapazarı'nda binlerce pancar üreticisi yeterli tohum verilmemesini protesto etti

ADAPAZARI (DEMOKRAT)

Pancar ekimi mevsiminin gelip dayandığı halde, tohum alamayan Adapazarlı üreticilerin ekim yapamama tehlikesiyle karşı karşıya kaldığı, 25-30 kilo tohuma ihtiyacı olanlara ancak 3 kilo tohumun verildiği bildirildi. Durumu protesto eden 3000--3500 kadar pancar üreticisinin ise güvenlik kuvvetleri tarafından dağıtıldığı belirtildi.

Tohum alabilmek için pancar kooperatifi önünde gece yarasından itibaren üreticiler kuyrukta beklerken, kalabalıktan 20-30 kişinin çağrılarak ihtiyacı olan tohumun verildiği gerisine ise dağıtım yapılmayacağı bildirildi. Bunun üzerine üreticiler, "Müdür istifa" diye bağırarak protesto gösterisine giriştiler. Güvenlik kuvvetlerinin duruma müdahale etmesi sırasında bazı yurttaşlar yaralandı.

Olaydan sonra pancar kooperatif müdürünün her üyeye 3 kilo tohum verileceğini, ancak bunun da muhtarlar eliyle dağıtılacağını belirtmesi üzerine üreticiler kooperatif yöneticilerinin tutumunu protesto ederek dağıldılar.

Oyaca halkı öğretmenlerinin göreve dönmesi için imza topladı

● Erzincan ve Hakkari illerine atanan Gima işçileri, buralardaki Gima mağazalarının kapatılmasıyla işsiz kalıyor

YURT HABERLER SERVİSİ

Ankara'nın Haymana ilçesine bağlı Oyaca kasabası halkı 24 Aralık eylemine katıldıkları gerekçesiyle açığa alınan öğretmenlerinin göreve döndürülmesi için imza topladı. İmzalar bir yazıyla Milli Eğitim Bakanlığı, Milli Eğitim Müdürlüğü, Haymana Kaymakamlığı ve İlköğretim Müdürlüğü'ne gönderildi.

Oyaca Belediye Başkanı ve mahalle muhtarlarının da içinde bulunduğu öğrenci velilerince imzalanan yazıda şöyle denildi:

"Aslı görevlerinin yanı sıra öğretmenlerin halkla kurdukları sağlıklı ilişkiler kasabamızın gelişmesi için yaptıkları çalışmalar her türlü takdirin üstündeyken, üç ayı aşkın bir süredir açıkta tutulmaları üzüntümüzü artırmaktadır. Gerek çocuklarımız, gerek bizler bu durumu kaygıyla karşılıyoruz"

Oyaca kasabası halkı okullardaki dirlik düzenliğin yeniden sağlanabilmesi, eğitim ve öğretimin sürdürülebilmesi, öğretmen ve öğrencilerin mağduriyetinin önlenmesi için istemlerinin gözönüne alınmasını ve öğretmenlerinin görevlerine döndürülmesini istediler.

Öte yandan TBMM içinde bulunan ve bir süre önce hizmete giren Gima mağazasında grev kararı alındı.

Bank-Sen Sendikasınca alınan grev kararına ilişkin duyuruda mağazanın giriş kapısına asıldı.

Yasal olarak 6 gün sonra istedikleri an grevi başlatacaklarını söyleyen DİSK 4. Bölge temsilcisi Mehmet Tandoğan, "bu birhak grevidir" dedi.

Tandoğan, Ecevit hükümeti döneminde sürülemeyen ve kıyılması engellenen işçilerin bu iktidar döneminde sürgünlere gönderildiğine dikkati çekti ve yaklaşık 200, kişinin doğu illerine gönderildiğini anlattı.

İşten çıkartma eylemlerinin Haziran'da başlaması gereken toplu sözleşmeler için zemin hazırlanmasına yönelik olduğunu kaydeden Tandoğan Erzincan ve Hakkari illerine atanan işçilerin bir sonra buradaki Gima mağazalarının kapatılması nedeniyle işsiz kaldıklarını sözlerine ekledi.

Bulancak'ta 7, Soma'da 14 öğretmen sürüldü

Bulancak'da ilerici, demokrat memur ve öğretmenlerinhiç bir gerekçe gösterilmeden faşist terörün yaygın olduğu illere sürüldüğü bildirildi.

Sürülenlerden aralarında Töb-Der Bulancak Şube Başkanı Cavit Tiryaki'nin de bulunduğu Aydın Küçük, Erdal Genç, Erzurum'a, Şemsettin Ceylan, İbrahim Taner Hakkari'ye, Mehmet Bulut Bolu'ya ve Süleyman Düdükçü'de Artvin'e gönderildi.

Bulancak Ticaret Lisesi öğretmenlerinden Ahmet Akgün ise Mersin İl emrine verildi.

Soma Lisesi'nden 24 Aralık eylemine katıldıkları için açığa alınan, ancak, daha sonra görevlerine yeniden başlatılan 13 öğretmen ve Halk Eğitim Müdürü, faşist baskıların yoğun olduğu illere sürüldüler.

14 öğretmenin sürgün kararnamelerinin gelmesi, öğrenci velileri ve öğrencilerce tepkiyle karşılanırken, öğretmen ailelerinin de parçalanmasına yolaçtığı bildirildi. Sürülen öğretmenler ve Halk Eğitim Müdürü, "Kıyım ve baskıların kendilerini haklı davalarından döndürmeye yetmeyeceğini ve mücadelelerine devam edeceklerini söylediler.

Milas Emniyet Müdürlüğü'nden 5 kişi sürgün edildi

Milas Emniyet Müdürlüğü'nden 5 görevli daha faşistlerin yoğun olduğu illere sürüldü.

Emniyet Müdürlüğü'nden Başkomiser Osman Şükrü Gürler Tokat'a, Komiser yardımcısı İsmet Makinist Malatya'ya, Polis Memuru Zeki Şahin Van'a, polis memuru Mustafa Günaydın Afyon'a, polis memuru Güven Turan'ın Kütahya'ya sürüldükleri öğrenildi. Sürgün olaylarını halk tepkiyle karşıladı.

Bilecik Seramik Fabrikasında 7 işçi işten atıldı

BİLECİK (DEMOKRAT)

Bilecik Seramik Fabrikası'nda (BİLSER) çalışan Keramik-İş üyesi işçiler baskı ile MİSK'e geçmeye zorlandığı ve baskılara karşı çıkan işçilerden yedisinin işten atıldığı bildirildi.

İşyeri yetkililerinin ve faşistlerin Keramik-İş üyesi işçileri yalnız yakaladıklarında "eğer MİSK'e geçersen seni en hafif işte çalıştırırız, aksi halde işten atarız" gibi vaad ve tehditlerle işçilerin yıldırılmaya çalışıldığı öne sürüldü.

Yöneticilerinin kendilerine yardımcı olmadıklarını ve sendikalarından destek beklediklerini söyleyen işçiler, kazandıkları mevzileri terketmeyeceklerini ifade ettiler.

MERSİN YOL–İŞ SENDİKASI

"Türk-iş,Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulunu yasallaştırıyor"

MERSİN(DEMOKRAT)

Mersin Yol-İş Sendikası, Federasyon yönetiminden işçilerin hak ve özgürlüklerine sahip çıkmasını ve bu doğrultuda mücadele vermesini istedi.

Mersin Yol-İş Sendikası Yönetim-Denetim ve Onur Kurulu üyeleri ile İşyeri Sendika Baştemsilci ve Temsilcileri adına üyesi bulunduğu TÜRK-İŞ'e bağlı Yol-İş Federasyonu'na gönderilen telgrafta, Eşel-Mobil, Kıdem Tazminatı Fonu, Olağanüstü Hal Yasaları ve Yeni Vergi Tasarıları'na karşı çıkılarak, 'Kazanılmış her türlü haklarımız geri alınmaya çalışılmaktadır" denildi.

İktidarca oluşturulan Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu toplantılarına katılmakla TÜRK-İŞ'in bu kurulu yasallaştırdığı savunulan telgrafta şu görüşlere yer verildi:

"Ülke çapında toplu işten atmalar, sürgün ve transferler dayanılmaz boyutlara erişmiştir. Toplu sözleşme görüşmeleri, yurt çapında fiilen askıya alınmış, toplu sözleşme düzenini yerle bir eden bir uygulamaya geçilerek, Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu oluşturulmuştur. Üst örgütümüz olan TÜRK-İŞ ise, bu kurulla toplantı yaparak, bu kurulu yasallaştırmıştır."

Ülke çapındaki saldırıların Karayolları bünyesine de sıçradığını, işverenlerin polis ve hükümetle işbirliği içerisinde işçiler üzerine baskı uyguladıklarını, Yol-İş üyelerinin işkenceye tabi tutulduğunu yüzlerce işçinin transfer adı altında sürgüne gönderilerek, binlerce muvakkat işçi dururken işçi düşmanı faşist militanların işyerlerine doldurulduğu görüşlerine de yer verilen telgrafta, "çok açık olarak görülmektedir ki, 60 bin'i aşkın Yol-İş üyesi işçinin beklediği,toplusözleşmeler yapılamama tehlikesiyle karşı karşıyadır" denildi.

'Mersin Yol-İş Sendikası'nın telgrafında daha sonra şunlar belirtildi:

"Tüm bunlara karşı üst örgütümüz olan TÜRK-İŞ oyalama politikasını sürdürmektedir. TÜRK-İŞ'in yetkili ağızları, hükümetle ve işverenle bir çıkar çelişkilerinin olmadığını söylemektedirler. Zamları bile tıpkı Demirel gibi 'İstikrar Tedbirleri' olarak adlandıran TÜRK-İŞ Yöneticilerinin bu tavırları bizce son derece önemlidir. TÜRK-İŞ'in bu tutumuna karşı Yol-İş Federasyonu yetkilileri de sessiz kalmaktadırlar. Üzerlerine düşen kazanılmış hak ve özgürlüklerimizi korumak ve daha da geliştirmek görevini bir tarafa iterek, tam bir teslimiyetçi politika izler görünmektedirler. Oysa gün sendikaların susmaları ve teslim olmaları değil, mücadele etmelerinin günüdür. Aksi takdirde yarın çok geç kalınmış olacaktır. Federasyon yönetimini işçilerin hak ve özgürlüklerine sahip çıkmaya ve mücadeleye çağırıyoruz."

Yeraltı Maden-İş Amasya Şube Sekreteri

"Yeni Çeltek Kömür işletmelerinin zarar ettiği yalandır!.."

HABER MERKEZİ

Yeraltı Maden-İş Amasya şube sekreteri Yılmaz Tanjuay yaptığı yazılı açıklamada işverenin zarar ettikleri gerekçesiyle kapatma kararı aldıkları Yeni Çeltek Linyit İşletmesi'nin gerçekte zarar etmediğini maden işçilerinin ispatladığını vurgulayarak, "Yeni Çeltek patronlarının yalan söylediği bir defa daha ispatlanırken, halka kömür dağıtılmaktadır" dedi.

Kapatılma kararının alınmasından sonra tüm işçilerin Şeker Fabrikalarına kömür gönderilmesini durdurduğunu ve kömürlerin halka dağıtıldığının bildirildiği açıklamada "Yeni Çeltek İşletmesi'nin sermayesine hakim olan Şeker Fabrikaları A.Ş. kapatma kararının alınmasında en büyük paya sahiptir. Kapatmayı istediklerine göre kömüre de ihtiyaçları yok demektir. Bu nedenle üretilen kömür doğrudan halka satılmaya başlanmıştır." dendi. Toplam giderin 4.666.664.- olduğu, kömür satışından elde edilen gelirden, bu gider düşüldüğünde 2 milyon 504 bin 836 lira kar edildiğinin ortaya çıktığının belirlendiği bu nedenle de işverenlerin "zarar ediyoruz" sözlerinin yalan olduğunun ortaya çıktığı söylendi.

Açıklamada, "işçiler, teknik elemanlar omuz omuza verip yönetmeye başladıklarında hem halkın yakıt sorununu çözmekte, hem de işletmeyi en randımanlı bir çalışmanın içinde tutmaktadır" denerek şöyle devam edildi: "Eğer Şeker Fabrikalarına kömür gitseydi maliyet altı gideceğinden "zarar" göstereceklerdi. Halk kömürü 3.500 liradan alırken onlar 1700--2250 liradan alacaktı. Bir defa daha görülmüştür ki bu kapatma kararının arkasında işyerimizin faşistleştirilmesi yatmaktadır. Bizleri düzenin kölelerı yapmak, ağzımıza kilit vurup haklarımızı savunmaktan alıkoymaya çalışıyorlar. Buna izin vermeyeceğiz. İşyerimiz, bizim olduğu kadar çevre köylülerinin, halkın sobasında ateştir. Burayı kapatmak sobamızdaki bu ateşe su dökmektir. Döktürmeyeceğiz. Çalışıyoruz üretiyoruz ve halka sunuyoruz."

Nakliyat-İş'in yeni Yürütme Kurulu belli oldu

HABER MERKEZİ

Pazar günü Genel Kurulu toplanan DİSK'e bağlı Nakliyat-İş Sendikası'nın yeni Yürütme Kurulu belli oldu.

Şemsi Ercan'ın Genel Başkan, Nedim Fırat'ın da Genel Sekreter olduğu Yürütme Kurulu, İsmail Harmancı, Mustafa Toy, Hasan Erçel, Mehmet Gözence Osman İzmer, İbrahim Murat ve eski Genel Başkan Mehmet Bülbün'den oluşuyor.

Bilgi veren Ankara Belediyesi Yol Şube Müdürü Cemal Akdere, yol çalışmalarının tamamlanmasından sonra Zafertepe'lilerin ulaşım sorunlarının büyük ölçüde çözümlenebileceğini söyledi.

Ankara'da Şentepe ve Zafertepe Mahallelerine yol açılıyor

ANKARA(DEMOKRAT)

Yenimahalle'ye bağlı Şentepe Kaletepe Mahallesi'nde halk ve belediye işbirliği içinde yol açıyor. Ankara Belediyesi Seyranbağları'nda da Zafertepe Mahallesi'nde yol açma çalışmalarına başladı.

Ankara Belediyesi'nin 1 dozer ve 1 grayder ile yardım ettiği Kaletepe Mahallesi halkı, yoldaki taş ve kayaları temizliyor. Konuya ilişkin bilgi veren Yenimahalle Şube Müdürü Murat Deniz, yolun bir an önce ulaşıma açılması için halkın büyük çaba gösterdiğini belirterek, mahalle halkının yolun daha geniş açılabilmesi için bahçe duvarlarını geriye aldığını söyledi.

Belediye Başkanlığı'ndan yapılan açıklamada Zafertepe Mahallesi'nde yeterli düzeyde yol bulunmaması nedeniyle, itfaiye ve cankurtaran gibi araçlarla çöp kamyonlarının mahalle içlerine giremediği, bu yüzden de yol çalışmalarına başlandığı ve yolun bu yılın Eylül ayı sonunda bitirilmesinin planlandığı belirtildi.

Danıştay kararları tekrar tekrar çiğneniyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Danıştay'ın 1978 yılında hakkında "memuriyet yapamaz" şeklinde karar aldığı ve sağ eğilimli olarak bilinen, Rahim Acar Mustafa Kemal Lisesi'nden alınarak Kütükçü Alibey Ortaokulu'na atandı. Rahim Acar'ın Mustafa Kemal Lisesi'nden öğrencilerin yoğun tepkisi karşısında ayrılmak zorunda kaldığı öğrenildi.

Danıştay; Rahim Acar hakkında 1. MC döneminde Milli Eğitim Bakanlığı Orta Öğrenim Müdürlüğü'nde Şube Müdürlüğü yaparken bir kız öğrencinin öldürülmesi olayına adı karıştığı gerekçesiyle "memuriyet yapamaz" şeklinde karar almıştı.

Danıştay'ın bu kararına rağmen Ankara Mustafa Kemal Lisesi'ne Edebiyat öğretmeni olarak atanan Rahim Acar, öğrencilerin yoğun tepkisi karşısında okuldan ayrılmak zorunda kaldı. Mustafa Kemal Lisesi öğrencileri 1 hafta süreyle, Rahim Acar'ın derslerine girmemiş, 35 dakikalık bir forumla da Acar'ın okullarında öğretmenlik yapamayacağını belirtmişlerdi.

Fiyatların serbest bırakılması halkla zabıtayı karşı karşıya getiriyor

MERSİN (DEMOKRAT)

Mersin'de Zabıta Dernekleri Federasyonu'nun düzenlediği basın toplantısında konuşan Federasyon 2. Başkanı ve Adana Zab-Der Şube Başkanı Hayrettin Solmazgil: "Bu günkü hükümetin piyasadaki tüketim mallarının fiatlarını serbest bırakması, zabıtaların fiyat denetimi yapmasını ortadan kaldırmıştır. Bu da, zabıta denetim yapmıyor diye düşünen halkla karşı karşıya kalmamıza neden oluyor. Bu yüzden fahiş fiatla mal almak zorunda bırakılan halkımızı; zabıtaların değil, mevcut sömürü sisteminin cezalandırdığını" söyledi.

Halka daha iyi hizmet etmek ve zabıta sorunlarını çözmek hususunda gerekli kamu oyunun oluşturulması için basının şimdiye kadar yardımcı olmadığını ileri süren Federasyon Başkanı Taner Kandemir, "zabıta sorunlarının halkın sorunlarından soyutlanamayacağını ve zabıtaların her zaman ezilen halkımızın yanında yer alacağı basın aracılığı ile kamu oyuna duyurulmalıdır." dedi.

Kayseri'de faşistlerin sorguya çektiği genç ölü bulundu

1 Mayıs gösterileri gece de sürdü

HABER MERKEZİ

1 Mayıs'la ilgili olarak düzenlenen gösteri ve eylemler dün de sürdü. Gece Ankara'daki gösteriler sırasında göstericilerle güvenlik kuvvetleri arasında çıkan çatışmalar sırasında yaralananlar ve gözaltına alınanlar oldu. İstanbul'da bazı yerlere asılan pankartlar güvenlik kuvvetleri tarafından indirildi.

Çeşitli yerlerde düzenlenen mitingler olaysız sonuçlanırken, hem bu mitinglere katılanlardan hem de izinsiz gösteri düzenleyenlerden çok sayıda kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

MERSİN MİTİNGİNDEN SONRA RIZA GÜVEN GÖZALTINA ALINDI

Mersin'de DİSK'in düzenlediği miting olaysız şekilde sona ererken hakkında soruşturma açılan DİSK Genel Başkan Vekili Rıza güven, güvenlik kuvvetleri tarafından İstanbul'a gönderilmek üzere gözaltına alındı.

Mersin'deki mitinge gelmek üzere çevre illerden yola çıkan yaklaşık 200 aracın güvenlik kuvvetleri tarafından engellendiği öğrenildi.

Bu arada mitingde üzerinde Kurtuluş yazan bazı pankartlar da güvenlik kuvvetlerince indirtildi.

Mersin'de miting sırasında çevrede yapılan aramalarda 20 kişi de çeşitli gerekçelerle gözaltına alındı.

● Mersin'in Kurtali semtinde nöbetini bitirdikten sonra evine dönmekte olan polis memuru Hüseyin Akbulut kimliği saptanamayan kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Akbulut, Sigorta Hastanesinde tedavi altına alındı.

●Mersin Siteler ve Demirtaş mahallesinde iki gün süreyle yapılan aramalarda gözaltına alınanların sayısının 100'ü bulduğu bildirildi.

BURDUR

Burdur'da garaj girişinde ve pazar yerinde iki ayrı gösteri yapılarak 1 Mayıs yasaklamalarının protesto edildiği bildirildi.

Aynı yerlere gösteriler sırasında üzerlerinde "Yaşasın 1 Mayıs-Devrimci Yol" yazılı pankartların da asıldığı ve güvenlik kuvvetlerince iki kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

ARTVİN'DE DEVRİMCİ BİR ÖĞRETMEN YARALANDI

Artvin'e bağlı Göktaş ilçesinin Sülüklü köyünde Töb-Der'li olduğu bildirilen Cevat Bayrak adlı bir lise öğretmeninin faşistler tarafından silahlı saldırıya uğrayarak yaralandığı öğrenildi.

● Hopa'da Halkın yolu yanlılarınca düzenlendiği öğrenilen mitinge yaklaşık 500 kişi katıldığı bildirilirken orta dereceli okulların tümünde 3 günlük boykot kararı alındı.

Bu arada Hopa'nın bazı mahalle ve köylerinde üzerlerinde "1 Mayıs yasaklanamaz" "1 Mayıs'ta direneceğiz" "1 Mayıs 77 katliamının hesabını soracağız —Devrimci Yol" yazıları bulunan pankartlar asıldı.

ZONGULDAK

● Zonguldak'ın Bartın İlçesi'nde yapılan 1 Mayıs mitingine yaklaşık 4 bin kişi katıldı. Terminal'de başlayan yürüyüş Cumhuriyet alanında yapılan konuşmalarla son buldu. Mitingde yapılan konuşmalarda iktidar sert bir dille eleştirilirken konuşmacılar zaman zaman Nazım Hikmet'in şiirlerini okudular. Mitingde taşınılan pankartların en çok rastlanılan sloganlar şöyle: "Yaşasın 1 Mayıs, Üreten biziz yöneten de biz olacağız, Kahramanmaraş katliamının hesabını soracağız, 1 Mayıs 1977 katliamını unutmadık". Güvenlik kuvvetlerinin mitingden 50 kişiyi önce gözaltına aldıkları daha sonra serbest bıraktıkları bildirildi.

●Karadeniz Ereğlisi'nde yapılan 1 Mayıs mitingine yaklaşık bin kişi katıldı. Devrimci Demir -İş Sendikası'nın düzenlediği miting olaysız sona erdi. Yapılan konuşmalarda 1 Mayıs'ın engellenemiyeceği vurgulandı. Mitingde sık sık "Yaşasın 1 Mayıs" "1 Mayıs Engellenemez" "Faşizme ölüm halka hürriyet" sloganları söylendi.

ESKİŞEHİR

Eskişehir'de çeşitli semtlerde korsan miting yapmak ve afiş asmak isteyen 30 kişi gözaltına alındı. Yakalananlardan 2 kişi sevkedildikleri mahkemece tutuklandı.

●Eskişehir· Tepebaşı semtinde otobüsten inen sağ görüşlü bir grup taşlandı. Olayda 4 kişi başından yaralandı. Yaralılar Eskişehir Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar. Olayla ilgili oldukları öne sürülen 9 kişinin gözaltına alındığını bildiren yetkililer, öğrencilerin kaldığı akademiye bağlı yurtlarda yapılan aramada ise iki tabanca çok sayıda mermi ve sol sloganlar yazılı afiş ve pankartlar ele geçirildiğini söylediler.

SAMSUN'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Samsun sanayi çarşısında ağır yaralı olarak bulunan Aydın Ayvaz adındaki bir genç hastaneye kaldırıldı ve kurtulamıyarak öldü. Aydın Ayvaz'ın kurşunla yaralandığı ve olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

TUNCELİ

Ovacık ilçesinde yaklaşık bin kişilik bir grup 1 Mayıs'la ilgili bir gösteri yaptı. 45 dakika kadar süren gösteriye güvenlik kuvvetlerinin müdahele ettiği ve bazı göstericiler hakkında soruşturmanın başlatıldığı belirtildi.

UŞAK

Banaz ilçesinde yapılan 1 Mayıs yürüyüş ve mitingine yaklaşık 1500 kişi katıldı. Miting olaysız sona erdi.

NİĞDE

Niğde'de dün meydana gelen olayda, iki polis memuru yaralandı, ikisi kız 38 kişi gözaltına alındı.

Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, kale burçlarına pankart asmak isteyen bir grupla güvenlik kuvvetleri arasında silahlı çatışma çıktı. Çatışmada, İzzet Çeniz ve Nedim Özdemir adlı polis memurları yaralandılar.

RİZE

Rize'de Genel-İş üyesi işçiler 1 Mayıs yasaklamalarını protesto amacıyla iki saatlik işi bırakma eylemi yaptılar.

●Rize Cezaevindeki tutuklular da aynı gerekçeyle bir günlük direniş yaparak ziyaretçi kabul etmediler.

● Rize'de Gündoğdu, Engindere kasabaları ile Fındıklı ilçesinde ve il merkezinde "1 Mayıs engellenemez" yazılı pankartlar asıldığı bildirildi.

●Rize -Artvin karayolu üzerindeki bir binaya "1 Mayıs engellenemez" yazılı bir pankart asıldı. Bombalı olduğu öne sürülen pankartın güvenlik kuvvetleri tarafından ateş edilerek imha edildiği bildirildi.

VAN

Van Emniyet Müdürü Fethi Gördük, 1 Mayıs'la ilgili olarak gösteri yapan 44 kişinin gözaltına alındığını açıkladı. Van'da bir gruba 1 Mayıs gösterileri için izin verildiğini ancak bu grubun daha sonra gösteriden vazgeçmesi üzerine başvuran 3 ayrı gruba izin verilmediğini belirten Gördük, yapılan operasyonla da Ala Rızgari yanlısı 39 kişinin gözaltına alındığını kentin giriş ve çıkışlarının sıkı bir biçimde denetlendiğini belirtti.

Bu arada kentte öğlene kadar iş yerlerinin açılmadığı öğrenildi.

SİNOP

1 Mayıs mitingi düzenlemek için ilgililerden gerekli izni aldıkları bildirilen tertip komitesi mitingi düzenlemekten vazgeçtiklerini açıklarken 25 kişilik bir grubun gösteri yaptığı öğrenildi.

Sinop'ta üzerinde Mahir Çayan'ın resimleri ve 1 Mayıs'la ilgili broşürler bulunduğu gerekçesiyle gözaltına alınan Nahit Küçük Özdemir, Ayhan Aydıner ve Satılmış Tabak adlı kişiler mahkemece tutuklandılar.

ADANA

Adana Meydan mahallesinde 1 Mayıs'la ilgili gösteri yapmak istedikleri öne sürülen bir grupla güvenlik kuvvetleri arasında çıkan çatışmada Üsteğmen Ruhi Nadir'in ayağından hafif şekilde yaralandığı bildirildi. Olay üzerine güvenlik kuvvetlerinin çevrede operasyonlara giriştiği öğrenildi.

Paktaş Tekstil Fabrikası'nın giriş kapısına üzerinde "1 Mayıs'ı direnişlerle yaşatacağız." yazısı bulunan pankart asıldı.

SAKARYA'DA GÖSTERİLER

1 Mayıs nedeniyle DİSK'in "işçi sınıfının üretimden doğan gücünü göstermesi" yolundaki çağrısı doğrultusunda Adapazarında, Belediye, Yapı ve Kredi Bankası, Et ve Balık Kurumu, Satüdaş Kurumu işçilerinin bir günlük işi bırakma eylemi yaptıkları bildirildi.

● Öte yandan pazar yerinde gösteri yapan bir grubun "1 Mayıs engellenemez", "Tarsus'un hesabı sorulacak" "Kahrolsun faşizm" şeklinde sloganlar söyledikleri öğrenildi. Bu arada Yeni Cami semti ve Belediye İş Hanı'na "1 Mayıs engellenemez- Devrimci Yol" yazılı pankartların asıldığı bildirildi.

Karadeniz Ereğlisi'nde Devrimci Demir-İş Sendikasının düzenlediği 1 Mayıs gösterisi üç saat sürdü ve olaysız sona erdi.

ÇANAKKALE

Bazı sol grupların ortaklaşa düzenledikleri 1 Mayıs mitingine yaklaşık 5 bin kişi katıldı. Çok sıkı güvenlik önlemlerinin alındığı mitingde konuşmacılar, siyasal iktidarın ekonomik politikasını sert bir dille eleştiren ve suçluyan konuşmalar yaptılar. Güvenlik kuvvetlerinin mitingden sonra iki kişiyi gözaltına aldıkları bildirildi.

BALIKESİR

Balıkesir'de yapılan 1 Mayıs mitingine yaklaşık bin kişi katıldı. Halkın Kurtuluşu yazılı pankartların görüldüğü mitingde 1 Mayıs'ın önemini anlatan konuşmalar yapıldığı bildirildi. Olaysız sona eren mitingde gözaltına alınan olmadı.

AYDIN

Nazilli'de yapılan 1 Mayıs mitingine yaklaşık 2 bin kişi katıldı. Miting öncesi mahallelerden ve çevre köylerden gelenlerden 80 kişilik bir grup gözaltına alındı ve bir kısım pankartlara el kondu. Ancak göstericilerin diretmesi üzerine bu girişiminden vazgeçti.

ORDU

Ordu'da TİP, TSİP ve Birlik Yolu'nun ortaklaşa düzenledikleri miting olaysız sona erdi. Sahilde başlıyan miting devam ederken kentin bir çok yerlerinde de gösteriler yapıldığı bildirildi.

● Perşembe'de Halkın Kurtuluşu taraftarlarınca bir miting yapıldı. Miting olaysız sona ererken Perşembe Lisesi öğrencilerinin 1 Mayıs yasaklamalarını protesto ederek forum yaptıkları ve 2 günlük boykot ilan ettikleri öğrenildi:

●Aybastı'da yapılan 1 Mayıs mitingine yaklaşık 2 bin kişi katıldı. Öte yandan 1 Mayıs yasaklamalarını gerekçe gösteren Aybastı İmam Hatip Okulu öğrencileri derslere girmeyerek 1 günlük boykot yaptılar.

GİRESUN

Giresun'da ve Bulancak ile Görele ilçelerinde miting düzenleyecek olan tertip komiteleri bu mitingleri düzenlemekten vazgeçtiklerini açıkladılar.

● Erfelek ilçesinde de 1 Mayıs'la ilgili gösteri yapmak isteyen bir gruba güvenlik kuvvetlerinin müdahele ettiği öğrenildi.

●Eynesil ilçesinde Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği tarafından düzenlenen 1 Mayıs yürüyüş ve mitingi yapıldı. Mezbahane önünde yürüyüşle başlayan miting Belediye alanında yapılan konuşmalarla sona erdi.

TRABZON

Trabzon Hopa sahil yolunu Derepazarı Engindere civarında keserek lastikler yakan bir grup 1 Mayıs'la ilgili sloganlar söyledi. Gösterinin Kurtuluş ve Devrimci Yol yanlılarınca düzenlendiği bildirildi.

● Reşadiye Mahallesinde akşam saatlerinde de Kurtuluş yanlıları oldukları öne sürülen bir grup meşalelerle bir gösteri yaptı.

GAZİANTEP KİLİS'TE 6 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Gaziantep'in Kilis ilçesinde 5 öğretmen olan 6 kişinin sıkıyönetim güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alındıkları bildirildi. Edinilen bilgiye göre, Ahmet Isal, Ahmet Oylumoğlu, Mehmet Yılmaz, Cengiz Ay, Muzaffer Pekmezoğlu ve Zeki Sarıcılan'ın evlerinde arama yapıldı. Muzaffer Pekmezoğlu ile Zeki Sarıcılan'ın serbest bırakıldığı diğerleri hakkında soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

KAYSERİ'DE FAŞİSTLER TUNCELİ Lİ BİR GENCİ ÖLDÜRDÜLER

Tunceli'den yakınlarını görmek üzere Kayseri'ye giden bir gencin cesedi bulundu. Cemal Gür adındaki sol görüşlü gencin Kayseri'de arabadan indikten sonra rastladığı kişilere Tuncelililerin oturdukları mahalleyi sorduğu öğrenildi. Cemal Gür adres sorduğu faşistlerce kurşunlanarak öldürüldü. Öte yandan Erciyesevler'de Davut Akkaya adlı bir kişinin kimlikleri belirlenemeyen kişilerce kurşunlandığı ve kaldırıldığı hastanede öldüğü bildirildi. Olayın siyasi yönünün olup olmadığının araştırıldığı bildirildi.

DERİNCE'DE "DUR" İHTARINA UYMAYAN BİR KİŞİ VURULDU

Kocaeli Derince Şirintepe civarında Bekçi Remzi Ayaz'ın "dur" ihtarına uymadığı öne sürülen Mustafa Bal, çatışma sonucu yaralandı. Olayda Bekçi Remzi Ayaz'da ayağından yaralandı.

Mustafa Bal'ın sol görüşlü olduğu öne sürüldü.

Bartın'da ise çeşitli grupların ortaklaşa düzenledikleri mitinge yaklaşık 4 bin kişi katıldı.

İZMİR

İzmir Karşıyaka'da saat 17.30 sıralarında bazı çöp varillerini barikat yaparak ve "Yaşasın 1 Mayıs direnişimiz" şeklinde sloganlar söyleyerek gösteri yapan bir grupla, güvenlik kuvvetleri arasında çatışma olduğu öğrenildi. Olaydan sonra yapılan aramalarda bazı kişiler gözaltına alındı.

●Alsancak semtinde meydana gelen olayda Muzaffer Ergüçlü adlı polis memuru kimliği belirlenemeyen kişilerce yaralandı.

● İzmir'in çeşitli semtlerinde 1 Mayıs gösterileriyle ilgili olarak çok sayıda kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

● İzmir'de Çamdibi pazar yeri civarında yaklaşık 200 kişinin katıldığı bir gösteri yapıldığı bildirildi. Gösteride "Yaşasın 1 Mayıs" "Faşizme ölüm tek yol devrim" sloganlarının söylendiği ve bir de pankart asıldığı öğrenildi. Ayrıca Çay Mahallesinde yapılan gösteri sırasında güvenlik kuvvetleri ile göstericiler arasında çıkan çatışmadan sonra 20 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

YOZGAT

Yozgat'ın Çayıralan ilçesinde 1 Mayıs yasaklamalarını protesto eden 500 kişilik bir grubun "Yaşasın 1 Mayıs", "Faşizme ölüm, tek yol devrim" sloganlarını söyleyerek gösteri yaptıkları bildirildi. Öte yandan ilçenin çeşitli yerlerinde lastikler yakan göstericiler daha sonra dağıldılar. Bu arada öğleden sonra Halkevinde yapılan toplantıda 1 Mayıs'ın önemini anlatan bir konuşma yapıldı. Toplantıda ayrıca 1 Mayıs'la ilgili şiirler okundu.

Mersin'e ek

KONYA SEYDİŞEHİR'DE BİR KİŞİ YARALANDI

Konya'nın Seydişehir ilçesinde Mehmet Yeşilkaya adlı bir kişi, iki kişinin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Yaralı Konya Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı.

● Konya'nın Cihanbeyli ilçesi Gölpak Tuz Fabrikası işçileri Tarsus katliamını protesto amacıyla yemekhanelerinde toplanarak ölenlerin anısına bir saygı duruşunda bulundular. İşçiler Tarsus katliamını kınayan konuşmalar yaptıktan sonra "Yiğit Tarsus halkının yanındayız" şeklinde sloganlar söylediler.

MENEMEN HALKEVİ BAŞKANI GÖZALTINA ALINDI

Menemen Halkevi sıkıyönetim güvenlik kuvvetlerince aranılarak içerde üye olmayan kişiler bulunduğu gerekçesiyle Başkan Metin Kızıldağ gözaltına alındı.

ANKARA

Başkentin gecekondu mahallelerinden Kayaş Tepecik, Dikmen, İlker, Tuzluçayır, Piyangotepe, İncirli'de de 1 Mayıs'ı kutlamak amacıyla gece gösteriler yapıldı. "Yaşasın 1 Mayıs Direnişimiz" şeklinde sloganların söylendiği bu gösterilerden bazılarında, güvenlik kuvvetleri ile göstericiler arasında çatışma çıktı ve çok sayıda kişi gözaltına alındı.

●Kayaş'a bağlı Tepecik mahallesinin üç ayrı yerinde gösteri yapıldı ve pankart asıldı. Asılan pankartlar daha sonra güvenlik kuvvetlerince indirildi. Göstericiler tren ve karayolunu da bir süre trafiğe kapattı.

GÖSTERİLER AYNI SAATTE YAPILDI.

Tuzluçayır, Dikmen İlker ve Piyangotepe mahallelerinde gösteriler aynı saatte yapıldı. Bu mahallelerdeki gösteriler sırasında, göstericilerle güvenlik kuvvetleri arasında uzun süren silahlı çatışmalar meydana geldi.

● Tuzluçayır, Dikmen İlker ve Piyangotepe'deki gösteriler saat 19.30 sıralarında başladı.

Tuzluçayırda yapılan gösteriye başladıktan kısa bir süre sonra güvenlik kuvvetleri müdahale etti. Güvenlik kuvvetlerinin müdahalesi ile polis ve askerlerle göstericiler arasında silahlı çatışma çıktı. Silahlı çatışmaya rağmen bir grup göstericinin mahalle aralarında gösteri yapmaya devam ettikleri ve evlerin aralarına siperlenmiş maskeli kişilerin ateş ederek güvenlik kuvvetlerini göstericilere yaklaştırmamaya çalıştıkları bildirildi. Tuzluçayır'da bir süre devam eden izinsiz gösteri ve silahlı çatışmadan sonra gösteriye katıldıkları gerekçesiyle 7 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

●Dikmen İlker ve Piyangotepe mahallesinde yapılan gösterilere de güvenlik kuvvetlerinin müdahale etmesiyle silahlı çatışma çıktı. Dikmen İlker mahallesinde yapılan gösteriye güvenlik kuvvetlerinin müdahalesi üzerine göstericilerin ateş açtıkları ve dağıldıkları öğrenildi.

● Piyangotepe'deki gösteride göstericilerle güvenlik kuvvetleri arasında meydana gelen silahlı çatışmadan sonra 16 kişinin gözaltına alındığı bilidirildi.

● İncirli semtinde akşam saatlerinde yapılan yürüyüş sırasında güvenlik kuvvetleri ile göstericiler arasında çatışma çıktı. Saat 21.00 sıralarında meydana gelen olay sırasında ölen yada yaralanan olmadı. Olayla ilgili olarak 17 kişi gözaltına alındı.

Öte yandan yine akşam saatlerinde Aktepe, Balgat, Dikmen, Kıdırlıktepe, Türközü ve Kayaş Ege Mahallelerinde bazı grupların lastik yakarak gösteri yaptıkları bildirildi. Göstericiler güvenlik kuvvetleri gelmeden dağıldılar.

●Ankara'da Yapı Meslek Lisesinde 29 Nisan'da yapılan protestodan sonra gözaltına alınan 297 öğretmen ve öğrencinin sorgularının hala yapılmadığı öğrenildi. Emniyet yetkilileri sorguların yapılamamasını 1 Mayıs'la ilgili olarak alınan güvenlik önlemlerine bağladılar.

KADINLARIN GÖSTERİSİ

Kayaş Şahintepe ve Şirintepe mahallesinde sadece kadınların katıldığı bir gösteri yapıldı.

Türkoğlu İlkokulunun arkasındaki açıklık alanda yapılan gösteriden sonra kadınlar olaysız olarak dağıldı. 150 dolayında genç ve ihtiyar kadının katıldığı gösteri sırasında gözaltına alınan olmadığı öğrenildi.

● Başkent'te 1 Mayıs gösterileri sırasında gözaltına alınanların sayılarının bine yaklaştığı bildirildi

İSTANBUL

Fındıklı'da bulunan Denizcilik Bankası Deniz Nakliyat TAŞ binası önüne bir paket bırakıldı. Paketi bırakanlardan birisi güvenlik kuvvetlerince yakalanarak paketi açmaya zorlandı. İTÜ Maden Fakültesi 5. dönem öğrencilerinden olduğu bildirilen Seyfettin Solmaz paketi açmayı reddederek 1 Mayıs'la ilgili sloganlar söyledi. Güvenlik görevlilerinin Solmaz'ı tartaklayarak bomba olduğu sanılan paketin üzerine attıkları görüldü.

Daha sonra Seyfettin Solmaz paketi açmayınca olay yerine gelen uzman polislerce paket açıldı. İçinden bir ayakkabı çıktığı görüldü. Olay yerinde bulunan gazeteciler de tartaklanarak hazırlıklarının "güvenlik görevlilerinin resimlerini çektikleri" gerekçesiyle makineleri ve filmleri alındı.

● Büyükada Nizam Sokak, Beyazıt Yapı Kredi Bankası Mercan Şubesi ve Akbank Kumkapı Şubesine asılan pankartlar güvenlik kuvvetleri tarafından daha sonra indirildi. Bir ihbarı değerlendiren güvenlik kuvvetleri İstanbul Edebiyat Fakültesi öğrencilerinden Yüksel Mansur Kılıç'ı evinde TSİP ve Gerçek Dergisi adına düzenlenmiş yardım makbuzları ve sol yayın bulunduğu gerekçesiyle gözaltına aldılar.

● Ayazağa köyünde kendilerine Yurtsever Devrimci İşçiler adını veren bir grup işçi 1 Mayıs'la ilgili gösteri yaptı.

● Akşam 18.45 sıralarında Beşiktaş PTT binası yanına asılan ve "1 Mayıs mücadelemiz engellenemez" yazılı bombalı pankartın patladığı, ölen ve yaralanan olmadığı öğrenildi.

● 1 Mayıs günü saat 17.30 sıralarında Alibeyköy Silahtar'da toplanan bir grup "Yaşasın 1 Mayıs", "Yaşasın Sosyalizm", "İş, Ekmek, Toprak, Özgürlük" sloganlarını atarak Silahtar'dan Güzeltepe gecekondu mahallesine doğru yürüyüşe geçti. Daha sonra olaysız dağınılan yürüyüşte Halkın Yolu yazılı pankart taşındığı öğrenildi.

●AP Kadıköy ilçe başkanının evi kurşunlandı sonra da olay yerine "kahrolsun faşistler" yazılı pankart asıldı. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

● Feriköy, Dolapdere, Alibeyköy Tabya Yokuşu, Avcılar, Kanarya, Londra asfaltı, Halkalı, Yeşilköy. Maslak yolunda bazı yerler Sağmalcılar Ceza ve tutukevi

Güvenlik kuvvetlerinin asılan pankartları indirirken gösteri yapmak isteyen gruplara da müdahale ettiği öğrenildi.

DİYARBAKIR-SİİRT HAKKARİ-MARDİN VE URFA İLLERİ SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞININ BİLDİRİSİ:

Diyarbakır-Hakkari-Mardin-Siirt ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığı, sıkıyönetim bölgesinde geçen 12 ay içerisinde çeşitli olaylarla ilgili olarak 5.785 kişinin gözaltına alındığı ayrıca yapılan operasyonlarda 556 adet uzun namlulu tüfek, 1368 tabanca, 95.508 mermi, 27 el bombası 278 kilo dinamit lokumu 1.110 metre saniyeli fitil ve 320 adet dinamit kapsülü ele geçirildiğini açıkladı.

İşçi ve devlet

Bir sağ gazetenin 1 Mayıs günlü baş yazısından:

"Bu şekilde işçi sınıfı, tek patron olan devletin sömürüsüne terkedilmiştir". İşçi orada "Devlet" denilen "patron" tarafından sömürülüyor. Pekiy işçiyi sömüren o devlet ne yapıyor? Sömürdüğü paralarla "kumar oynuyor", "zamparalık yapıyor" "çocuklarına metreslerine villalar, yatlar hediye ediyor", "köpeğine berber tutuyor". Hem siz bilmezsiniz, devlet metresine öyle hediyeler verir ki, o zavallı bir kapitalist gibi öyle 5 milyonluk villa bağışlamaz! Şanına yakışmaz. Öylesine "kumar" oynar ki!...

Yukarı da ki satırlar size pek matrak gelir ama burjuva yazarlarının yargılarını biraz ileri götürdünüzmü hep böyle matrak şeyler çıkar ortaya... Devlet soyut bir kavram olarak alınınca hep böyle hatalar çıkar ortaya...

Burjuva devletinde devlet sömürdüğünü sermaye sınıfına aktarır. Örnek mi istersiniz? İşte örnek: İşçiye pancar parasını vermez. Bunu bir yıl sonra öder ya da... Ödemediği bu parayı bir çok şekilde sermaye sınıfına aktarır. Bir örnek daha işveren sigorta primi kestirir onu sosyal sigortalarına ödemeyişine şöyle ya da böyle göz yumar. Böylece işçinin cebinden para doğrudan patronun cebine girmiştir. İşçi diktatörlüğü olan komünizme geçiş toplumunda sermaye sınıfı olmadığına göre, sömürülen emeğin meyveleri acaba nereye gider?

Efendim....

ERBAKAN Yoo hiç öyle tepsiye bakma. Bir tabaktan fazla vermem.

Dönme

"Adalet Partisine yıllarca hizmet ettim. Birgün anladım ki, Süleyman Demirel siyonizmin hizmetindedir. O gün AP'den ayrıldım. Süleyman Bey AP'nin başında olduğu sürece geriye dönmem kesinlikle bahis konusu değildir."

Bu sözler DP Genel Başkanvekili Faruk Sükan'a aittir ve bundan birkaç yıl önce bir dost meclisinde söylenmiştir.

Sükan'ın AP'nin çağrısına olumlu yanıt verdiği haberini gazetelerde okuyunca yukarıdaki sözleri aklımıza geldi.

Ne dersiniz Sayın Sükan, politika ciddi bir iştir değil mi?

ÇİVİLEME

Tehlikeli yön

Bir ülkede faşizmin göstergesi işkencedir.

Bir ülkede demokrasinin göstergeside insan haklarına saygıdır.

Ülke yöneticileri bu ülkede hani nerde faşizm diyorlar.?

Bilmeyenlere yolu gösterelim

Acıdan inleyen seslere kulak vererek, göstergeyi izleyin. Bir yere gelince durun ve içeri girin. Faşizmi orada göreceksiniz. Demokrasiyi de mi arıyorsunuz?

Ateşle barutu, uzun süre bir arada gördünüz mü siz hiç?

KOMUTANLARI DA SEN OLUR MUSUN GENERAL MARCEL BİGEARD?

BİR FRANSIZ GENERALİ AMERİKAN KOMANDOLARININ HİÇ OLMAZSA HUMEYNİ'Yİ KAÇIRMALARI GEREKTİĞİNİ İLERİ SÜRDÜ.

Paris(A.A)

Eski Fransız Savunma Bakanlarından ve Cezayir ile Çin Hindi savaşlarında görev almış olan, şimdi de Mecliste Savunma komisyonu başkanlığını yürüten General Marcel Bigeard, ABD Devlet Başkanı Carter'i "iki adım öne bir adım geriye gidişiyle Brezilya Sambasına" benzetmiş ve İran'a gönderilen Amerikan komando grubunun teknik arızalara rağmen işi sonuna kadar götürmüş olmaları gerektiğini ileri sürerek "hareketin amacı rehineleri kurtarma yerine Ayetullah Humeyni'yi kaçırmak olmalıydı," böylece daha sonra dini liderle rehinelerin değiştirilmesi mümkün olabilirdi" demiştir.

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1 Açık ve geniş bir yere çıktıklarında kimi sinir hastalarında beliren korku ve sıkıntı durumu, meydan korkusu 2 yağma, çapul. 3 Kar renginde olan Uluslararasında uçuşlar için bilgi alışverişi bölgesi anlamında bir sözcük- Kuzu sesi. 4 TERSİ: üzüm kütüklerinin dikili bulunduğu toprak parçası- Bir çeşit tatlı çörek. 5- TERSİ: Yengeç takımyıldızı yöresinde bir yıldız kümesi. 6 parlak kırmızı renkte olan Tarihin ayrıldığı dört büyük bölümden her biri. 7- Alüminyumun simgesi Yaldızcılıkta astar olarak kullanılan bir çeşit zamk. Bir nota 8 Bir yapının dip duvarları. 9 Yunus familyasından boyu yirmi beş metreye kadar çıkan kocaman başlı, ağzı dişli pek yırtıcı bir balık.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1 Değer ve saygıdan düşürücü, küçültücü davranışlarda bulunma. 2- Tahtanın liflerine dik yönde açılan girinti. 3 Küçük bitkilere verilen ortak ad Rengi beyazdan esmere kadar değişen koyu ve tatlı bir madde uzaklık anlatan bir sözcük. 4 Sergen Dudak(eski dilde). 5- Birini, yapmakta olduğu ya da yapmak istediği işten geri tutmama, ona engel olmama (y harfi yazılmamış şekliyle). 6 Taşıtların ön kısmındaki ışık verici- saç döken bulaşıcı bir hastalık. 7- Bir sayı, Deniz teknelerinde art taraf- sözcüklerin sonuna gelen bir takı. 8 Bir kadın adı-(Dişi geyik anlamında). 9- Isırgangillerden, Amerika'nın tropika bölgelerinde yetişen ve besleyici süt veren bir ağaç.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2		■						■	
3			■				■		
4				■		■			
5									
6				■		■			
7			■				■		
8		■						■	
9									

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:

1 Akropol 2 Krater-Ez 3 reF Aya 4- etiket Er 5- Denekler 6- İnek Amca 7- Reislik 8 İlim 9- Fa-emekçi

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1- Akreditif 2- KRetèn- La 3 Rafineri 4 Ot- Kekeme 5- petek 6- Or- TLAS 7- Emlâk 8- Eyerci 9 Azar Aksi

Öykü

Kara Geven

Şahin AKÇAP

"EY HASSO... HASSO VE KOMŞULARI... CELO... CELO VE KOMŞULARI... TEZ OLARAK MUHTARIN EVİNE... KOMUTANIN EMRİ VAR."

Günün, son aydınlığını bırakıp, kararmaya yüz tuttuğunda, kırmızı minibüs köyün tozlu yolundan ağır ağır dik yamacı tırmanıp, köy çeşmesinin dar alanında durdu.

Yeni yeşermişti köyün dik tepeleri. Sarı bozkıra dönüşecek otlar,usul usul uçlarını göstermeye başlamış, köy insanı umutla, ağıllardaki toklular yaylaya çıkacağı günü beklemeye koyulmuştu.

Kırmızı minübüsü, ilk köyün çobanı Memed gördü. Ellerini güneşli günlerin alışkanlığı ile gözlerine siper edip kırmızı minübüse bakmaya başladı. Koyunları Memed'in durduğuna aldırmamış, uzun, ince kavak ağaçlarının, otuz yıllık erik ağaçlarının doluştuğu ince ince akan derenin kenarına üşüşmüşlerdi. Binlerce tepenin eriyen karlarının büyüttüğü küçük ırmakta, tüylü dudaklarını ıslatmaya çalışan koyunlar ansızın havlayan it seslerine kulak kabarttılar.

Kırmızı minübüsün açılan kapısından birden bire inen silahlı jandarmalar köyün dört bir yanını kuşatmaya başladılar.

Çoban Memed, olduğu yerden başlayan hareketi hayretle izlemeye başlamıştı. Toprak damlı evlerden it seslerine kuşkulanarak dışarıya fırlayan al fistanlı kadınlar, kasketli adamlar birdenbire G 3 silahlarıyla ortalıkta koşuşan jandarmaları görünce korkuyla gerilediler.

Jandarmalardan bir kaçı köyün toprak damlarına çıktılar. Diğerleri köyün tepelerini kuşattılar. İt sesleri giderek artmış, köyün güncel sessizliği ansızın paramparça olmuştu.

Gün iyice kararmaya başlamıştı. Köylüler korkulu gözlerle jandarma teğmeninin komutlarıyla etrafı kuşatan jandarmaları izliyorlardı. Korkulu gözler al fistanlı kadınlara döndü ,Kadınlar usul usul damlardan içeri girdiler. Dışarıda yalnızca erkekler ve bacaklarına sarılmış korkulu, şaşkın çocuklar kalmıştı. Çocuklarda içeriye alındı. Gün kararmıştı.

"... köy insanı umutla, ağıllardaki tokluların yaylaya çıkacağı günü beklemeye koyulmuştu." (Fotoğraf: Celal ERTEM)

Birden toprak damların bacaları tütmeye başladı. Köyün tüm damları, tüten bacaların dumanı ile kaplanmıştı... Damlardaki jandarmalar hafif kol kaldıran rüzgarın etkisiyle yayılan dumanın genizlerine dolması ile öksürmeye başlamışlardı. Teğmen öfkeli öfkeli damlardaki bacalardan yükselen dumanları süzdü. Sonra yanına doğru gelen yaşlı adama:

"Muhtarı çağır.." komutunu verdi. Adam ellerini önüne kavuşturdu:

"Muhtar menim komutan... Buyur.. Bele birden gelmeniz hayra alamet değil..." dedi.

Teğmen, elini cebine sokup bir kağıt çıkardı.

Toprak damlı evlerin bacaları sürekli duman tütüyordu. O sıra açık kalan bir radyoda saat onsekiz haberlerini veriyordu spiker:

"Van Cezaevinden kaçan tutuklu ve hükümlülerin yakalanması için güvenlik güçleri çevrede etkin bir operasyon sürdürmektedirler. Firarilerin yakalanması için yetkililer tüm önlemlerin alındığını belirttiler. Şimdi reklamlar.. Cildinizin sağlığı için..."

Teğmen listedeki ismi buldu. Bakması için muhtara uzattı. Muhtar yarı anlamsız bakışlarıyla teğmene baktı. Teğmen:

"Bak muhtar kaçanlardan biri sizin köylü... Burada olduğu haberini aldık. Bizi yormadan gelin teslim edin.Kılınıza zarar gelmeden yetkililere teslim edeceğiz" dedi. Muhtar boynunu büktü:

"Allah guran hakkı için yok burada komutan. Meni bilirsen, tanırsan... Yalan demem.. O dediğin adam gelmemiştir köye. Hem köyden ayrılalı yirmi sene oldu." yanıtını verdi.

Teğmen sinirlendi, öfkeli bir sesle:

"Köylüyü evine topla. Konuşacağım onlarla"dedi. Muhtar:

"Başüstüne komutan"dedi hızla teğmenin yanından karşıdaki taş duvarın önüne biriken köylülerin yanına koştu. Sessizce sarı, cılız yaşlı adama:

"Gevenler sönmesin. Gecede geliyor." dedi. Adamın yanından seğirtti.

"İbo... İbo nerede. "Muhtarın seslenmesi ile İbo ortaya çıktı,

"Buyur Memed dayı" dedi. Muhtar teğmenin işitmesi için bağırarak konuştu:

"Çabuk dama çık. Bağır her bir yana. Köylü de.. Hepiniz muhtarın evine de. Hadi tez ol."

İbo dama çıktığı zaman etraf iyice kararmıştı. Tepeleri kuşatan jandarmaların görüntüsü karanlığın içinde kalmıştı. İbo elini ağzına götürdü.

"Ey Hasso... Hasso ve komşuları...Celo...Celo ve komşuları.. Tez olarak muhtarın evine. Komutanın emri var"diye bağırmaya başladı. Kürtçe bağırıyordu İbo. Sesi köyün çamurlu sokaklarında yankılanıyor, bir kaç it sesi ile birlikte dere boyuna kadar uzanıyordu.

Teğmen ve yanındaki jandarmalar bir kaç dam aradıktan sonra umutsuzca muhtarın evine geldiler. Teğmen gösterilen yere geçip oturdu. Muhtarın damını köylüler doldurmuştu. Meraklı gözlerle teğmene bakıyorlardı. Teğmen muhtara gösterdiği listeyi cebinden çıkarıp önüne bıraktı:

"Bakın.. Cezaevi firarilerinden biri köyünüzde. Bana onu teslim edin. Sabah savcıya teslim için şehire götüreyim"dedi.

Muhtar köylülerin içinden çıkıp teğmene sokuldu:

"Yemin etmişem sana komutan. Bele biri yoktur köyde. İnanmasan ara" dedi kaygıyla. Teğmen muhtarın sözüne aldırmaksızın köylüye döndü:

"Allahınıza, namusunuza buraya gelmedimi kaçak?" diye sordu. Muhtar gözlerini yerdeki kürt kilimlerine dikti sonra dayanamayarak:

"Dinimiz hakkı için yok komutan"dedi. O sıra genç biri tepsi içine bıraktığı ayran dolu bardağı teğmene uzattı. Teğmen kepini çıkartıp uzatılan ayranı aldı içti. Sonra muhtara döndü.

"Bu gece buradayız. Erlerimi konuk edin"dedi. Muhtar sevinçle dışarı çıktı.

Gece olmuştu. Dışarıda tek tük it havlamaları vardı. Damların küçük pencerelerinden gaz lambalarının ince, zayıf ışıkları dışarıya sızıyordu. Işıklar yavaş yavaş sönmeye başladı.

İki saatten fazla at üstündeydiler. İri, geniş omuzlu olan atının dizginlerini çekti. Kendisine eşlik eden de ona uydu. İri olan:

"Ucuz kurtulduk. Teğmenin işinin ehli olduğu ortada. Yakalansaydım tüm çekilenler boşa giderdi. Ne dersin gardaş. İhbar mı ettiler?" diye sordu. Adam kısık sesle yanıtladı:

"Kara gevenleri bir solukta ateşleyenler ihbar etmez adamı. Hem bura uşağısan gurban . Ahvalımızda kaçağı, kaçırmışı ele teslim etmek varmı ki?'.

Atlarını topukladılar.

Vadiyi kaplayan dik dağın ardından, yeni ay, usul usul başını çıkarmaya başlamıştı. Uzakta kalan küçük ırmağında karıştığı büyük ırmağın akan suyunun sesi, gecenin sessizliğini yırtıyordu.

Sevda, umut, öfke

ANADOLU
Sevda, öfke, umut dolu
Sadece şiirlerin
Ve kavgaların apak olduğu karanlıklarda
Uzanır yolları,
Susuz, çorak topraklarda...
Yarınlara.
Acıların, özlemlerin işlendiği,
Kara kara trenler geçer,
Geçer sızılı yüreklerin üzerinden.
Bu kargılar vurulmuş özlemlerime
Söylenir gidenlerimin türküsü...
Sürgünlerle ödüllendirilir "Hak" diyen
Geçer sürgün dostların
Eşyaları yüklü vagonlar.
Yol kenarları,karlı dağ tepeleri
Ve ovası banaz'ımın
İnler çobanımın ana sütü gibi saf
Türküleriyle
Yasaktır oysa,
Yasaktır türkülerini söylemek
Halkımın
Sevebilirsin kızları
Türküler yakabilirsin üzerlerine
Ama... yasaktır.
Ezik, bağrı yanık insanlarını sevmek
Anadolunun
Ve söylemek türkülerini...
Bilirler oysa
Yedikleri yemek gibi
Yasaklanamayacağını türkülerin
Anadolumun susturulamıyacağını
Gene de dikerler karşımıza
Namlularını,
Kelepçelerini,
Zincirlerini.
Zindanlarını,
Ve darağaçlarını,

...yasaktır
Ezik, bağrı yanık, insanlarını sevmek
Anadolumun.

Faşist Musolini'den armağan yasaların
Biz de biliriz Anadolum
Biliriz durmayacağını senin,
Akacağını sürekli ileriye
Dicle'de, Kızılırmak'ta,Fırat'ta...
Onun içindir ki.
Umudun 15-16 Haziranlarında
Açarız kırmızı bir gül gibi.

Kâr etmez işkenceler, ölümler yüreğimize
Seninle
Sen gibi saf,
Sen gibi temiz
Kızlarına geleceğin,
Nişan yüzükleri takarız.

Anadolum, sen sevda dolusun
Umut dolusun, öfke dolusun.
Dirençli, yarına gebe
Anadolu'sun
Sevdanla
Umudunla
Öfkenle

Mehmet DOĞAN
İZMİR

Sen gibi saf/Sen gibi temiz/ Kızlarına geleceğin/ Nişan yüzükleri takarız. (Fotoğraflar: Celal ERTEM)

REZİLLER

Cennet ki ne cennet Rio
Ağzından hortlıyarak körfezin
İsa'dan yontma bir korku
Gökdelenlerden kente katolik
Bir kurum gibi çöküyor
Çarşıya öksürerek
Kayalardan iniyor Huanito
Bir korkuluk canı var
Dağlıyor yüreğini korku
Korksa ne olur ki
Arkasında dağlar gecekondu
Tak demiş canına takır takır takır
...rıyor... Tarıyorlar, Porko Dio
...ancarlar ardında ense göbek
Tüfekler ardında kapkara bir ordu
Brazil
Üç maç bir futbole kandırılmış rezil
Yalnız o ...

Şehitlerimin gözlerinde donan
Hangi Kore kim kurşunluyor geçmişini
Biz damarlarında sabır soluyan
Bir halkız be! Kimin cebinde
Bu fuhşun bedeli
Kilimlerde, kör düğümlerde
Boz çorak düşlerde görünen
Sen misin kara bahtım
Ahdetti de bu halk
Bıçağın sırtından mı döndü
Yarım bırakılmış bir zafer mi bu
Konuş: Hangi köşkten çekilen bayrak
Bu peşkeş hangi bandıra
Prangalar nerede
Çöz palamarlarını kaptan
Kurtaramıyacaksın tekneni
Kundağına bastığımız
Bu kaçıncı garnizon
Çıkar çeklerini
Anımsa biraz
Gırtlağında kokan bu barut ne

A. MİRAHOR

Nasıl şiir?

"Şiir doğası gereği gerçekçidir" savından kalkıp, tarafsızlık adına, şiiri ideolojiden arındırmak, şiirin ozanın elinde kullanılan bir araç olduğunu görmezlikten gelmek olur.

"... Küçük burjuvazi pratikte kendi sınıf özelliklerini taşır, teoride ise devrimcidir."
Marx

"...Küçük burjuvazi işçi sınıfına yaklaşırken kendi ideolojisini de taşır."
Lenin

Metin CENGİZ

Bugün bir altüst içerisinde olan Türkiye, sancılı, kavgalı veköklü bir değişime gebedir. Bu kavga ve sancı, bu altüst oluş aynı zamanda toplumu ve insan-bireyi dönüşüme uğratmaktadır. Türkiye'de yığınlar artık salt nicel bir dönüşüme tabi değil, yarın için dişe diş çetin bir kavganın ortasında. Bu kavga nicel nice gelişmenin uzun sürecinde yer yer gözüken kavga değil, niceliksel dönüşümle içiçe girmiş , niteliksel dönüşüme uğramış kesimlerdeki maddi bir gücün kavgası. Diğer bir deyişle Türkiye"de dışa bağımlılıktan kaynaklanan sürekli bunalım, bu bunalımı çözecek ve ona son verecek güçlerde hem evrimci hem de devrimci görüşmeleri iç içe barındırmakta. Bunun doğal sonucu Türkiye'de insan-birey ve toplum artık yarının kavgası için bir bilinçlenmede bir birikimde değil, kavga vererek bilinçlenmede, bilinçlenerek kavga vermede.

İşte, "nasıl şiir" sorusu burada yanıtını bulur. Şiir, o duygu yüklü, kendine özgü anlatım tarzıyla kavga vererek bilinçlenen, bilinçlenerek kavga veren birey-insanın ve toplumun acılarını, özlemlerini, sevdalarını yığınların diliyle işlemeli, insan bireyden kalkarak genele varmalı, insan-bireyin acılarını, özlemlerini, sevdalarını toplumsallaştırmalı, toplumun bu anlamdaki özelliklerini insan-bireyleştirmeli. Zamanımızda ideolojiden arındırarak tarafsız bir gözle var olan durumu çözümleme işlevini şiire yüklemek,şiiri tarafsızlık adına çözemeyeceği bir yükle başbaşa bırakmak ve giderek şiirin toplumsal gerçeklikten uzaklaşmasına neden olmaktır. "Şiir doğası gereği gerçekçidir" savından kalkıp, tarafsızlık adına şiiri, ideolojiden arındırmak,şiirin ozanın elinde kullanılan bir araç olduğunu görmezlikten gelmek olur. Bugün yoksul halkımızın faşist teröre, emperyalizme ve şovenizme karşı çetin bir kavgası, öz savunmadan kalkıp kitlelerde anlamını bulan bir direnişi, bir örgütlenmesi var. Tarafsız bir şiirin böyle bir kavgada böyle bir toplumun ne kadar malı olacağı ona ne kadar sesleneceği kuşkulu. Halbuki şiirin yeri tam da bu kavganın ortası olmalı. Şiir ancak böylece yüklenmesi gereken işlevini yerine getirebilir ve böylece kitlelerin malı olur . . .

Diğer yandan tarafsız şiir, özelliğinden dolayı anlayabilene seslenecek, kendine özgü bir dil kullanmayacak mı? Bu ise ne kadar kitlelerin diliyle olur? Kitleler böyle bir şiiri anlayabilir mi? Ve bu şiir kitlelerin o zengin kültüründen , onların yaratıcılığından ne kadar faydalanır? Bu ayrı bir yazı konusu ama şiir güzel olanı işliyorsa, şiir duygulara sesleniyorsa, kitlelerin geceye vuran mücadelesinden daha güzel olan ne var. Böyle bir şiire varıp istenirse olmuyor densin. Üstelik böyle bir şiir, yarın perspektifini işleyeceği için evrensel olanı yakalamaz mı, evrensel olmaz mı?

III. Bölüm

Konut üretim süreci

- Konut üretimindeki sermayenin diğer alanlarda olduğundan daha örgütsüz oluşu, gelişmiş bir teknolojiyle kolay ve kısa zamanda üretilebilecek olan konutların yoğun emek harcanarak üretilebilmesini zorunlu kılıyor
- Konut üretimi son zamanlarda büyük bir değişim içine girdi.Küçük şirketler ortadan kalkarken, yerini daha iyi örgütlenmiş, teknolojik yönden daha üstün ve gelecekte daha hızlı konut üretebilecek büyük şirketler alıyor

Sabahın ilk ışıklarıyla elinde keseri, testeresi inşaatlarda çalışan emekçiler... Günde 12-14 saatlik bir çalışma, bitmek tükenmek bilmeyen bir uğraş... İnsanların köşebaşlarından koyun seçer gibi seçildiği, hiçbir işgüvenliği önlemi olmadan çalıştırıldığı bir alan.

Konut üretimini anlatmak için ilk ağızda bunları söylemek yeterli. Basit bir teknolojiyle üretilen konutlar çok yoğun bir emek birikimini içeriyor.

Konut üretimindeki sermayenin diğer alanlarda olduğundan daha örgütsüz oluşu gelişmiş bir teknolojiyle kolay ve kısa zamanda üretilebilecek olan konutların yoğun emek harcanarak üretilmesini zorunlu kılıyor.

Öyle ki, temelden çatısına, betonundan duvarına kadar herşey emekçiler tarafından yerinde hazırlanıyor. Ancak, pencere,kapı gibi az sayıdaki elemanlar önceden şantiyenin dışında hazırlanıp takılıyor. Ama yine emek-yoğun bir şekilde üretilerek.

Bunun nedenlerini sorduğumuzda konut üretim süresinin uzun olması, yapılan konutların çabuk pazarlanamaması yani sermaye devir hızının düşük olması geliyor aklımıza. Ancak süreyi uzun tutmanın ve basit teknoloji kullanmanın iki temel nedeni var:

a) Konut üretimindeki spekülatif kar olanağı

b) Ucuz ve örgütsüz emek pazarı

Spekülatif kâr ve inşaat süresi

Spekülatif karın zamanla artma eğilimi göstermesi müteahhit açısından inşaat süresini uzun tutmayı karlı kılıyor. Daha önceden alınan arsanın artan değeri, piyasadaki malların spekülatif değerinin her geçen gün artması, stoklama olanakları, hepsi spekülatif karı oluşturan öğeler. Bu yüzden konutu yapan müteahhit, şimdilik az zamanda çok konutların sürümden kazanacağına, çok zamanda az konut üretip spekülasyondan kazanmayı yeğliyor.

Ucuz ve örgütsüz emek pazarı

Köydeki yaşantısını sürdürebilmek için her yıl kente geçici olarak göç eden binlerce insan, inşaatlar için ucuz emek pazarını oluşturuyor. Mevsimlik işçiler, örgütsüz ve sosyal güvencesiz bir ortamda her türlü tehlikeyle karşı karşıya gelerek çalışıyorlar. Çoğu okuma-yazma dahi bilmeyene bütün amacı saman, ot, gübre alabilecek parayı çıkartmak olan bu işçiler, her türlü baskıya kolayca boyun eğebiliyor. "Nasıl olsa geçici" diyerek köydeki yaşantısına umut bağlıyor, yarı-işçi, yarı-köylü, bir konumda çalışıyor bu insanlar. Birçok ihtiyacını köyden karşılıyarak, kentte yatacak yer için para vermeden, kentin tüketici yaşantısına fazla girmeden inşaat köşelerinde sağlıksız bir şekilde yaşıyorlar. Yani kentteki hayatlarını "ucuza" devam ettirebiliyorlar. Bu da patronlar açısından onların "Maliyetini" ucuzlatıyor. Müteahhit için her gün gereken emeğin yeniden üretimi ucuzlamış oluyor. Ayrıca inşaatlardaki işin "rekabetçi" örgütlenmesi, işçinin bir ayağının köyde olmasından dolayı da emeğin baskıya boyun eğmesi kolaylaşıyor. Emekçiler ucuza çalıştırılmakla kalmıyor,aynı zamanda, bütün kötü şartları kabul eder duruma sokuluyor.

İnşaatlarda işin örgütlenmesi

İnşaatlarda işin rekabetçi bir biçimde örgütlenmesi, çalışan emekçilerin mücadelesini engelleyen önemli nedenlerden biri.. İlk bakıldığında doğramacı, betoncu fayanscı, merdivenci vb. gibi farklı işler farklı kişiler tarafından yapılıyor ve dikkat edildiğinde, iki farklı iş örgütlenmesinin birbirine kaynaştığı görülüyor.

Kalıpçı kalıbı yapıyor, demirci kalıbın üzerine demiri döşüyor, sıvacı üzerine şap döküyor.. Yani birbirinden farklı insanlar tarafından örgütlenen işler, bir sırayla birleştiğinde konut ortaya çıkıyor. Kısacası, şimdiki konut üretimi kapitalizm öncesi "manifaktür" bir örgütlenmeye sahip diyebiliriz.

Farklı işlerin kendi içinde farklı bir örgütlenmeye sahip olması konut üretiminin ikinci yönü. Bu örgütlenmeler ise usta-çırak ilişkisine dayanıyor. Çıraklar belli bir beceri elde edene kadar ustaların yanında çok düşük bir ücretle çalışıyor. Yaptığı işin kalitesi ve miktarına göre ustalığı belirleniyor. Işi müteahhitlen alan usta ise, taşoran denilen küçük müteahhit tipini oluşturuyor. Böylelikle her iş taşoran - usta - çırak ilişkisiyle belirleniyor. Bu da çok eski feodal dönemlerden kalma lonca tipi örgütlenmeleri andırıyor.

Bu iki örgütlenmenin birbirine kaynaşması, ilkin, farklı işlerde çalışan emekçileri birbirinden koparmakta, birleşmelerini engellemektedir. Ayrıca, daha fazla kazanmak için, daha süratli çalışmak, usta olmaya çalışmanın amaç haline gelmesi ve bunun yarattığı rekabet, usta ve çırak arasındaki yanıltıcı farklılıklar da örgütlenmeyi zorlaştırmaktadır. Buna birde her iş kolundaki emekçilerin, diğer iş kolundaki emekçilerin yaptığı işi etkilemesi, kalıpçının kalıbı hatalı yapmasının, demirciyi etkilemesi, demircinin hatasının betoncuyu etkilemesi gibi nedenler eklenince, patronlar için inşaat işçisi bulunmaz bir nimet olmaktadır.

Konut üretimindeki tekelleşme iş örgütlenmesine neler getiriyor?

Ancak, daha önce de belirttiğimiz gibi konut üretimi son zamanlarda büyük bir değişim içine girdi. Küçük şirketler ortadan

lenmiş, teknolojik yönden daha üstün ve gelecekte daha hızlı konut üretebilecek büyük şirketler alıyor. Bu değişmeler, konut üretiminin örgütlenmesini de değiştirerek; uzun vadede sürümden kazanmak yoluna yöneltiyor. Böylece tekel-devlet işbirliği ile kredi, arsa gibi bütün şartlar önceden hazırlanarak, pre-fabrik konut üretimi düşünülüyor. Bu ise, inşaatlarda daha fazla ve devamlı işçinin çalışması anlamına geliyor. Ayrıca süreyi kısaltıp maliyeti ucuzlatmak için "vasıflı işçinin'. ortadan kaldırılması eya azaltılması yerine düz işçi dediğimiz "vasıfsız'. işçilerin alması gerekiyor.

İnşaat süresinin kısa tutulması isteği, sermaye devir hızını yükseltip kâr oranını çoğaltma isteğinden doğuyor. Konut üretimine geçecek olan şirketlerin aynı zamanda yapı malzemesini de üretmesi, bütün piyasayı denetim altına almaları yapılan konutları "satabileceği en yüksek fiyata satmak" şansını veriyor.

Üretim süresinin kısaltılması için emekçilerin gittikçe incelen işbölimüne tabi olması gerekiyor. Böylece ustalar azalırken yerini vasıfsız düz işçi alıyor.Bu süreçte kafa ve kol emeği arasındaki ayırım da artıyor. Plancılar da buna paralel olarak işsürecinin bütünlüğünden kopup işin belli bir detayında uzmanlaşıyor. Bu konuda tekelleşmenin en üst noktasına varmış Avrupa'da çöp sepeti kapağı veya kapı tokmağı konusundauzmanlaşan, hatta bu konularda tezler hazırlayan plancılar örnek verilebilir. Aslında kafa emeği gittikçe uzmanlaşarak, bütünden kopmakta kol emeği gibi vasıfsızlaşmakta, niteliksizleşmektedir.

Yani kafa ve kol emekçileri içn tek düze bir yaşam, kendi işi dışında olan işlerden habersiz, çevresindeki olup bitenleri "sanki hiç bilemeyeceği şeylermiş" gibi göreceği bir yaşam hazırlanıyor. Elbetteki bu kapitalist düzenin bir kuralı; toplumdaki bütün insanları, kapitalistlere mal üreten makinenin bir parçası veya yönetilen bir eşya haline getirmek..

Artık geçmişin usta-çırak-taşaron-mühendis-müteahhit ilişkisinin ve bu ilişkideki bölücü rekabetin yerini kol emekçisi ve kafa emekçisi arasındaki rekabet alıyor. Kafa emekçileri de üretimde aldıkları yere göre belirleniyor.İnce işbölimü içinde konunun bütünlüğünü anlama şansına sahip olan teknik eleman diğerlerinden daha fazla olarak piramitin tepesini oluşturuyor. Böylece yeni bir rekabetçi örgütlenme süreci başlıyor

Ancak; Ülkemizde konut üretimindeki tekelleşmenin yeni başlaması nedeniyle bu süreçte daha yeni başlıyor. Bundan dolayı inşaat sektörü, bir geçiş dönemi yaşıyor diyebiliriz.

YARIN:Düzenin bir açığı:Gecekondu

Üretici

(Baştarafı 1. Sayfada)

Kurulu bu fiyatları tespit ederken aziz Türk köylüsünün alın terinin, el emeğinin karşılığını tam olarak almasını, hayat pahalılığının köylümüzün gelir düzeyini düşürmemesini, dünya fiyatları ile rekabet edebilmesini ve enflasyonu arttırmaması hususlarını gözönünde tutmuştur.

Bakanlar Kurulunca tespit edilen taban fiyatları şöyledir:

"Geçen yıl 140 kuruş olan şeker pancarının ortalama taban fiyatı bu yıl 300 kuruş, geçen yıl 13.5 lira olan gül yaprağının taban fiyatı bu yıl 30 lira,geçen yıl 290 lira olan tiftiğin taban fiyatı bu yıl 600 lira,geçen yıl 185 lira olan yaş kozanın taban fiyatı da bu yıl 800 lira olarak saptanmıştır."

IMF VE OECD BUYRUKLARI DİKKATE ALINDI

IMF ve OECD ile yapılan görüşmelerde bilindiği gibi,taban fiyatlarının düşük tutulması işçi ve memur ücretlerinin sınırlandırılması,özel ve kamu kesimlerine verilen kredilere kısıtlama getirilmesi konularında görüş birliğine varılmıştı. Bunun sonucu olarak hükümet daha önce tütün baş fiyatlarının belirlenmesinde olduğu gibi şeker pancarı, tiftik, gül yaprağı ve yaş koza taban fiyatlarını da düşük olarak saptadı. Açıklanan taban fiyatlarının her ne kadar önceki yıllara göre parasal olarak artmış gibi görünmekle birlikte; üreticinin kullandığı gübreden tarım ilaç ve araçlarına kadar tüm girdi fiyatlarında olağanüstü artışlar ve para değerinin bir yıl içinde yüzde 70'den fazla düşmesi ve alım gücünün azalması gözönünde bulundurulduğunda oldukça yetersiz ve üreticinin masrafını bile karşılamaktan uzak olduğu görülmektedir.

Kooperatif birlikleri, hükümetin taban fiyatlarını önceki yıllara göre parasal olarak daha yüksek tutmasına karşın, üreticiye önceki yıllardan kalan borçlarını ödemediğini, örneğin şeker pancarı üreticisinin hükümetten geçen yıla ait 5 milyar lira alacağı olduğunu bildirdi. Kooperatif birlikleri çevreleri hükümetin para arzının kıstığı piyasada para sıkıntısı çektiği bir dönemde taban fiyatlarının parasal olarak bir önceki yıla göre daha yüksek tutulmasını bir "aldatmaca" olarak nitelediler ve geçen yılki borçlarını ödemeyen hükümetin bu yıl üreticiye ödeme yapabilmesinin kuşkulu olduğunu belirttiler.

ÜSTÜNDAĞ HÜKÜMETİ ELEŞTİRİYOR.

Öte yandan CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ verdiği demeçte hükümetin köylüleri ihmal ettiğini, geçen yıl verilmesi gereken pancar ücretlerinin hala ödenmediğini belirtti.

Üstündağ, bu yılki pancar üretiminin düşük olması halinde sorumlunun hükümet olacağını kaydederek, "sayın Başbakan televizyonda nasiyat verecek yerde pancar üreticisinin besicilerin devletten alacakları olan parayı ödese daha iyi olur." dedi.

Üreticilerin hiçbir dönemde bu kadar perişan olmadığını belirten Üstündağ daha sonra özetle şöyle dedi:

"Sayın Başbakan paramız olsa ödemez miyiz, para yok, demiş. Oysa halkımız, yalnız Demirel biraderlerle Demirel'in has adamı olan Hema'nın sahiplerinin aldıkları kredilerin tüm pancar üreticilerinin devletten alacaklarını karşılamaya yeterli olduğunu bilmektedir."

GÖSTERGE

(Baştarafı 3. Sayfada)

vardır. Önce kozunu onlarla paylaşmalı). Ecevit ağzını açınca önünü ardını unutan bir politikacı. Tarihte böylelerinin sonu iyi gelmedi.

Bir dostu çıksa da onu politikadan çekip alsa iyi olacak.. İyi kötü bir şairdi ama gine orada kendini oyalamasından başı derde girmez.. Ecevit'in bir dostunu arıyoruz. Bu çıkmayacak mı? Ona söz dinletebilecek tek bir dost..

(X) 1923 yılından önce de 1 Mayıs işçi bayramları devcesine oluşan işçi yığınlarıyla kutlanırdı.
(XX) 1 Mayıs günü Tercüman'da bile Nazlı Ilıcak, bu bayrama izin verilince böyle şeylerin olmasının doğal bulunduğunu yazmıştır.
(XXX) Ecevit son SAKARYA mitinginde işçiyi 1 Mayıs'a karşı kışkırtışının işçilerce tepkiyle karşılanışından da ders almamışa benziyor.

TIR geçişlerinde ücretler mark olarak ödenecek

ANKARA (ANKA)

Türkiye üzerinden transit geçişlerde yapılan ödemelerin Federal Almanya markı olarak ödenmesi zorunluluğunun getirildiği bildirildi. Maliye Bakanlığı ile Ulaştırma Bakanlığı tarafından transit geçişleri düzenleyen yeni bir tebliğ hazırlandı. Resmi Gazete'de yayınlanması beklenen yeni düzenleme ile ilgili olarak Maliye Bakanlığı yetkilileri, Türkiye'nin başlattığı ve transit geçişlerde ücret ödenmesi uygulamasının Türkiye'nin ödemelerin Türk Lirası olarak yapılmasına izin vermesi sonucu giderek Türkiye'nin aleyhine sonuç verdiğini bu amaçla yeni düzenlemeye başvurulduğunu belirtirlerken çeşitli çevrelerde ise yeni uygulamanın batılı ülkelerin İran'a uygulamaya karar verdikleri ekonomik ambargoya "dolaylı yoldan bir katkı" sağlanması amacıyla getirildiği yolunda yorumlar yapılmaktadır.

Türkiye üzerinden transit taşımaları ile Türkiye'den transit eşyanın taşınması sırasında ücret alınması uygulaması 1975 yılında başlatıldı. Öteki ülkelere de yayılan uygulama, Türkiye'nin transit geçişlerde ödemelerin Türk Lirası cinsinden yapılması olanağını da tanıması nedeniyle giderek Türkiye'nin zararına sonuç vermeye başladı. Bu nedenle, Türkiye'nin ağırlaşan döviz sorununa da yardımcı olmak amacıyla Maliye ve Ulaştırma Bakanlıkları bünyesinde çalışmalara girişildi ve hazırlanan yeni "Türkiye üzerinden karayolu transit taşımalar ile Türkiye'den transit eşyanın taşınması esasları" tebliğinde, ödemelerin kuvvetli bir para birimi olan Federal Alman Markı üzerindan yapılması koşulu getirildi.

Maliye Bakanlığı yetkilileri, söz konusu uygulamanın, Türkiye'nin döviz gelirlerinde bir artış sağlamak yanısıra, öteki ülkelerde transit geçişler sırasında, Türk araçlar tarafından ödenen geçiş ve akaryakıt ücretleri nedeniyle uğranılan döviz kayıplarını gidermek amacıyla getirildiğini belirtmektedirler.Ancak bu karar çeşitli gözlemciler tarafından aksi yönde yorumlanmaktadır. Bu çevrelere göre, yeni düzenleme İran'daki rehineler nedeniyle batılı ülkelerin bu ülkeye uygulamayı kararlaştırdıkları ambargoya dolaylı bir biçimde katkı sağlamayı hedeflemektedir.

KONYA DMMA BAŞKANI

(Baştarafı 1. Sayfada)

adına dün yapılan açıklamada Konya DMMA'nın özerkliğinin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından tanınmadığı kaydedilerek,Akademi Başkanı Prof. Yazgan'ın görevden alındığı yerine bir doçentin getirildiği bildirildi. Bunun yanı sıra öğretim üyesi memur ve işçilerin maaşlarının ödenmemesi suretiyle cezalandırma yöntemi uygulandığı ifade edilen açıklamada, "özerklik böylesine çiğnenemez. Ülkemizde ilk kez böyle bir olay olmaktadır. Aylık kesme yoluyla cezalandırma biçimi çağdışıdır" denildi.

Hükümetin 11 öğretim üyesi ile özerk kurum haline gelen Konya DMMA'sından mutluluk duyması gerektiği halde üzüntü duyduğu belirtilen açıklamada, "Bunun nedeni açıktır. Faşist güçlerin egemenlik kurmak istedikleri Konya'da taraflı davranmayan özerk yönetimi uzaklaştırmak gerekiyor . Bu yolla gerici güçlere ışık tutuluyor" görüşü savunuldu.

Yapılan ortak açıklamada Konya DMMA'sında olan bitenden diğer yüksek öğrenim kurumlarının , yöneticileri ve öğretim görevlilerinin hiç etkilenmediğine değinilerek şöyle devam edildi:

"Sıra kendilerine geldiğinde konuşmayı yeğleyen bu kişilerin gerçekleri görmelerini istiyoruz. Faşizm bugün Konya'da ise yarın diğer kentlerde ve öğretim kurumlarında olacaktır.

Açıklamanın sonunda özerk eğitim kurumlarından ses çıkmadığı belirtilerek,"Bu kurumların yöneticilerini uyarıyoruz. Çiğnenen özerkliğe karşı tavır alsınlar. Suskunluk sürüp gidecekse kamuoyu önünde şiddetle kınıyoruz"denildi.

TMMOB'YE BAĞLI ODALARIN TEPKİSİ

TMMOB'ye bağlı Mimar, İnşaat, Makine ve Harita Kadastro Mühendis Odaları adına yapılan ortak açıklamada Milli Eğitim Bakanlığı'nın hiç bir yasal yetkisi olmadığı halde seçimle işbaşına gelmiş Konya ADMMA yönetimini değiştirdiği ve yeni başkan ile yönetim kurulu atadığı bildirilerek şöyle denildi.

"Amaç Konya'da son aylarda gittikçe artan ve ken denetimini ele geçirmeye yönelik faşist saldırıların hedeflerinden biri haline gelen akademiyi saldırganlara teslim etmektedir.

Amaç, bu faşist saldırılara ve baskılara karşı direnen can güvenliği,öğrenim özgürlüğü olmadığı, tek taraflı eğitim yapılamayacağı gerekçesi ile Akademiyi kapatma kararı alan yönetim kurulunu değiştirmektir.

Bakanlığın, yetkilerini baskı aracı olarak kullanıp tepeden inme bir yönetim kurulu ataması, bu anlamda değerlendirilmelidir."

Milli Eğitim Bakanlığı'nın uygulamalarıyla eğitimin özerkliğine darbeler indirdiği vedurumun TMMOB'ye bağlı odalarca yakından izlendiği kaydedilen açıklamada, faşistleştirme girişimlerine karşı gerekli önlemlerin alınacağı belirtildi.

Açıklamada ayrıca, Milli Eğitim Bakanlığı'nın doçentlerin atamasını yapmasının hiç bir yasal yanı bulunmadığı ve doçentlik onaylamasında bulunamayacağı ifade edildi.

Antalya "Olimpos" Milli Parkında apartman yapımı için ruhsat verildi

ANTALYA(ÖZEL)

Olimpos-Beydağı Sahil Milli Parkı sınırları içinde "Güney Antalya Turizm Gelişme Projesi" olarak adlandırılan alan içinde Antalya İl İmar Müdürlüğünce apartman yapım ruhsatı verdiği öğrenildi. İl İdare Kurulunun kararına dayanılarak verilen ruhsatın plan hükümleri ve kıyıların yağmalanmasını önlemek için çıkarılan 1605 sayılı İmar Yasasına aykırı olduğu saptandı. Ruhsatların iptali için Antalya Valiliğine başvuruldu; ancak, sonuç alınamadı. İlgililer ruhsatlar bir kaç gün içinde iptal edilmediği takdirde inşaata başlanmasından endişe etmektedirler Mesken gereksinimi içinde kıvranan Kemer köylüsüne ifraz ve yapı ruhsatı verilmezken apartmanların yapımına başlandığı ve ruhsatların iptali güçleşecek. devlet sırtından haksız kazanç sağlanması yeni bir örnek verilmiş olacaktır

Yöre sakinleri projeye milyarlar harcayacak olan devletin sırtından yap-satcılara olanak verilmemesini ve ruhsatların iptal edilmesini istediler.

141,142'YE SIKIYÖNETİM

(Baştarafı 1. Sayfada)

zırlık ve icra safhalarından geçmesi gerekeceği noktasından hareket edilirse, devletin dayanağı temel nizamlara yönelik bir suçun oluşmasından önce, yapılan hazırlıklardan önce gelen 141 ve 142. maddelerdeki suçlar, sonun başlangıcı yani karar safhasıdır denilebilir.'

Sıkıyönetimin,ülkedeki yaygın şiddet eylemlerinden dolayı ilan edildiği belirtilen Askeri Yargıtay Daireler Kurulu kararında daha sonra şu görüşler yer aldı:

'SıkıyönetimAskeri Mahkemelerinin görevi, 1402 sayılı Kanun 13,14 15. maddelerinde gösterilmiş, 16. maddesinde Sıkıyönetim Komutanının bölgesine has emir ve tedbirlerine aykırı davrananlarla ilgili görev ve ayrıca müeyyideler belirlenmiştir. Zikredilen 14. madde, özellikle sıkıyönetim teşkilatında görevli kişileri içine almıştır. 15. madde ise, sıkıyönetim ilanından sonra işlenen suçlardan görevi tayin etmiştir. Bu maddenin (a) bendinde yazılı (TCK'nin ikinci kitabının birinci fasıllarında yazılı, devletin kişiliğine karşı işlenen suçlar)'a Sıkıyönetim Komutanının nezhinde kurulu Askeri Mahkemede bakılacağı hükme bağlanmıştır.TCK nin 141 ve 142. maddelerinde gösterilen suçlar,bu bendin kapsamındadır. Ancak, gösterilen suçlarla ilgili davaların Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin görevine girebilmesi sıkıyönetim ilan sebeplerine ya da sıkıyönetim faaliyetlerine ilişkin olması şartlarına bağlı olmasıyla mümkündür.

Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin görevli olabilmesi için, Sıkıyönetim ilanına sebep olan suçların, sıkıyönetim ilanından önce işlenmiş olması,Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin el koyduğu herhangi bir suçta umumi ve müşterek gaye içinde irtibat bulunan bir suç işlenmesi gerekmektedir.

TCK'nin 141 ve 142. maddesinde gösterilen suçlar, yukarıda açıklandığı vechile, yaygın şiddet hareketlerinden değildir. TCK'nun 141 ve 142. maddesindeki eylemler şiddetle dönüşmemiş olduğundan sıkıyönetim ilanını gerekli kılacak aşamaya varılmamıştır.'

ŞOFÖRLERİN SİGORTALI OLARAK ÇALIŞTIRILMASI İÇİN YASA ÖNERİSİ VERİLDİ

ANKARA (DEMOKRAT)

Şöförlerin sigortalı olarak çalıştırılmaları için yasa önerisi verildi. Ordu Milletvekili Temel Ateş tarafından verilen yasa önerisinde sürücü ve yardımcılarının sigorta sicil kartlarını göstermemeleri halinde araçların trafiğe çıkmasının yasaklanması istendi.

Ateş, yasa önerisinin gerekçesinde şöförlerin sosyal güvenceye kavuşmamış çalışanlar arasında bulunduğunu belirterek, "Her türlü kötü yaşam ve ağır koşullar altında, dört tekerlek üstünde ekmek parası için çalışan bu insanlarımızın yuvalarında bıraktıkları eş ve çocuklarının kaderleri, işverenlerin iki dudakları arasındadır"dedi.

Ateş, yıllarını yollara ve işverenlerin kazancına veren şöförlerin yaşlandıklarında ya da sakatlandıklarında bir yaşam güvencelerinin bulunmadığını da kaydederek yasaların emredici hükümlerine karşın şöför ve yardımcılarının yaşam sigortasına kavuşturulmalarının bugüne kadar sağlanamadığını ifade etti.

Temel Ateş şöförlere de çağrıda bulunarak sigortalı çalışmalarını sağlamak amacıyla verdiği yasa değişikliği önerisini desteklemelerini istedi.

CHP'li Ateş, yasa değişikliği önerisinde Karayolları Trafik Kanunu'nun 232 sayılı yasa ile değişik 19. maddesinin 1. ve 2. fıkrası ile 22. maddesinin son fıkrasının değiştirilmesini istedi.

FRANKFURT'TA

(Baştarafı 1. Sayfada)

hükümetini, Türkiye'deki faşist baskılara yardım etmekle suçladılar.

Toplantının Alman basınında radyo ve televizyonunda da yankısı büyük oldu.

Toplantıda Uluslararası Af Örgütü Almanya Başkanı Helmut Frenz, SPD Milletvekili Manfred Coppik,Profesör Andreas Buro ve gazeteci Jurgen Roth birer konuşma yaptılar.

Uluslararası Af Örgütü (Amnesty İnternational) Genel Sekreteri Helmut Frenz yaptığı konuşmasında Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesi ve bilhassa işkenceler üzerinde dururken böylesi utanç verici baskı metodlarının Türkiye'de eskiden beri uygulandığını fakat Demirel'in iktidara geldiğinden bu yana arttığını vurguladı. Alman hükümetinin ekonomik yardımı ancak insan haklarına saygı gösterilmesi şartıyla yapması önerisiyle konuşmasını bitirdi.

Gazeteci Kamil Taylan Türkiye'nin sosyo ekonomik durumunu konu alan konuşmasında Türkiye halkının günlük yaşamında çektiği zorlukları dile getirirken,Alman hükümetinin ekonomik yardımının halk için birşey değiştirmediği üzerinde durdu. Artan pahalılık ve baskılar karşısında Türkiye halkının direnişlerinden örnekler verdi.

Daha önce çok kereler Türkiye'ye gelmiş bulunan Alman Sosyal Demokrat Partisi Milletvekili Manfred Coppik yaptığı konuşmasında, "Hükümetin Türkiye politikasına karşı parti içerisinde önemli şüphelerin ve muhalefetin varlığını anlattı. Yapılan yardımın ancak halka ulaşırsa doğru olduğunu, ama Türkiye'ye yönelik yardımın böylesi bir niteliğinin olmadığını söyledi.

Alman hükümetinin genel iş ve dış politikasını eleştiren konuşmasında Hessen Eyaleti Yeşilciler Grubu (Grüne Liste Hessen) delegesi Benny Peisser, emperyalizmin üçüncü dünya ülkelerinde yolaçtığı zararları dile getirdi. Ayrıca Alman hükümeti yardımının özellikle polis eğitimine yönelik olduğuna dikkati çekerek bu yardımın halka karşı ve ona rağmen bir yardım olduğunu vurguladı ve bu nitelikteki yardımın kesilmesini istedi.

Profesör Andreas Buro, Türkiye'nin Alman emperyalizmine bağımlılığının hangi noktalardan kaynaklandığını anlattı. Bu bağımlılık ilişkileri ortadan kalkmadıkça Türkiye'nin krizden kurturulamayacağını belirtti.

Gazeteci ve Yazar Jurgen Roth, Almanya'da Türkiyeli faşistlerin Alman faşistleriyle birlikte çalıştığını söyleyerek, Alman gizli polisinin bu konu karşısında sessiz kalışını eleştirdi.

Erbakan,"Amerikan uçakları Türkiye'ye asker ve malzeme yığıyor"

SAKARYA(ANKA)

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan Adapazarı ve Geyve'de yaptığı konuşmalarda 'Amerikan uçaklarının Türkiye'ye asker ve malzeme yığdıklarını " öne sürdü.

Erbakan hükümetin dış politikayı gizlilik içinde yürüttüğünü belirterek, şöyle konuştu:

'Amerikan Senatosunda" Türkiye'deki üsleri islam alemi aleyhinde şimdi kullanmayıp ne zaman kullanacağız" ses ve talepleri yükselirken başta Malatya Erhac Amerikan üssü olmak üzere Türkiye müslüman ülkelere karşı Amerikan uçaklarının son günlerde asker ve malzeme yığmalarına karşı, AP hükümetinin kayıtsız kalışı endişe vericidir.'

DEMİREL'İN CEVABI

Başbakan Süleyman Demirel, Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil ile haftalık olağan görüşmesini yaptıktan sonra Köşkten ayrılırken yaptığı konuşmada bir gazetecinin sorusu üzerine ABD'nin askeri yığınak yaptığı iddialarını yalanlayarak, "NATO tatbikatları için hazırlık yapılıyor"dedi.

Başbakan Süleyman Demirel, "Ülkenin birçok sorunu bulunduğunu, bunlardan ikisinin çok önemli olduğunu" yineledi. Bunların "Terör ve ekonomik sorunlar olduğunu" söyleyen Demirel, "Ekonomik sorunların giderilmesine çalışıldığını mayıs ayına 1979 Kasım'ından daha iyi bir şekilde girildiğini" öne sürdü.

Devletin üreticilere olan borçlarının yakında ödenmeye başlanacağını kaydeden Başbakan daha sonra gazetecilerin sorularını yanıtladı.

Bir gazetecinin Ecevit'in yönelttiği eleştiriler karşısında ne düşündüğünü sorması üzerine Demirel şu yanıtı verdi:

"Aynı plağı çalıyor. Türkiye Cumhuriyetinde bir allahın kulu çıkıp da devletten, devletin güvenlik kuvvetlerinden şikayetçi değil. Eşkiyadan şikayetçi, cani cani... biz kimseyi ayıramayız biz kendisi gibi değiliz. Herhalde kan dökülmesinden memnun oluyor. Bu işin bitmesini istemiyor."

Bir gazetecinin de Banker Kastelli ile sermayenin sorunlarını mı görüştüğü şeklindeki sorusu üzerine Demirel,"Benim kapım herkese açık. Ne görüştüğümü söylemek zorunda değilim"dedi.

MSP çevrelerinde ABD'nin Türkiye'de askeri yığınak yaptığı yolunda söylentiler dolaştığını hatırlatan bir gazeteciye Başbakan şu yanıtı verdi:

"NATO manevraları yapılacak. Türkiye'de yapılacaktır. Türkiye taahhütlerinin dışında hiç bir şey yapmaz. Türkiye'de hiç bir hükümet milletin istemediği bir şeyi yapamaz. NATO tatbikatları için hazırlık yapılıyor. Bunun altında ne aranıyor."

MALİYE BAKANLIĞI MERKEZ BANKASI ÜST YÖNETİMİNİ DEĞİŞTİRME ÇABALARINI YOĞUNLAŞTIRDI

ANKARA(ANA)

Maliye Bakanlığı'nın Merkez Bankası üst yönetiminde bir değişikliği gerçekleştirmek amacıyla giriştiği çabaların, Banka Genel Kurulunda kararlaştırılan ve 30 Mayıs tarihinde yinelecek ikinci toplantıya kadar yoğunluk kazanacağı bildirilmektedir. Olagan Genel Kurul toplantısı sırasında denetleme kurulu'nda ölüm nedeniyle açık bulunan iki üyeliğe, yine denetleme kurulu'nca getirilen iki üyenin hissedarlar tarafından onaylanmamasına karşın, kurul tarafından bir rapor hazırlanacağı belirtilmektedir. Büyük bir olasılıkla Banka Meclisi'nin ibra edilmeyerek düşmesi, sonucunu verecek denetleme kurulu raporuna karşı ise, Merkez Bankası'nın yeniden Ticaret Mahkemesi'ne gitmesi ve geçen Olaganüstü Genel Kurul Toplantısında alınan karar uyarınca, seçilen deneticilerin bu Genel Kurul sırasında onaylanmasının, hazırlanacak bir denetleme kurulu raporunu yasal dayanaktan yoksun bırakacağını savunacağı bildirilmektedir.

Bilindiği gibi, denetleme kurulu'nda vefat nedeniyle açılan iki üyeliğe 13 Kasım 1979 tarihinde Vasfi Er, 2 Temmuz 1979 tarihinde ise Metin Boke getirildi. Banka Genel Kurulu'nun gündeminde, her iki üyenin, temsilcisi oldukları grupların hissedarlarınca onaylanmaları ve görev sürelerinin 30 Nisan 1981 tarihine kadar uzatılması maddesi yer aldı. Ancak, denetleme kurulu'nda (b c) sınıflarını temsil eden Vasfi Er ile (d) sınıfı temsilcisi Metin Boke, hissedarlar tarafından onaylanmadı. Buna karşın,Genel Kurulda, kurul'daki görev süreleri 30 Nisan'da sona eren iki üyelik için seçim yapıldı ve Sabri Keskin ile Hilmi Okçu yeni üye olarak belirlendi, Böylece, Olağan Genel Kurul sonucuna göre, iki denetleme kurulu üyeliği boş kalmış olmaktadır. Bu sonuca rağmen denetleme kurulu'nun bir hisse sahibi bulunan Maliye Bakanlığı'na, bir ay sonra yinelenecek toplantıda Banka Meclisi'nin değiştirilmesi olanağı sağlayacak denetleme kurulu raporunakarşın, Merkez Bankası'nın Ticaret Mahkemesi'ne başvuracağı belirtilmektedir.Merkez Bankası çevreleri, Genel Kurulda onaylanmadığı halde, onaylanmayan üyelerle bir rapor hazırlanmasının, yasalara aykırı düştüğünü savunmaktadırlar.

"TUNCELİLİLER

(Baştarafı 1. Sayfada)

tahribat yaptığını söyledi ve "Sel felaketi şehrin içme suyu şebekesini hasara uğratmış ve şehir tamamen susuz kalmıştır" şeklinde konuştu.

Tunceli'de meydana gelen son sel baskınından TRT'de bahsedilmemesine de değinen Kulu demecini şöyle sürdürdü:

"Bir ilin valisinin oturduğu devlet lojmanı bile zarar görmüşken bu büyük felaketin devlet haber ajanslarının ve hükümet yetkililerinin dikkatini çekmemesi çok düşündürücü olmuştur. Zaten örtülü MC hükümeti bu ilimiz hakkında uyguladığı politika artık su yüzüne çıkmıştır. Zira Demirel iktidar olur olmaz Tunceli Öğretmen Lisesini kapatmayla işe başlamış sonradan diğer orta dereceli okullardaki öğretmen ve. sürgünle bu okulların normal tedrisatını haziran ayına kadar sürmesine bile tahammül etmemiştir. Tüm orta dereceli okullarda şu anda derslerin % 50'si boş geçmektedir. Yukarıda açıkladığım sel felaketinden dolayı en ufak bir yardım girişiminde bulunmıyan bu hükümet artık buraya üvey evlat muamelesini bile fazla görmektedir. Sürgün edilen yüzlerce memur ve öğretmenin bilinçli bir şekilde Yozgat, Kastamonu, Erzurum, Ağrı ve Çankırı illerine sürülmeleri can güvenliği nedeniyle istifaya zorlamıştır.

Demirel ve yandaşları çok iyi bilmelidirler ki, Tunceli, köylüsü , aydını ve devrimcileri bu ilgisizlikten ve baskılardan yılmayacaktır."

BİR GENÇ KIZ DÖVÜLEREK KOMAYA SOKULDU

ANKARA (DEMOKRAT)

Küçükesat semtinde 1 Mayıs'a konan yasakları protesto amacıyla düzenlenen bir gösteriden sonra, gösteriye katıldıkları gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alınan 4 genç kızdan biri dövülerek komaya sokuldu. Hacettepe Hastanesi'nde ameliyata alınan genç kızın kadınlık organının darbeyle parçalandığı belirlendi.

Ankara'nın Küçükesat semti Pazar Durağında 1 Mayıs'a konan yasakları protesto amacıyla devrimci bir grup tarafından yapılan gösteriden sonra polis tarafından gözaltına alınarak 27 Mayıs Polis Karakoluna götürülen 4 genç kızdan biri dövülerek komaya sokuldu. Sorgulama sırasında aldığı darbeler sonucu yaralanan ve kanama geçiren Gülseren Kayın durumunun ağırlaşması üzerine 27 Mayıs Karakolunda görevli polis memurlarından Feyzi Akkuş tarafından önceki gün saat 16.20'de Hacettepe Hastanesi büyük acil servisine getirildi. Hacettepe Hastanesi doğum servisi doktorlarınca kadınlık organının darbeyle parçalandığı belirlenen genç kız gerekli tıbbi müdahalelerden sonra saat 19.20'de ameliyata alındı. Bir saat 45 dakika süren ameliyattan sonra anestezi altında bakıma alınan Gülseren Kayın'ın dövüldüğü ve dövülme sırasında kadınlık organının derin yaralar aldığı doktor raporuyla saptandı.

Eğitim Bakanlığı

(Baştarafı 1. Sayfada)

Eğitim Bakanlığı Yayınlar ve Basılı Eğitim Malzemeleri Genel Müdürlüğü, simgesi leylek olan Yapı ve Kredi Bankası ile elele vererek, öğretmenlerimizden leylek saymalarını istedi.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Milli Eğitim Müdürlüklerine gönderilen 25 Mart 1980 tarih ve 040/865 sayılı yazıda öğretmenlerimizden beraberlerine bir grup da öğrenci alarak çevrelerinde kır gezintileri düzenlemeleri istendi. Önerilen bu kır gezintilerinde "doğayı koruma ve öğrencilerin gözlemci olarak çalışmalarına katılmasını sağlamak amacıyla" leylek yuvalarının sayılması da talep edildi.

Resmi yazıya ek olarak gönderilen broşürlerde leylek yuvalarının sayımı "Çalışmasının boşa gitmemesi" için gerekli bilgileri içeren açıklamalar yeraldı. İlkokul öğretmenlerinden anket sonuçlarını Yapı ve Kredi Bankası şubelerine göndermeleri de istendi.

İşadamlarının iktisat ve işletme eğitimine el atmasından sonra özel bir bankanın da "Leylek yuvalarının sayılmasında" Milli Eğitim Bakanlığı'nın araç olarak kullanılması çeşitli yorumlara yolaçtı.

Konuyla ilgili olarak görüşlerine başvurduğumuz pedagoglar bu anketin çocuk psikolojisi açısından son derece sakıncalı olduğunu, Milli Eğitim Bakanlığı'nın (y.s) bu uygulamayı gündeme getirmiş olmasının bir bankanın reklamını yapmayı amaçladığını söylediler.

CHP'Lİ YILDIZ,

(Baştarafı 1. Sayfada)

dürülen 9 kişinin ve yaralanan 14 kişi ile 100'lerce yurttaşın hiç birisinde silah bulunmadığı gibi, kesici alet dahi olmadığının, kayıtlardan anlaşıldığını açıkladı. Yıldız Tarsus'da Karayolunu kesen yurttaşların kim tarafından öldürüldüğünün ve öldürme emri verenler hakkında ne gibi işlem yapıldığının bildirilmesini istedi. Yıldız ayrıca, 9 kişiyi güvenlik kuvvetleri öldürmediyse ateş açanların yakalanıp yakalanmadığını sordu ve olay yerinde ne gibi tralık önlemlerinin alındığının yanıtlanmasını istedi.

Veli Yıldız soru önergesinde Mersin'de 4 kişinin katili olarak yakalanan Cengiz Ayhan'ı 15 gün evinde ve 15 gün de otelde saklayan başkomser Ömer Cengiz'in CHP Hükümetince açığa alındığını hatırlatarak, tekrar göreve alındığının doğru olup olmadığını İçişleri Bakanın cevaplaması isteğinde bulundu

ŞİLİ'DE 1 MAYIS GÖSTERİLERİNE KATILAN DİN ADAMLARI

(Baştarafı 1. Sayfada)

yapılan protesto eylemleri şeklinde gelişti.

Bir Latin Amerika ülkesi olan Şili'de 1 Mayıs yasaklanmasına karşın kutlandı. Şili'de Allende'nin devrilmesinden bu yana 1 Mayıs Pinochet diktatörlüğü tarafından yasadışı ilan ediliyor. Şili'nin Başkenti Santiago'da gösteriye katılanlar arasında din adamlarının da bulunduğu bildirildi.

Şili polisi , göstericilerden 52'sini tutukladı. Santiago'da tutuklanan 30 kişi arasında iki piskopoz üç papaz ve 7 İtalyan sendikacısı da var.

• El Salvador'da 1 Mayıs günü Ulusal Muhafızların ateş açması sonucu çok sayıda insanın yaralandığı ve 27'den fazla kişinin öldüğü öğrenildi.

• Bu arada çeşitli yabancı ülkelerde yaşayan Türkiye'li işçiler, yapılan gösterilere aktif olarak katıldı.Fransa'nın Başkenti Paris'te Türkiyeli işçilerin kaçak olarakçalıştığı konfeksiyon işyerlerinin olduğu bölgeden başlatılan yürüyüşte çok sayıda Türkiye'li işçi de yeraldı. Yürüyüş sırasında yapılan konuşmalarda "Çalışma izni olmayan yabancı işçilerle dayanışma içinde olunduğu" vurgulandı. Türkiyeli işçiler ise Türkiye'deki yönetimi eleştiren sloganlar attılar. Yürüyüşe Filistinliler ve Eritre Kurtuluşu Ulusal Cephesi üyeleri de katıldılar. Türkiyeli işçiler Almanya'nın çeşitli kentlerinde düzenlenen 1 Mayıs toplantılarına da büyük gruplar halinde katıldı.

• Tarihinin en yaygın grev dalgasını yaşayan İsveç'te işverenler 750,000 işçiye karşı lokavt ilan ederken 2 milyonu aşkın işçi greve gitti. 1 Mayıs, işçi sınıfının güç gösterisine dönüşerek büyük bir katılımla kutlandı. Ülkede 300'den fazla yürüyüş ve toplantı yapıldı.

• Lübnan'da İsrail uçakları uçarken, Filistin Kurtuluş Örgütü bir miting düzenledi. Mitingte, İran halkının desteklendiği belirtilerek,Irak'ın İran'a karşı düşmanca tutumu kınandı.

• Portekiz'de 1 Mayıs'ın kutlandığı gösteriler sırasında sendikalar, Francisco Sa Carneiro başkanlığındaki hükümetin ekonomi politikasını sert bir biçimde kınadılar.

• Öte yandan Suriye'de 6 saat süren yürüyüşlerde onbinlerce silahlı gösterici Devlet Başkanı Hafız Esat'ı destekleyen sloganlar attı.

• ABD'deki 1 Mayıs gösterileri olaylı geçti. Amerika Birleşik Devletleri'nin çeşitli eyaletlerinde düzenlenen gösteriler sırasında 1 kişi öldü. "İşçi Komünist Partisi" üyelerinden ikisinin Adalet Bakanlığına girdikleri ve bakanın oda kapısına geçen 3 Kasım'daKu Klux Klan adlı ırkçı-faşist örgüt tarafından öldürülen 5 parti militanının hesabının sorulacağını yazdıkları bildirildi.

• 1 Mayıs dolayısıyla yüzbinlerce Kübalı'ya hitaben bir konuşma yapan Fidel Castro "Küba'daki Amerikan üssünde yapılacak askeri tatbikatın iptal edilmesi yolundaki ABD kararının Küba devrimi için büyük bir zafer olduğunu söyledi. Castro ayrıca, gün geçtikçe saldırganlaşan Amerikan dış politikasının protesto edilmesi için 17 Mayıs'ta ülke çapında gösteri yapılması çağrısında bulundu.

Güney Kore'nin Başkenti Seul'de de hükümete direnen öğrencilerin zorla askere alınmasını protesto eden binlerce üniversite öğrencisi toplum polisiyle çatıştı.

NE ALIRSAN 12.5

EMRE

YAYY BİZİMKİLER! SALMIŞLAR. GELİYORLAR

GÖZALTINA ALINMIŞ OLAN YANIKTEPELİ ERKEKLER SERBEST BIRAKILMIŞLARDI.

HOŞGELDİNİZ

MERHABA, NASILSINIZ. YAHU BU NE KALABALIK NELER OLUYOR BURADA GENE KAZMA KÜREK.

YOLUMUZU YAPTIK BABA... HEP BERABER

MAŞALLAH RAFET BEY SİZ KERDE DİNLENİN KARILARINIZ KIZLARINIZ YOL YAPSIN. İYİ YALLA

YANIKTEPELİLER VE DOSTLARI TEMİZ YOLLARININ KENARLARINDAKİ EVLERDE

HAYDİ ALLAHAISMARLADIK HOŞÇA KALIN

GÜLE GÜLE CEMAL BABA SAĞOLUN.

ALLAHAISMARLADIK.....

KEMAL

BİZİ UNUTMAYIN SIK SIK GELİN

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu–İSTANBUL Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3372/149

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış,Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.–6 aylık 1800.–
1 yıllık 3600.–TL.
YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.–	55 DM
	6 aylık	4500.–	110 DM
	1 yıllık	9000.–	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.–	100 DM
	6 aylık	9000.–	200 DM
	1 yıllık	18.000–	400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın İlanları(1 süt 5 cm)	650TL.
Küçük İlanlar (kelimesi)	30 TL.

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay–Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

BİR BARDAK ÇAYIN ÖYKÜSÜ

Çay bitkisi, Karadeniz'in her daim yağmurlu, güneşli, rutubetli topraklarına nasıl kök salıp yerleşmişse ve sökülüp atılamazsa, Karadeniz'linin yüreğinin ortasına da çay kök salmıştır ve sökülüp atılamaz... Çay doğu Karadeniz'e, Karadeniz'li çay'a hasrettir...

Ekiminden, bakımına, toplanıp satılmasına;fabrika yetersizliğinden denize dökülmesine, milyonlarca insanın –çay bolluğuna rağmen– içecek çay bulamamasına kadar koca bir sorundur çay...

Çayın sorunlarının, dertlerinin çokluğunu anlatabilmek için, Rize'liler "Rize'nin tek bir sorunu vardır, o da çaydır" diye kestirip atarlar. Rizeli için öyle de, Mardinli, Edirneli, Bursalı, Artvinli ve ötekiler için öyle değil mi?

–Günlük yaşamımızda bardaklar dolusu içtiğimiz çay...

–Konuğumuza ikram ettiğimiz dostluk bağı çay....

–Çocuklarımızın okula giderken içini ısıttıkları çay...

–Zeytinimize, kuru ekmeğimeze katık yaptığımız çay...

–Evde ya da işte, her yerde canımız sıkılınca "yap bir çay demli, olsun" dediğimiz çay...

–Ve daha önemlisi Doğu Karadeniz'li yüzbinlerce insanı gurbetten kurtarıp, onlara ekmek mendili olan çay..

–Binlerce işçinin emeği, alınteri çay...

–Yüzmilyonlarca döviz tasarrufu çay... Sözün kısası yine çay...

Yüzbinlerce çay üreticisi, işçisi, milyonlarca çay tüketicisi için ayrı bir dert ayrı bir sorundur bir bardak çayın öyküsü...

Mayıs ayı geldimi hafif bir rüzgarla oynamaya başlar yemyeşil çay filizleri. Üreticinin akşam, sabah bahçelerdedir gözü. Çay bitkisi bol yağmur, güneş ve rutubet ister. Kireçsiz toprağı sever. Ama bol ürün için yinede gübre ister, bakım ister. Her yıl dik yamaçlara bin bir güçlükle taşınan Amonyum Sülfatla gübrelenir çay bahçeleri. Toprak alışmıştır– bu yıl %500 zam yapılan– Amonyum Sülfat'a. Gübrelenmezse, budanmazsa çay, yüzünü güldürmez Karadeniz'linin...

Çay filizi acımasızdır, nazlıdır. Yağmur, güneş denmez durmadan büyür... Zamanı gelince hemen toplanması gerekir, yoksa kartlaşır ve satın alınmaz. Analar, bacılar bazen yağmur, bazen kızgın güneş altında toplarlar çayları. Toplanan çaylar bekletilmeden çay alım yerlerine götürülüp, satılması gerekir. Sepetlere doldurulan çaylar, dik yamaçlardan bayırlardan bin bir zahmetle sırtlarda çay alımyerlerine taşınır.

Çayların alımyerine taşınması bir derttir ama asıl işkence alımyerlerinde başlar. Bir anda alımyerlerinde tonlarca çay birikir. Alımyeri doludur. Bu yüzden eksperler çayı üreticiden alamazlar. Sepetlerde çay bekleyemez, yaştır, kızışma nedeniyle yanar. Bu nedenle bezler üzerine serilerek karıştırılır. Gün olur, akşam olur, çaylar alınmaz. Hava kararınca çaylar sepetlere doldurulur evlere taşınır. Ertesi gün yine aynı güçlükler tekrar yaşanarak alımyerine getirilir ve bu işkence günlerce sürer... Çekilen işkence bu kadarla da bitmez. Çaylar bozuktur denilerek, tek, tek seçtirilir.

İğneyle kuyu kazmaktan zordur çay seçmek alımyeri önlerinde. Kadın, erkek çocuk yağmur, çamur içinde günlerce yaşarlar bu işkenceyi....

Alımyerlerinde biriken çaylar, fabrika tarafından kiralanan kamyonlarla fabrikaya taşınır. Alımyerlerinde bekleyen üreticiler, dört gözle beklerler kamyonların gelmesini. Çünkü çektikleri işkence kamyonun geç veya erken gelmesine göre uzar veya kısalır. Hatta alımyerlerine kamyon sevkiyatında bir yığın yolsuzluklar, haksızlıklar yapılır bu yüzden. Alımyerlerine gelen kamyonlara kapasitenin iki misli çay yüklenir.

Fabrikaya taşınan çaylar işlenmeye başlanır. Çaylar beş işlemden geçtikten sonra (soldurma-kıvırma-fermantasyon-kurutma-tasnif) kuru çay elde edilir. Ne yazıkki hemen her fabrikada çaylara tekniğine göre işlenmez. 8 saat sürmesi gereken soldurma işlemi 4 saat'le geçiştirilir, 3 kıvırma yapılması gerekirken tek kıvırmayla yetinilir, fermantasyon odasında ısı ve nem sürekli düşük olur. Kurutma sıcaklığı 99 dereceden yüksek olmamasına rağmen 110-120 derecede çay kurutulur. Tüm bu teknik hatalar içtiğimiz çayın kalitesini, dış ülkelerle rekabet gücünü düşürmektedir.

Fırınlarda kurutulan çay, depolarda dinlenmeye alınır. Depoların teknik olarak rutubetsiz olma zorunluluğuna rağmen, depolar yetersiz kalmakta, işlenen çaylar açık havada, naylon örtülerin altında saklanmakta. Bu durumda çayın kalitesini bozmakta, tekrar fırınlanma zorunluluğu yarattığından maliyet yükselmektedir.

Depolardaki çaylar eleklerden geçirilerek kalitesine göre tasnif edilir. Daha sonra kamyonlarla paketleme fabrikalarına taşınır.

Türkiye de biri Rize'de, Ankara'da ve İstanbul'da olmak üzere üç tane paketleme fabrikası vardır. Kamyon ve gemilerle çaylar paketleme fabrikalarına taşınır ve paketlenir. İstanbul ve Ankara'ya çay taşımak için her yıl milyonlarca lira nakliye ücreti ödenir ve her yıl bir çok yolsuzluk söylentileri dolaşır. Bazen çay yüklü kamyonların her ne kerametse kaybolduğu öğrenilir. Ankara ve İstanbul'a paketleme fabrikası yapılmasının nedeni de bir türlü anlaşılamamıştır.

Bunca çekilen işkence, dertten sonra kalitesizde olsa ve eğer kuyruklarda beklemeye tahammül edipte alabiliyorsak çay bizi beklemektedir. Yine de bir bardak çayın öyküsü bitmiyor... Her yıl Türkiye de tüketilen çayın 20–25 bin ton fazlası üretilmesine rağmen ve Çaykur'un depolarının ağzına kadar çay dolu olduğu Başbakan tarafından açıklanmasına rağmen, neden bu ülkenin insanları hala içecek çay bulamıyor. Varın siz düşünün...

Dünyada ve Türkiye'de çay

İnsanlar tarafından milattan 500 yıl önce içilmeye başlayan çay, günümüzde sudan sonra en fazla içilen bir madde haline geldi.

Çayın anavatanı olarak kabul edilen Hindistan ve Çin'de çok eskilere kadar uzanan çay alışkanlığı bugün tüm dünyaya yayıldı.

Bugün dünya çay üretimi 1.400.000 ton civarındadır. Bunun yaklaşık 700 bin tonu çay üreten ülkelerde tüketilmekte kalanı da ihraç edilmektedir. Kişi başına en fazla çay tüketimi ise Arap ülkelerindedir ve Libya yılda kişi başına 6 Kg. ile başta gelmektedir. Ancak son zamanlarda gazoz, meyve suyu, bira vb. meşrubatların piyasada çok yaygınlaşması çay tüketimini düşürmüştür.

Bir içki ve gıda maddesi olarak çay, Türkiye'de 1600 yılından sonra kullanılmaya başlandı. Ülkemizde çay yetiştirmeye ilişkin ilk girişimler ise 1892 yıllarına rastlar. Cumhuriyetin ilk yıllarında çay tarımı denemeleri yapmak üzere zamanın Ziraat Umum Müdürü Zihni DERİN çalışmalara başladı, ve Rize'de çay tarımı denemeleri yapmak üzere merkez fidanlığı kuruldu.

1937 yılında Sovyetler Birliği'nden 2 ton, 1939'da 30 ton, 1940'da 20 ton çay tohumu getirterek çay tarımını köklü olarak başlattı.

Tesis edilen çay bahçelerinin üretim devresine girmesiyle birlikte Zihni DERİN ismiyle anılan ilk çay fabrikası kuruldu. (1946)

Önce Rize'de yetiştirilen çay 1950'lerden sonra daha çok yaygınlaşarak Trabzon, Artvin, Giresun sahil şeritinde yetiştirilmeye başlandı. 1940 yılında toplam 9896 dönüm olan çay ekim alanı, 40 yılda 53 kat artarak 1980 yılında 528 bin dönüme ulaştı.

Ayrıca 1940 yılında 855 Kg. yaş çay üretilirken bu rakam yine 1978'de 455.169 tona çıktı.

Çay üretiminin artması ve tüm olumlu gelişmelere paralel olarak çaycılığımız yeni yeni sorunların birikimi ile bugün toplumsal bir soruna dönüştü. Bugün 150 bin çay üreticisi aile geçimini çaydan sağlamaktadır. Çay, 40 civarındaki çay fabrika, çalışan 42 binin üzerinde çay işçisinin, 1500 memurun ve daha birçok dar gelirli insanın yaşamına damgasını vurmakta.

Sadece 1979 yılında üreticinin alınteri, göznuru çayın Çay–Kur tarafından işlenemediği gerekçesi ile 870 milyon değerindeki ürünün denize dökülmesi sorunun boyutlarını göstermektedir.

Çay üreticileri ne diyor

PAZAR DAYELİ KÖYÜNDEN TEMEL DAYI (55 Yaşında)

–Ağaçlar kalem olsa dertlerimiz yazmakla bitmez. Siz dediniz ki, halk fiat tesbitine katılsa. Biz halk olarak temsilci gönderiyoruz. Gönderdiğimiz temsilci orada bizim davamıza bakmıyor. Maalesef gittimi mebus olarak arşa bakıyor. Villa yapacağım diyor. Mehmedin, Ahmedin, köydeki fadime halanın derdine çare değil, villasının çaresine bakıyor.

PAZAR, DERNEK KÖYÜ MUHTARI

–Çay sorunları hakkında neler söylersiniz?

–Biz çayı topluyoruz. 10 gün bekletiyoruz Beklettiğimiz çay kilo kaybediyor, kuruyor. Bizde zararımızı karşılamak için topladığımızı veriyoruz. Ama zamanında çayımız alınsa iyi çay veririz.

–Çay paralarınız ödendi mi?

–Ödenmedi. Bankadan 15 bin lira kredi aldım. Banka benden faiz alıyor. Benim devletten 200 bin lira alacağım var. Devlet benim paramı vermiyor.

TV

2,5 saatlik müzik magazin ve güldürü

20.45 İŞTE CUMARTESİ

Uğur Dündar ile Gül Erda'nın sunacakları kuşak program 15 günde bir Cumartesi akşamları ekrana gelecek. İstanbul stüdyosundan canlı olarak yayınlanacak olan programda yer alan bölümler şunlar:

15 GÜNÜN KONUKLARI

Bu bölümde Cemal Reşit Rey ile Nükhet Duru karşılıklı sohbet edecekler, ve Nükhet Duru Cemal Reşit Rey'in Operetlerinden birkaç bölümü seslendirecek

A'DAN Z'YE YARIŞMA GÜLDÜRÜ

Metin Serezli, Sadettin Erbil, Pekcan Koşar, Ertuğ Koruyan'ın rol aldığı ve bir yarışma programının güldürü tarzında işleneceği bu blok programda, genel kültür soruları yer alıyor.

MÜZİK TÜNELİ:

Anılarda kalan sanatçıların tanıtılacağı bu program dizisinde NAT KİNG COLE, "TOO YOUNG-UNFORGETTABLE - MONA LİZA" adlı şarkıları ile görüntülenecek.

İŞ İŞTİR

1980 yılında kurulmuş olan "İŞ TEMİNİNE MUVAFFAK OLAMAYANLAR CEMİYETİ" aradan geçen 90 yıl içerisinde büyüyerek bütün illerde şubeler açmış ve üye sayısını 1 Milyona ulaştırmıştır.

MÜZİK:

Programda, Emel Sayın, Sezen Aksu, İbrahimTatlıses, Serap Mutlu Akbulut ikişer parçayla yer alacaklar. Ayrıca program aralarında 1980'in sevilen melodileri yer alıyor.

17.05 FLİPPER

Sürekli filimin "Kaptan Flınt" adlı bölümü yayınlanacak. Bud'ın bir arkadaşının Kaptan Flınt isminde papagına vardır.Bu papaganın Bud'la arası hiç iyi değildir.Bud ve arkadaşı birlikteyken, Po ve Sandy gelirler ve bir saat kadar sonra bir deney patlaması olacağını söylerler. Bud arkadaşı papaganla flipper'i eve bırakarak patlamayı seyretmeye giderler.

23.15 SAİNT'İN DÖNÜSÜ

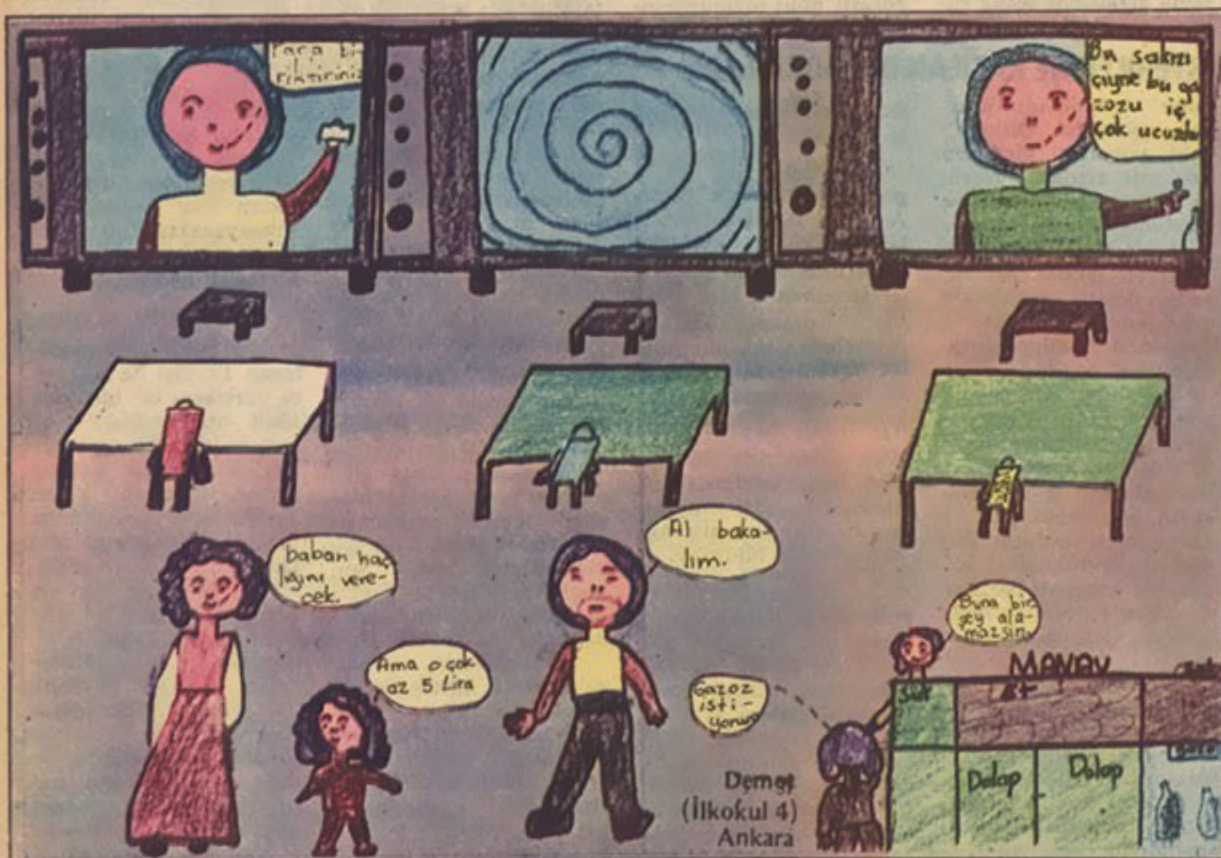
Dizinin "ESKİ DOSTLAR" adlı bölümü yayınlanacak. Templar'ın eski dostlarından Roy Cates, birlikte katıldıkları bir kurtarma harekatında Araplara esir düşmüş ve bir süre sonra Bader-Mainhoff çetesi tarafından kurtarılarak onlara katılır. Polis tarafından yakalanıp hapis yatan Roy'un en sonunda serbest olmak üzere pek çok kişi için sorunlar yaratır. Böyle bir durumda, Templar'ın da olaylara seyirci kalması mümkün değildir.

TV'de BUGÜN

17.00	HABERLER
17.05	FLİPPER
17.30	ÇOCUK VE ÇAĞI
18.00	KÜÇÜK EV
18.45	KAPTAN ONEDIN
20.00	HABERLER
20.40	MİNİK KONSER
20.45	İŞTE CUMARTESİ
23.15	SAİNT'İN DÖNÜŞÜ
24.00	HABERLER

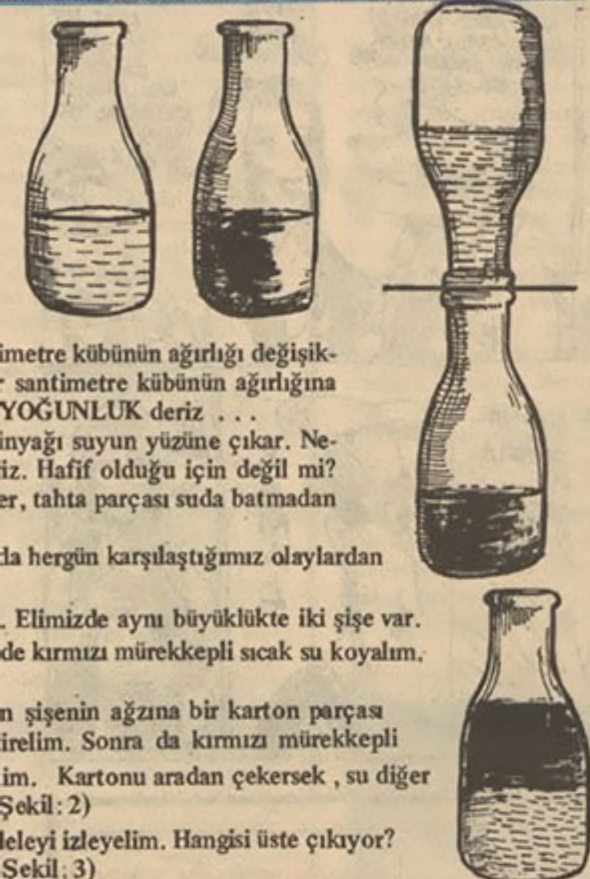
SİZLERDEN

Demet (İlkokul 4) Ankara

DENEYELİM GÖRELİM

Suların mücadelesi

Her maddenin bir santimetre kübünün ağırlığı değişiktir. Biz bir maddenin bir santimetre kübünün ağırlığına ÖZGÜL AĞIRLIK ya da YOĞUNLUK deriz . . .

Suya karıştırılan zeytinyağı suyun yüzüne çıkar. Neden? Yanıtı hepimiz biliriz. Hafif olduğu için değil mi? Göle atılan taş, dibe çöker, tahta parçası suda batmadan yüzer.

Bunlar günlük yaşantımızda hergün karşılaştığımız olaylardan birkaçıdır.

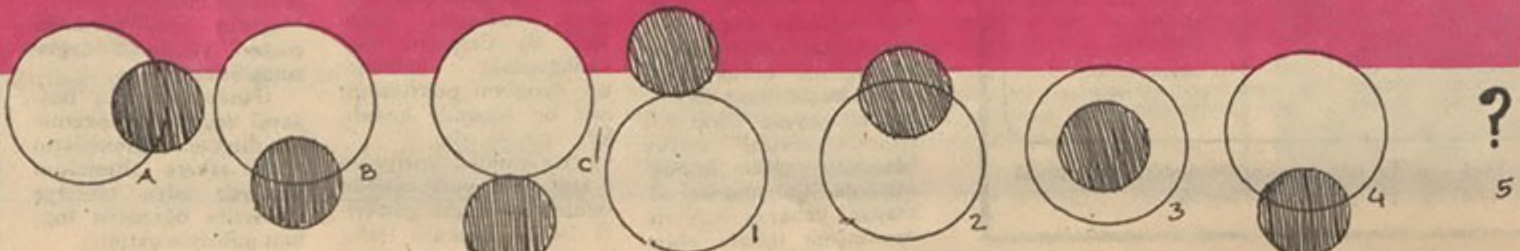
Şimdi bir deney yapalım. Elimizde aynı büyüklükte iki şişe var. Birine soğuk su, diğerine de kırmızı mürekkepli sıcak su koyalım. (Şekil. 1)

İçinde soğuk su bulunan şişenin ağzına bir karton parçası koyup şişeyi tersine çevirelim. Sonra da kırmızı mürekkepli şişenin ağzıyla birleştirelim. Kartonu aradan çekersek , su diğer şişenin içine akacaktır. (Şekil: 2)

Suların arasındaki mücadeleyi izleyelim. Hangisi üste çıkıyor? Nedenini anladınız mı? (Şekil: 3)

BİLMECE BULMACA

Birinci sırada gördüğünüz şekillerin diziliş kuralına göre, beşinci ikinci sıradakilerden hangisi olur?

Yanıt: C